

Atık Yönetimi ve Belediyeler

RÖPORTAJ

EKREM İMAMOĞLU İLE
KENT SAĞLIĞINI KONUŞTUK

BİRLİK ÜYE HABERLERİ

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNDEN
ATIK YÖNETİMİNDE AKILLI BELEDİYEÇİLİK
UYGULAMASI

İNSAN ODAKLI YAKLAŞIM

YENİ NESİL ULAŞIM ARACI
ELEKTRİKLI SCOOTER: MARTI

MAKALE

SIFIR ATIK KAPSAMINDA
UYGULAMAYA DÖNÜK DÜZENLEMELER

ATIĞINI YÖNET ŞEHRİNE DEĞER KAT

Şehirlere sağlıklı dokunuş

www.skb.gov.tr

BAŞKAN'DAN

Alinur Aktaş

Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Değerli Üyelerimiz,

Birliğimizin 2020-2024 Stratejik Plan Çalıştay'ını Bursa'da gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Çalıştayın ön hazırlığı için daha önceden bakanlıklara, üye belediyelerimize, kamu kurumlarına, meslek odaları ve üniversitelere bir anket çalışması göndermiş ve kapsamlı veriler toplamıştık. Çalıştayda bu temel verilerin ve anket sonuçlarının değerlendirilmesinin yanı sıra Birliğimizin misyon, vizyon ve ilkelerini ayrıca GZFT analiz sonuçlarını da geniş bir şekilde ele aldık.

Birliğimizin 32. Olağan Meclis Toplantısını ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları temalı konferansını Sandıklı Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleştirdik. Toplantıya üye belediye başkanları, meclis üyeleri, Birlik danışma kurulu üyeleri, kurum ve kuruluşların ilgili yöneticileri, üniversitelerden akademisyenler ile öğrenciler, Sağlıklı Kentler Birliği koordinatörleri ve basın mensupları katıldı.

Diğer yandan çalışmalarımızın tanıtımıyla içeriğini zenginleştirdiğimiz dergimizin bu sayısında dosya konusu olarak "Atık Yönetimi ve Belediyeler" konusunu ele aldık. Dünya üzerinde nüfus ve yaşam standartları artarken tüketimde de kaçınılmaz şekilde bir artış yaşanmaktadır. Bu durum göz önüne alındığında, sınırlı olan doğal kaynakların verimli kullanılmasının önemi de ortaya çıkmaktadır.

Atık konusu, tüm insanlığın sorumluluğunda olmakla birlikte günümüzde daha çok kentleri yöneten yerel yöneticilerin ve belediyelerin sorumluluğu kapsamındadır. Kentsel atık miktarı; nüfus artışı, sanayileşme ve hızlı şehirleşmeye bağlı olarak dünyada ve ülkemizde önem kazanan bir konu haline gelmiştir. Atık miktarının artışına bağlı olarak kentsel atık yönetimi için yapılan yatırımlar da bu hızla paralel olarak artmaktadır.

Atık yönetimi sorununun hem çevre hem de bir yönetim sorunu olarak ele alınması gerekmektedir. Konu ile ilgili yapılacak her türlü çalışma ve örnek uygulamaların tanıtılması atık yönetimi çalışmalarından sorumlu olan yerel yönetimlerin uygulayacağı politikaları etkileyerek sorunun çözümünde anahtar rol oynayacaktır. Bu kapsamda dergimizin bu sayısında atık yönetimi konusu farklı yönleri ile detaylı biçimde ele alınmıştır. Bu sayının editörlüğünü üstlenen Doç. Dr. Asım Mustafa Ayten başta olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Saygılarımla.

İmtiyaz Sahibi

Sağlıklı Kentler Birliği adına,
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve SKB Başkanı
Alınur AKTAŞ

Yayın Direktörü (Sorumlu)

Murat AR

Genel Yayın Yönetmeni

S. Bahar ALBAN

Yayına Hazırlayanlar

Yunus İhsan ŞAHİN, Mustafa SEVİM,
Muhammed Furkan YURTSEVEN, Ercüment YILMAZ

Katkıda Bulunanlar

Akçadağ Belediyesi, Antalya Büyükşehir Belediyesi,
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Bilecik Belediyesi,
Bursa Büyükşehir Belediyesi, Çankaya Belediyesi,
Denizli Büyükşehir Belediyesi, Gölçük Belediyesi,
İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İzmir Büyükşehir
Belediyesi, Karşıyaka Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir
Belediyesi, Mersin Büyükşehir Belediyesi,
Ordu Büyükşehir Belediyesi, Osmangazi Belediyesi,
Pendik Belediyesi, Samsun Büyükşehir Belediyesi,
Tepebaşı Belediyesi

Dosya Editörü

Doç. Dr. Asım Mustafa AYTEN

Editörler Kurulu

Erdem SAKER, Prof. Dr. Handan TÜRKÖĞLÜ,
Prof. Dr. Feza KARAER, Prof. Dr. Cengiz TÜRE,
Prof. Dr. Emine Didem EVCI KIRAZ,
Prof. Dr. Tülin VURAL ARSLAN,
Prof. Dr. Bülent YILMAZ, Doç. Dr. Emel İRGİL,
Doç. Dr. Alpaslan TÜRKKAN,
Doç. Dr. İnci PARLAKTUNA,
Doç. Dr. Gül SAYAN ATANUR,
Doç. Dr. Asım Mustafa AYTEN

Yapım

www.albantanim.com.tr

Baskı

Hermes Ofset

Sağlıklı Kentler Birliği

Orhanbey Mahallesi 6. Uçak Sokak No:3
Kat: Zemin, Osmangazi / BURSA
Tel: 0224 235 23 99 – Faks: 0224 235 34 70
www.skb.gov.tr • bilgi@skb.gov.tr

Yerel, süreli yayın.

ISSN 2146-0566

Sağlıklı Kentler Birliği resmi yayın organı olan
Kentli Dergisi basın meslek ilkelerine uymayı
taahhüt eder. Dergimizde yer alan yazı ve makaleler
kaynak gösterilerek yayınlanabilir. Makalelerin
sorumluluğu yazarına aittir.

Sağlıklı Kentler Birliğinin ücretsiz yayınıdır.

Üç ayda bir yayımlanır.

İÇİNDEKİLER

04 YAYIN DİREKTÖRÜ

05 DOSYA EDITÖRÜ

06 BİRLİKTEN HABERLER

- 2020-2024 Stratejik Plan Çalıştayını Bursa'da Gerçekleştirildi
- Amasra'da Avrupa Hareketlilik Haftası Söyleşisi Düzenlendi
- Birlik Ekim Ayı Encümen Toplantısı Afyonkarahisar/ Sandıklı'da Gerçekleştirildi
- Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!
- Sağlıklı Kentler Birliği Sandıklı'da Toplandı
- 33. Olağan Meclis Toplantısı ve Konferansının Düzenleneceği Edirne Belediyesi Ziyaret Edildi
- 3. Uluslararası - 21. Ulusal Halk Sağliğı Kongresi 26-30 Kasım 2019 / Antalya
- 2020 Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması Başvuruları Başladı

22 RÖPORTAJ

İstanbul Büyükşehir Belediye
Başkanı Ekrem İmamoğlu ile
Kent Sağliğı Üzerine
Söyleşi

28 BİRLİK ÜYE HABERLERİ

- Akçadağ'da Karbon Ayak İzi Envanteri Kitabı Tanıtıldı
- Antalya'da Denizlerimiz ve İklim Değişikliğı İçin Büyük Buluşma
- Balıkesir'de Sokak Hayvanları Sahiplendirildi
- Bilecik Belediyesinden "Çocuk Hakları Temelli Yaklaşım" Konulu Panel
- Bursa Büyükşehir Belediyesinden Atık Yönetiminde Akıllı Belediyecilik Uygulaması
- Çankaya'da Atıkların Kaynağında Ayrıştırılması Projesi Başladı
- Denizli Büyükşehir Belediyesinden 3. Güneş Enerji Santrali
- Gölçük'te Yıllık 80 Ton Atık Yağ Toplanıyor
- İstanbul Büyükşehir Belediyesinden Sokak Hayvanları Çalıştayını
- İzmirli Fidan Dikim Şenliğinde Buluştu
- Karşıyaka'da Çevre Sempozyumu: "Atık Değerdir"
- "Her Okula Bir Can Dostu"
- Mersin'in İlk Hayvan Festivali "Patifest"
- Ordu'nun Ekonomik Gücü "Sıfır Atık Dönemi"
- Osmangazi'de Atıklar Ekonomiye Kazandırılıyor
- Pendik Belediyesine Sıfır Atık Ödülü
- Kedi Kasabası Örnek Oluyor
- 83 Bin Ton Atık Kazanıma Dönüştü

47 KAPAK KONUSU

Atık Yönetimi ve Belediyeler

52 İNSAN ODAKLI YAKLAŞIM

- Yeni Nesil Ulaşım Aracı Elektrikli Scooter: Martı
- Plastik Atıklardan Üretilen Şehir Mobilyaları

54 MAKALE

Sıfır Atık Kapsamında Uygulamaya Dönük
Düzenlemeler

Dr. Ali Duran

Sıfır Atık İçin Bölgesel Yaklaşım: Marmara

Ahmet Cihat Kahraman

Belediyeler ve Atık Yönetimi

Zeynep Kaçar

Kadıköy Belediyesinde Atık Yönetimi
Uygulamaları

Aynur Şule Sümer - Ayşe Nihan Ayışık

Karşıyaka Belediyesi Atık Yönetimi

**Saadet Çağlın - F. Ayşem Özzambak -
Aylin Eroğlu**

Sahil Belediyeleri ve Sıfır Atık

Erdem Şenel

Dönüşüm Seninle Başlar

Öznur Canayakın

YAYIN DİREKTÖRÜ

Murat Ar

Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü

Değerli Okurlar,

Kentli Dergimizin 35. sayısı ile karşınızdayız.

Dergimizin bu sayısında yer alan ‘Birlikten Haberler’ bölümünde Sağlıklı Kentler Birliğinin yürüttüğü faaliyetlere değindik. Bu kapsamda Avrupa Hareketlilik Haftası etkinliklerine, “Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!” sloganıyla Sağlıklı Kentler Birliği tarafından başlatılan farkındalık çalışmalarına ve Birliğin gerçekleştirmiş olduğu toplantılara ilişkin haberleri okuyabilirsiniz. Sağlıklı Kentler Birliği tarafından organize edilen 2020 Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması başvuruları hakkındaki genel bilgiler ise ‘Birlikten Haberler’ bölümünde yer almakta.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu ile sağlıklı kent kavramı ve İstanbul’un sağlıklı kent olma yolunda yapmış olduğu çalışmalar üzerine keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin kent sağlığına bakışı ve sağlıklı bir kentin oluşturulmasında yerel yönetimlerin karşılaştığı zorlukları bu söyleşide okuyabilirsiniz.

Her sayıda olduğu gibi dergimizin bu sayısında da üye belediyelerimizin sağlıklı kent olmak amacıyla yürütmüş oldukları faaliyetlere bolca yer verdik. Üye belediyelerimizin faaliyetlerine ilişkin bu haber içerikleri diğer belediyeler için de örnek oluşturmakta ve ilgiyle okunmaktadır.

‘İnsan Odaklı Yaklaşım’ bölümünde yeni nesil ulaşım aracı olan elektrikli scooter “Martı” uygulamasını sizler için tanıttık. Ayrıca bir geri dönüşüm yöntemi olan plastik atıklardan üretilen şehir mobilyaları hakkındaki içeriğimizi de bu bölümde okuyabilirsiniz.

Dergimizin bu sayısında özel dosya konusu olarak “Atık Yönetimi ve Belediyeler” temasını ele aldık. Modern zamanların yerel yönetim anlayışının en önemli meselelerinden biri olan atık konusu yeni uygulamalar, teknolojik gelişmeler, bireysel bilinçlenme ve daha etkili çalışmalarla yerel yönetimlerin sorumluluğunda bulunmakta. Konunun öneminden hareket ederek detaylı bir çalışmayla oluşturduğumuz özel dosya konumuz olan “Atık Yönetimi ve Belediyeler” içeriğini bilgilenererek okuyacağınızı düşünmekteyiz.

Bu sayının editörlüğünü yapan Doç. Dr. Asım Mustafa Ayten başta olmak üzere içeriğe katkı sunan herkese ayrıca teşekkürlerimizi iletir, keyifli okumalar dileriz.

Gelecek sayımızda görüşmek üzere.

DOSYA EDITÖRÜ

Doç. Dr. Asım Mustafa Ayten

AGÜ Mimarlık Fakültesi
Şehir ve Bölge Planlama Bölümü
SKB Danışma Kurulu Üyesi

Değerli Üyelerimiz,

Kentli Dergisi’nin bu sayısının temasını “Atık Yönetimi ve Belediyeler” olarak belirledik. Öncelikle dünyamız son dönemlerde çok hızlı bir şekilde kirlenmekte ve buna bağlı olarak dünya genelinde kirlenme düzeyi ve miktarı da olumsuz yönde artmaktadır. Özellikle sanayi devriminden itibaren hız kazanan sanayileşme ve artan üretim ile birlikte dünya nüfusu da bu hızlı artışa uyum göstermiştir. Günümüzde 7,5 milyar insanın birbirine denk olmayan koşullarda yaşadığı ve bir yandan da iklim değişikliği ile ortaya çıkan üretim yapısının değişikliğe uğraması göz önünde bulundurulduğunda dünyada çok farklı ve iç içe geçmiş sorunların varlığı ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda Birleşmiş Milletler, Milenyum 21 adı altında 17 adet sorun ve öncelikli mücadele alanı ve konusu tespit etmiştir. Bu sorunlardan biri de ‘Kirlilik ve Atık Yönetimi’ konusudur. Biliyoruz ki üretim noktasında ham maddenin çeşitli işlemlerden geçirilerek son mamul haline gelmesi için emek, sermaye ve teknoloji gibi sıralı faktörlerden yararlanılmakta ve böylece üretim gerçekleştirilmektedir. Esasen bu üretim süreci ile birlikte ekonomik fayda sağlamak için tüketim olgusunun hayata geçmesi gerekmektedir. Kapitalist sistemin egemen olduğu günümüz dünyasında daha çok kullanmak, tüketmek ve atmak yaygın bir yaşam modeli haline dönüşmüştür. Hâlbuki üretim ve tüketim dengesi kurularak ihtiyaç kadarını kullanmak, sürdürülebilirliğin en önemli göstergesi durumundadır. Bu kapsamda teknolojik gelişmeler ve ilerlemeler uyarınca, tüm dünya ülkelerinin atık sistemlerini gözden geçirmeleri ve atık yönetimini tüm ekonomik sektörler kapsamında modern yöntemlerle revize ederek doğaya zarar vermeden uygulamaya geçirmeleri zorunlu hale gelmiştir. Özellikle, nüfusa bağlı olarak ortaya çıkan atık miktarı ile farklı atıklardan nasıl yeniden yararlanılacağı konusu atık yönetimi açısından en önemli meseledir. Bu açıdan farklı atıkların ayrıştırılarak çevrim yolu ile yeniden kullanımı (enerji üretimi, toprakta kompostlaştırma, farklı bir malzemeye dönüştürme gibi) alanındaki uygulamalar kentlerde daha da artmıştır. Bu yaklaşıma uygun bir biçimde ortaya konulan ve ülkemizde de oldukça yeni bir uygulama olan “Sıfır Atık” konusu çok önemlidir. Sıfır atık ile israfın önlenmesi, kaynakların optimum bir biçimde kullanılması, atık oluşumuna göre uygun çözümler bulunması, atığın kaynağında ayrı ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanması atık yönetiminin en önemli parçalarıdır. Ülkemizde bu konuya ilişkin öncelikli olarak devlet, yerel yönetimler ve sivil toplum örgütleri ile vatandaşlara büyük görevler düşmektedir. Bilhassa vatandaş odaklı olmak üzere eyleme dönük programlar ile çevresel duyarlılık ve bilinç geliştirilmelidir. Proje bazlı yapılacak çalışmalar ile farklı alanlardaki kullanıcıların eğitimleri bu yolla arttırılabilir. Bununla birlikte belediyelerin de yaptıkları çalışma ve uygulamaları birbirleri ile paylaşmaları ve aralarında bir ağ kurmaları diğer önemli bir kazanım olacaktır.

Bu çerçevede hazırlanmış olan ve belediyelerimizin atık yönetimi konusunda yapmış oldukları uygulamaları içeren çalışmaların yer aldığı dergimizin bu sayısının yararlı olacağını ümit ediyorum.

Saygılarımla.

2020-2024 STRATEJİK PLAN ÇALIŞTAYI BURSA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Sağlıklı Kentler Birliği 2020-2024 dönemi Stratejik Plan Çalıştayı üye belediyeler, danışma kurulu üyeleri ve paydaşların katılımıyla 3-5 Eylül 2019 tarihlerinde Bursa'da gerçekleştirildi.

Stratejik Plan çalışmalarının ön hazırlığı ilgili Bakanlık, üye belediyeler, üniversiteler, kamu kurumları ve meslek odalarına konuyla ilgili anketler daha önceden gönderilmek suretiyle tamamlanmıştı. Çalıştayda bu temel verilerin ve anket sonuçlarının değerlendirilmesinin yanı sıra Birliğin ilkeleri, amaç ve hedefleri ve GZFT analizinin geniş bir vizyonda ele alınması amaçlandı.

Çalıştayın açılışında Birlik Müdürü Murat Ar, Sağlıklı Kentler Birliği ile ilgili kısa bilgiler, güncel faaliyetler, mevcut stratejik planın değerlendirilmesi, 2020-2024 Stratejik Planı için yapılan hazırlıklar, anket çalışmalarının çıktıları ve çalıştayın akışı hakkında katılımcılara bilgi verdi.

Ardından Birlik Danışma Kurulu üyelerinin rehberliğinde beş yuvarlak masa etrafında GZFT analizi gerçekleştirildi ve analiz sonuçları hazırlanan sunumlarla katılımcılara aktarıldı.

Stratejik Plan Çalışmaları kapsamında, Birlik Danışma Kurulu üyelerinin rehberliğinde beş yuvarlak masa etrafında GZFT analizi gerçekleştirildi.

Sonraki oturumda stratejik amaçlar, hedefler, hedef göstergeleri, faaliyet alanları ve projeler konusunda yuvarlak masa toplantılarına devam edildi ve gruplardan önerilerini sunum haline getirmeleri istendi.

Çalıştayın ikinci gününe, çalışma gruplarının hazırlamış olduğu sunumlarla devam edildi. Brifinglerin tamamlanmasının ardından Birlik Müdürü Murat Ar'ın moderatörlüğünde stratejik amaçlar, hedefler, hedef göstergeleri, faaliyet alanları ve projeler ile ilgili görüş ve öneriler tartışıldı. Çalıştay şehir gezisi ile tamamlandı.

AMASRA'DA AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI SÖYLEŞİSİ DÜZENLENDİ

Sağlıklı Kentler Birliğinin davetli olduğu Avrupa Hareketlilik Haftası etkinlikleri Amasra'da gerçekleştirildi. Avrupa Hareketlilik Haftası dünyanın çeşitli kentlerinde her yıl 16-22 Eylül tarihlerinde kutlanıyor.

Birlik Danışma Kurulu Üyesi Doç. Dr. Gül Sayan Atanur ve Birlik Müdürü Murat Ar'ın katıldığı ve Bartın Belediyesi ev sahipliğinde Gazhane Kültür Parkı'nda gerçekleştirilen ilk söyleşide "Hareketlilik ve Kent Sağlığı" ele alındı. Söyleşiye Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Üyesi ve Bartın Pedalaşlar Bisiklet Kulübü Derneği Başkanı Doç. Dr. Mustafa Artar ve Bartın Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Yusuf Varnalı da katıldı. Etkinlik kapsamında Birliğin kurucu belediyelerinden olan Bartın Belediye Başkanı Cemal Akın makamında ziyaret edildi. Sağlıklı Kentler Birliğinin güncel çalışmaları hakkında bilgi verilen Bartın Belediyesi, Birlik üyeliğine yeniden davet edildi.

Etkinliğin ikinci söyleşisi Amasra Belediye Başkanı Recai Çakır'ın ev sahipliğinde gerçekleşti. Söyleşide Sağlıklı Kentler Birliğinin kuruluş amacı ve gerçekleştirdiği çalışmalar hakkında katılımcılara bilgi verildi ve şehir sağlık profili hazırlıklarının önemi anlatıldı. Başkan Vekili Zülkar Öztürk ve SKB Koordinatörü Durmuş Ali Tekdamar'ın da katıldığı söyleşi, sağlıklı kentler vizyon ve hedeflerinin paylaşılmasıyla devam etti.

Bartın ve Amasra Belediyelerinin düzenlediği Avrupa Hareketlilik Haftası etkinlikleri söyleşiler, yürüyüşler, bisiklet turları, video gösterimleri ile renklendi ve geniş bir katılımı sonlandı.

BİRLİK EKİM AYI ENCÜMEN TOPLANTISI SANDIKLI'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Sağlıklı Kentler Birliğinin Ekim ayı Encümen Toplantısı Afyonkarahisar'ın Sandıklı ilçesinde gerçekleştirildi. Toplantıda Birliğin 2020-2024 yıllarını kapsayan stratejik planı görüşüldü.

Sağlıklı Kentler Birliğinin Ekim ayı Encümen Toplantısı, 25 Ekim 2019 tarihinde Birlik Encümen Üyesi ve Sandıklı Belediye Başkanı Mustafa Çöl'ün ev sahipliğinde yapıldı. Toplantı Birlik Başkanı ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş'ın başkanlığında Birlik Encümen Üyeleri Çankırı Belediye Başkanı İsmail Hakkı Esen, Yalova Belediye Başkanı Vefa Salman, Tepebaşı Belediye Başkanı

Ahmet Ataç ve Sandıklı Belediye Başkanı Mustafa Çöl'ün katılımıyla gerçekleştirildi. Gündem maddeleri öncesinde Birlik Müdürü Murat Ar tarafından Birlik çalışmaları hakkında encümen üyeleri bilgilendirildi, ardından gündem maddelerine geçildi. Toplantıda Birliğin 2020 yılı çalışma planı ve bütçesi ile 2020-2024 yıllarını kapsayan stratejik planı görüşüldü.

HAYDİ ÇOCUKLAR, BİSİKLETLE OKULA!

Şehir içi ulaşımında bisiklet kullanımının önemine değinmek, bisikletin etkin bir ulaşım aracı olduğu bilincini yaymak ve bisiklet kullanımını teşvik etmek amacıyla "Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!" sloganıyla Sağlıklı Kentler Birliği tarafından başlatılan farkındalık çalışması, üye belediyelerin katkıları ile 2019 yılında da devam etti.

Şehir içi ulaşımında bisiklet kullanımının önemine değinmek, bisikletin etkin bir ulaşım aracı olduğu bilincini yaymak ve bisiklet kullanımını teşvik etmek amacıyla "Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!" sloganıyla 2017 yılında Sağlıklı Kentler Birliği tarafından başlatılan farkındalık çalışması, üye belediyelerin değerli katkıları ile bu yıl da devam etti.

İlkokul 4. sınıf ve üstü öğrencilerin 23-27 Eylül haftası boyunca okullarına bisikletleri ile gitmelerini teşvik eden

bu farkındalık çalışmasına İstanbul, İzmir, Denizli ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyeleri ile Bilecik, Osmaniye, Adalar, Bandırma, Dinar, Merkezefendi, Süleymanpaşa ve Ürgüp Belediyeleri destek verdi. Üye belediye başkanlarından Dinar Belediye Başkanı Nihat Sarı, Merkezefendi Belediye Başkanı Şeniz Doğan ve Ürgüp Belediye Başkanı Mehmet Aktürk de çocuklarla birlikte bisiklete binerek kamuoyunun dikkatini etkinliğe çekip farkındalık yarattılar.

ÜRGÜP

Sağlıklı Kentler Birliğinin "Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!" kampanyası kapsamında düzenlenen programda Ürgüp Belediye Başkanı Mehmet Aktürk ve Ürgüp İlçe Milli Eğitim Müdürü Savaş Özdemir, çocuklarla birlikte okula bisikletle gittiler. Ayhan Ertürk İlkokulunda düzenlenen programda konuşan Ürgüp Belediye Başkanı Mehmet Aktürk, "Üyesi olduğumuz Sağlıklı Kentler Birliğinin 2017 yılından bu yana, bisiklet kullanımını özendirmek ve yaygınlaştırmak amacıyla, "Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!" kampanyasına Ürgüp Belediyesi olarak biz de destek veriyoruz. Sağlığa giden en güzel yol bisiklettir." dedi.

MERKEZEFENDİ

Denizli'de "Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!" sloganıyla başlatılan farkındalık çalışması kapsamında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ortaokulu öğrencileri okullarına bisikletle ile gitti. Öğrencilerle birlikte Merkezefendi Belediye Başkanı Şeniz Doğan da bisiklete bindi. Başkan Doğan, "Merkezefendi Belediyesi olarak Sağlıklı Kentler Birliği üyesiyiz. Sağlıklı Kentler Birliğinin "Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!" kampanyasına bizler de destek verdik. Öğrencilerimizle birlikte kasklarımızı takarak bisikletlerimize bindik. Merkezefendimiz sağlıktan spora, eğitimden kültüre her alanda etkin bir ilçe olacak. Çalışmalarımız bu doğrultuda devam edecek." dedi.

DİNAR

Projeyle ilgili Dinar Belediye Başkanı Nihat Sarı, "Sağlıklı ve çevreye duyarlı etkin bir ulaşım aracı olan bisiklet kullanımını aşlamak için belediyemiz ve Sağlıklı Kentler Birliği tarafından 'Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!' projesi başlatıldı. Katılımlarından ve desteklerinden dolayı Dinar İlçe Kaymakamlığına, Milli Eğitim Müdürlüğüne ve Fatih Ortaokulu öğretmen ve öğrencilerine teşekkür ediyorum." ifadelerine yer verdi. Etkinliğin sonunda Belediye Başkanı Nihat Sarı'nın etkinlikte kullandığı bisikleti Fatih Ortaokulundan bir öğrenciye hediye etmesinin ardından Fatih Ortaokulu tarafından verilen aşure ikramıyla program son buldu.

SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ SANDIKLI'DA TOPLANDI

Sağlıklı Kentler Birliği 32. Olağan Meclis Toplantısı ve “2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları” temalı konferans 25-27 Ekim 2019 tarihlerinde Sandıklı Belediyesinin ev sahipliğinde gerçekleşti.

Sandıklı'daki buluşmaya Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, Sandıklı Belediye Başkanı Mustafa Çöl, Sandıklı Kaymakamı Eflatun Can Tortop, üye belediye başkanları, meclis üyeleri, Birlik danışma kurulu üyeleri, kurum ve kuruluşların ilgili yöneticileri, üniversitelerden akademisyenler ve öğrenciler, Sağlıklı Kentler Birliği koordinatörleri, uzmanlar ve basın mensupları katıldı.

Açılış konuşmaları öncesinde Sandıklı'nın anlatıldığı kısa bir tanıtım filmi katılımcılarla paylaşıldı.

Konferans, Düzenleme Kurulu Başkanı Adnan Menderes Üniversitesi Çevre Sağlığı AD Başkanı, Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD Öğretim Üyesi ve Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Emine Didem Evcî Kiraz'ın konuşmasıyla başladı. Evcî Kiraz konuşmasında, “Oldukça anlamlı bir toplantı için konunun tüm paydaşları ile beraber burada toplanmış bulunuyoruz. Şehirler için şu tanımlamayı çok sık duymuşuzdur: Şehirler canlı organizmalardır. Nefes alırlar, yürürler, gelişirler hatta bazen hasta olurlar. Bize bu anlamda çok önemli bir görev düşüyor, tıpkı konferansımızın temasında değindiğimiz gibi şehirlerin sürdürülebilirliğini sağlamalıyız.” dedi.

Prof. Dr. Emine Didem Evcî Kiraz'ın ardından açılış konuşmasını yapan Sandıklı Belediye Başkanı Mustafa Çöl, “Bugün güzel ilçemiz Sandıklı'mızda ülkemizin en önemli birlikleri olan belediyelerimizin, sağlıklı yaşam standartlarını artırması amacıyla kurulan Sağlıklı Kentler Birliğinin meclis toplantısını gerçekleştirmek için toplanmış bulunuyoruz. Başta Birlik Başkanımız Alınur Aktaş olmak üzere belediye başkanlarımızı ve meclis üyelerimizi bugün burada misafir etmek bizler için büyük bir gurur kaynağı. Sürdürülebilir bir 2030 vizyonu için bu çalıştayın önemli bir aşamasının Sandıklı'da gerçekleşiyor olması çok önemli. Jeotermal kaynakların merkezi konumunda bulunan, bu konuyla ilgili gerek ülkemizde gerekse dünya

ölçeğinde model bir merkez olan Sandıklı'mızda bu tür etkinliklere ev sahipliği yapmak bizleri ziyadesi ile onurlandırmaktadır. Bu vesileyle toplantımızın hayırlı geçmesini, güzel ve verimli çalışmalara kapılar aralamasını diliyorum. Öncü projeler, hayırlı yatırımlar için nice çalışmalarda hep birlikte olmak ümidiyle teşekkür ediyorum.”

ifadelerini kullandı. Mustafa Çöl'ün ardından Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, Birliğin çalışmaları ve ‘Sağlıklı Şehirler Hareketi’ üzerine bir konuşma yaptı. Birliğin 2020-2024 yıllarını kapsayacak strateji planını tüm paydaşları sürece dahil ederek gerçekleştirdiklerini belirten Başkan Aktaş sözlerine şöyle devam etti:

“Birliğimiz, Dünya Sağlık Örgütü tarafından başlatılan ‘Sağlıklı Şehirler Hareketi’nin ülkemizde gelişebilmesi ve uygulanabilmesi amacıyla kuruldu. Kuruluşundan bugüne ele aldığı konu ve çalışmalarla sağlıklı şehirler kavramını benimsetmek üzere faaliyetlerini devam ettiriyor. ‘Sürdürülebilir Kalkınma’ ve ‘Sürdürülebilir Şehirler Oluşturmak’

sloganıyla kent sağlığını ilgilendiren tüm kentsel ve çevresel konularda eğitimler, çalıştaylar, sempozyumlar, konferanslar, uluslararası kongreler, araştırmalar, yarışmalar, ödül törenleri ve farkındalık çalışmaları düzenleyerek üye belediyeleri bir araya getiriyoruz. Hazırladığımız stratejik planda Birliğin durum analizi üzerinde çalıştık. Stratejik amaçları ve hedefleri tanımladık. Birliğimizin misyonunu ve vizyonunu da bu süreçte belirleyerek çalışmalarımıza hız verdik.”

Birlik bünyesinde hazırlanan Kentli Dergisi’nde olduğu gibi diğer yayınlarda da kent ve belediyecilik temalarının irdelendiğini belirten Başkan Aktaş, “Her yıl gerçekleştirdiğimiz Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması’nın 2017 yılı projelerini derleyerek kitap haline getirdik. Önümüzdeki yıl on birincisini düzenleyeceğimiz Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması duyurusunu da kısa bir süre içinde yapacağız. Sosyal Sorumluluk, Sağlıklı Yaşam, Sağlıklı Çevre ve Sağlıklı Şehir Planlama kategorilerinde düzenlediğimiz bu yarışmada üye belediyelerimizin iyi uygulama örneklerini görme imkânımız oluyor.” şeklinde konuştu. Aktaş, ülke çapında yeni bir yarışma düşüncesinde olduklarını da sözlerine ekledi.

Açılış bölümü, Sandıklı Kaymakamı Eflatun Can Tortop’un konuşması ile sona erdi. Konuşmaları takiben devam eden Birlik 32. Olağan Meclis Toplantısında 2020 yılı bütçesi ve 2020 yılı performans programı üyeler tarafından onaylandı.

Başvurusu üzerine Kütahya Emet Belediyesinin üyelik kararının onaylanmasının ardından mecliste sözleşmeli personelin çalışma durumu ve Birliğin yeni tüzüğüne de onayı gerçekleşti. Toplantıya son verilmeden önce 33. Olağan Meclis Toplantısının yeri olarak Edirne belirlendi.

Meclis toplantısının ardından, Sağlıklı Kentler Birliğinin duyurusu üzerine şehir içi ulaşımında bisiklet kullanımının önemine değinmek, bisikletin etkin bir ulaşım aracı olduğu ile ilgili farkındalık oluşturmak amacıyla

23-27 Eylül 2019 tarihlerinde “Haydi Çocuklar, Bisikletle Okula!” etkinliğine destek veren İstanbul, İzmir, Denizli ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyeleri ile Bilecik, Osmaniye, Adalar, Bandırma, Dinar, Merkezefendi, Süleymanpaşa ve Ürgüp Belediyelerinin teşekkür sertifikaları Başkan Alınur Aktaş tarafından verildi.

Sertifika töreni sonrasında Prof. Dr. Emine Didem Evcı Kiraz’ın oturum başkanlığını yaptığı “Sürdürülebilir Kalkınmaya Giriş” konu başlıklı oturuma geçildi. Türkiye İstatistik Kurumundan Didem Sezer “Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin İzlenmesi” başlıklı sunumunu paylaşarak oturumun ilk sunumunu gerçekleştirdi. Ardından UNESCO Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri İhtisas Komisyonu Üyesi Dr. Ing. Ebru Alarslan “Sürdürülebilir Kentler ve Topluluklar (Hedef 11) İlkeleri Işığında Türkiye” başlıklı sunumunu katılımcılarla paylaştı. Son konuşmacı Sürdürülebilirlik Danışmanı Zafer Yalçınpınar’ın “Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin Yerleşmesi” konu başlıklı sunumunun ardından birinci oturum tamamlandı.

Başkanlığını Uludağ Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü, SKB

Danışma Kurulu Üyesi Doç. Dr. Feza Karaer’in yaptığı “Toplum Temelli Sürdürülebilirlik” konulu diğer oturuma geçildi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, SKB Danışma Kurulu Üyesi Doç. Dr. İnci Parlaktuna “Hedef 5-Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” konulu sunumunu gerçekleştirdi. Parlaktuna’nın ardından, Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü ve Ekoloji AD Başkanı, SKB Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Cengiz Türe “Hedef 14 ve 15-Suda ve Karada Yaşam” konulu sunumunu katılımcılara arz etti. Türe’nin ardından Ada Grup Yapı Şirketi Müdürü Dr. Aysun Akgün’ün “Kent Yönetimi ve Stratejik Yaklaşım ile Sürdürülebilirlik” konulu sunumunu gerçekleştirmesiyle ikinci oturum sona erdi.

Konferansın son oturumu olan “Yerel Sürdürülebilir Kalkınma Uygulamaları” için Sandıklı Meslek Yüksek Okulu Müdürü Dr. Öğretim Üyesi Koray Gürpınar’ın oturum başkanlığında bir araya gelindi. İlk konuşmacı Bursa Büyükşehir Belediyesi SKB Koordinatörü Nalan

Fidan “Sürdürülebilir Kalkınmada Bursa’nın Vizyonu” konulu sunumunu gerçekleştirdi. Fidan’ın ardından, İzmir Büyükşehir Belediyesi İklim Değişikliği ve Temiz Enerji Şube Müdürlüğünden Meral Aydın “Direnci Kentler İçin Bir Çerçeve: Yeşil Odaklı Uyarılma Projesi” başlıklı sunumunu katılımcılarla paylaştı.

Aydın’ın ardından son konuşmacı olarak Sandıklı Belediyesi BSOM İşletme Müdürlüğünden Pınar Öksüz “Tek Elden Dağıtım Projesi” başlıklı sunumunu gerçekleştirdi.

Oturumların tamamlanmasıyla Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Emine Didem Evcı Kiraz konferans sonuç bildirgesini katılımcılara arz etti.

Sandıklı Konferansı’nın ikinci gününde teknik gezi kapsamında katılımcılarla birlikte Akdağ Tabiat Parkı, 15 Temmuz Demokrasi Meydanı, Bedesten, Oyuncak Müzesi, Tarihi Konak gezileri yapıldı.

33. OLAĞAN MECLİS TOPLANTISI VE KONFERANSININ DÜZENLENECEĞİ EDİRNE BELEDİYESİ ZİYARET EDİLDİ

33. Olağan Meclis Toplantısı ve Konferansı ile ilgili konuları görüşmek üzere Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan ziyaret edildi.

Edirne Belediyesinin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek olan 33. Olağan Meclis Toplantısı ve Konferansı öncesinde Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, Sağlıklı Kentler Birliği heyetini makamında ağırladı. Toplantıya, Sağlıklı Kentler Birliği Proje Koordinatörü ve Edirne Belediye Başkan Yardımcısı Dr. Ertuğrul Tanrıkulu eşlik etti. Görüşmede meclis toplantısı, konferans programı ve organizasyon detaylarıyla ilgili fikir alışverişinde bulunuldu. Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, ziyaretten dolayı teşekkürlerini sundu ve 73 üye belediyesi bulunan Sağlıklı Kentler Birliği üyelerini

Edirne'de ağırlamaktan memnuniyet duyacaklarını ifade etti. Belediye Başkan Yardımcısı Dr. Ertuğrul Tanrıkulu ise "Sağlıklı Kentler Birliği ile yaşam kalitesini yükseltmeyi görev edinerek güven ve huzur ortamı içinde çevre, insan sağlığı ve kültürel varlıklara saygılı, nitelikli kentsel altyapıya sahip, estetik ve konforlu bir kent yaratmaya katkıda bulunmayı hedefliyoruz. Sağlıklı Kentler Birliğini çok önemsiyoruz. İnanıyoruz ki daha güzel yarınlara, daha sağlıklı ve yaşanabilir şehirler için hep beraber yapacak çok şey var." dedi.

3. ULUSLARARASI - 21. ULUSAL HALK SAĞLIĞI KONGRESİ 26-30 KASIM 2019 / ANTALYA

Halk Sağlığı Uzmanları Derneğinin (HASUDER) organize ettiği "Geleceği Birlikte Kurmak: Halk Sağlığında Çok Sektörlü Yaklaşım" temalı kongre için paydaşlar, akademisyenler ve ilgili sektör temsilcileri Antalya'da bir araya geldi.

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER) tarafından düzenlenen "Geleceği Birlikte Kurmak: Halk Sağlığında Çok Sektörlü Yaklaşım" temalı kongre Antalya'da yapıldı. Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Emine Didem Evci Kiraz'ın moderatörlüğünde düzenlenen "Sürdürülebilir Şehir Sağlığı" başlıklı oturuma çok sayıda davetli ve konuşmacı katıldı. Oturumda SKB Encümen Üyesi Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç, Uludağ Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Tülin Vural Aslan ve İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman

Fakültesi Toprak İlmi ve Ekoloji Anabilim Dalından Prof. Dr. Doğanay Tolunay da davetli konuşmacı olarak yer aldılar.

Oturumda Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç, "Sürdürülebilir Şehir Sağlığı" ile ilgili Tepebaşı Belediyesinin deneyimlerini katılımcılara aktardı. Prof. Dr. Tülin Vural Aslan "Kentsel Dayanım ve Sağlıklı Kentler", Prof. Dr. Doğanay Tolunay "Kentlerde İklim Değişikliği ve Uyum", Birlik Müdürü Murat Ar "Sürdürülebilir Şehir Sağlığı İçin Kent Sağlık Göstergelerinin Önemi" başlıklı sunumlarını gerçekleştirdiler.

2020 SAĞLIKLI ŞEHİRLER EN İYİ UYGULAMA YARIŞMASI BAŞVURULARI BAŞLADI

Sağlıklı Kentler Birliği tarafından organize edilen 2020 Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması başvuruları başladı. “Sosyal Sorumluluk, Sağlıklı Yaşam, Sağlıklı Şehir Planlaması ve Sağlıklı Çevre” olmak üzere 4 ayrı kategoride verilen Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülü, üyeler arasında yarattığı rekabet ile şehircilik için güzel örneklerin ortaya çıkarılmasını desteklemektedir.

“Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması” broşürü.

Otuz yılı aşkın bir süredir Avrupa’da devam eden Sağlıklı Kentler Hareketi’nin Türkiye uzantısı olarak 2005 yılında kurulan Sağlıklı Kentler Birliği bu tarihten itibaren “Şehir ve Sağlık” temelli çalışmalarını devam ettirdi. Yerel seviyedeki halk sağlığı için güçlü bir lobi oluşturmayı hedefleyen Sağlıklı Şehirler Projesi rehberliğinde yerel yönetimleri bir araya getiren Birlik, kısa sürede 73 üye belediyesini çalışmalarına ortak etti. “Herkes İçin Sağlık” ilkesini geniş kitlelere yaymayı prensip edindi ve kent sağlığını iyileştirmek için birçok projeye imza attı.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ulusal Ağının akredite olmuş bir üyesi olan Sağlıklı Kentler Birliği hem Birlik özelinde hem de DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı üyesi belediyeleriyle ülkemizin uluslararası organizasyonlarda temsilini sağladı. Sağlıklı şehir bilincini yaygınlaştırmaya çalışan Birlik; sağlık, ulaşım, planlama, çevre, altyapı gibi

konular ile ilgili eğitimler düzenleyerek sunduğu danışmanlık hizmetleriyle her geçen gün portföyünü genişletti.

Birlik, misyon ve vizyon hedefleri doğrultusunda gerek düzenlediği eğitim ve konferanslarla gerekse zengin içeriklerle ele aldığı yayınlarıyla üye belediyeler arasında iş birliği ve deneyim alışverişini sağladı. Sağlıklı Kentler Birliği, başarılı ve sağlıklı şehir projelerinin üretilmesini özendirmek amacıyla her yıl organize ettiği “Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması”nın bu seneki takvimini de açıkladı.

Sosyal Sorumluluk, Sağlıklı Yaşam, Sağlıklı Şehir Planlaması ve Sağlıklı Çevre olmak üzere dört ayrı kategoride verilen “Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülü”, üyeler arasında her geçen yıl artarak büyüyen bir rekabet yarattı. Şehircilik için güzel örneklerin ortaya çıkarılmasını destekleyen yarışmanın bu seneki programı şöyle:

KATILIM ŞARTLARI

Değerlendirmeler katılımcı büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri, büyükşehir ilçe belediyeleri ve il-ilçe belediyeleri için ayrı ayrı yapılacaktır. Belediyeler her kategoriden en fazla 2 proje ile başvurabilirler.

Birlik, yarışma takvimine ek olarak yayımladığı mesajda, 2020 yılında on birincisi düzenlenecek olan “Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması”na tüm üye belediyelerinin katılımlarını diledi.

Projeler hem basılı hem de elektronik olarak en geç **8 Mayıs 2020 günü saat 17.00’ye kadar Sağlıklı Kentler Birliği Başkanlığı Orhanbey Mahallesi 6. Uçak Sokak No:3 Kat: Zemin Osmangazi / BURSA**

adresine elden ya da posta yolu ile teslim edilebilecektir. Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması’na katılan tüm projeler Ekim 2020’de gerçekleşecek olan Sağlıklı Kentler Birliği 34. Olağan Meclis Toplantısında sergilenecektir. Ayrıca projeler kitap haline getirilerek basılacaktır.

Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması için başvuru yapacak şehirler, **<http://www.skb.gov.tr/saglikli-sehirler-en-iyi-uygulama-yarismasi-2020-basvurulari-basladi-s32743k/>** adresinde yer alan başvuru formunu eksiksiz olarak doldurup teslim etmelidirler.

PROJE BAŞVURU SÜRESİ VE TAKVİMİ

Ödül Şartname İlanı:
Ocak 2020

Proje Son Başvuru Tarihi:
8 Mayıs 2020 Saat: 17.00

(8 Mayıs 2020 Saat: 17.00’den sonra elden veya posta yoluyla gelen projeler değerlendirmeye alınmayacaktır.)

Jüri Değerlendirme Tarihi:
16 Haziran 2020

Ödül Töreni Tarihi:
Ekim 2020/Sağlıklı Kentler Birliği Konferansı

Kategorilerde (Sosyal Sorumluluk, Sağlıklı Yaşam, Sağlıklı Şehir Planlaması, Sağlıklı Çevre) ödül alan büyükşehir ilçe belediyeleri, il belediyeleri ve il-ilçe belediyelerinin her birine 20.000 TL para ödülü verilecektir.

Ödül alan büyükşehir belediyelerine ve kategorilerde jüri özel ödülü alan belediyelere para ödülü verilmeyecektir.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI EKREM İMAMOĞLU İLE KENT SAĞLIĞI ÜZERİNE SÖYLEŞİ

Sayın Başkan öncelikle yeni göreviniz hayırlı olsun. Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

4 Haziran 1970'te Trabzon'un Akçaabat ilçesine bağlı Cevizli köyünde doğdum. Girne Amerikan Üniversitesi İletişim Bölümünde başladığım üniversite eğitimimi, İstanbul Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümünde tamamladım. Aynı üniversitede İnsan Kaynakları yüksek lisansı yaptım.

İstanbul'daki hayatım, ailemin 1987 yılında buraya taşınmasıyla başladı. İstanbul'u gezdikçe, tanıdıkça bu şehre olan hayranlığım, tutkum her geçen gün daha da arttı. Bir öğrenci olarak Sahaflar Çarşısı

ve Beyazıt en çok vakit geçirdiğim yerler oldu. Hem kitapları hem de insanları daha yakından tanıma imkânına sahip oldum.

Her zaman bu kadim şehre daha fazla hizmet edebilmenin yollarını aradım. İşim gereği, kentlerin yaşam alanlarımızla bütünlük içinde olması gerektiğine hep inandım. Böyle yaşam merkezleri için düşler kurup bir şeyler yapmak isterken gördüm ki bazı engeller var. O engelleri ortadan kaldırmak da ancak siyasetle mümkündü. Siyasete girmeye bu nedenle karar verdim. 2008 yılında CHP'ye üye oldum. Beş yıl boyunca CHP Beylikdüzü İlçe Başkanlığı görevini sürdürdüm. Ardından 2014 yerel seçimlerinde Beylikdüzü Belediye Başkanı oldum.

Beş yıllık Beylikdüzü Belediye Başkanlığım döneminde aynı zamanda İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi olarak, İstanbul'un ihtiyaç duyduğu hizmetleri bizzat yerinde tespit etme şansına kavuştum. 2019 Yerel Seçimlerinde, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına partim tarafından aday gösterilmek benim için büyük bir onur ve hayallerimi gerçekleştirmek için de bir fırsat oldu.

31 Mart Yerel Seçimleri'nin tamamlanmasının ardından bilindiği gibi seçimin yenilenmesine karar verildi ve 23 Haziran'da tekrar eden süreç neticesinde yeniden Belediye Başkanı seçildim. Şimdi bütün gücümle bana oy veren, vermeyen 16 milyon değerli hemşehrime en iyi hizmeti vermek için çalışıyorum.

Sağlıklı kent denildiğinde ne anlamalıyız, İstanbul sağlıklı kent olma yolunda şimdiye kadar ne gibi çalışmalar yaptı?

Her kentin tıpkı bir insan vücudu gibi kendine has bir metabolizması olduğunu düşünürüm. Bu metabolizma içerisinde sadece insanlar değil ağaçlar, balıklar, kuşlar, evcil ve vahşi hayvanlar, dereler, denizler gibi pek çok unsur bulunur. Bir

kent bunların hepsine hayat verebildiği ölçüde sağlıklı bir kenttir. Burada insan sağlığının korunup güvence altına alınmasından öte fiziksel, çevresel, psikososyal ve sosyoekonomik şartların kentin tüm unsurları lehine işlemesinden bahsediyorum. İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak sağlığı kolektif bir ödev olarak görüyoruz; insana dair, hayata dair her şeyin başı olarak tanımlıyoruz. Bu anlayışla, kentimizin her bir köşesine insan ve çevre sağlığını temel alan, vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştıran hizmetler ulaştırıyoruz. Elbette sağlıklı bir kent için üzerimize düşen görevleri büyük bir hassasiyetle yerine getiriyoruz. Ancak sağlıklı kente tam olarak kavuşabilmek için toplumun geneline yayılmış bir bilinç ve farkındalığın da oluşması gerekiyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi çatısı altında bugüne kadar sağlıklı bir kent gelişimi yolunda birçok öncü proje gerçekleştirildi, ancak bunlar elbette yeterli değil. En kısa zamanda hayata geçirmek istediğimiz, dünya metropollerine ilham verecek nitelikte yeni projelerimiz de var. Yaşam vadileriyle, park ve bahçeleriyle, spor alanlarıyla daha sağlıklı bir kent sunma arzu ve gayreti içerisindeyiz.

“Büyükşehir Belediyesi olarak sağlığı kolektif bir ödev olarak görüyoruz; insana dair, hayata dair her şeyin başı olarak tanımlıyoruz.”

“Her kentin tıpkı bir insan vücudu gibi kendine has bir metabolizması olduğunu düşünürüm. Bu metabolizma içerisinde sadece insanlar değil ağaçlar, balıklar, kuşlar, evcil ve vahşi hayvanlar, dereler, denizler gibi pek çok unsur bulunur.”

“Sağlıklı insan, sağlıklı toplum” hedefiyle, önleyici ve tedavi edici sağlık hizmetlerimizin yanı sıra evde sağlık danışmanlığı, psikolojik danışmanlık hizmetleri veriyoruz. Çevre sağlığı düzenlemeleri yapıyor, bulaşıcı hastalıkların oluşması ve yayılmasını önlemek için vektörle mücadele ediyoruz. Sahipsiz sokak hayvanlarına bakım ve rehabilitasyon sağlıyoruz. Halkın psikolojik, fiziksel ve sosyal yeterliliklerini en üst seviyeye çıkaracak spor tesisleri inşa ediyoruz. Toplumsal yaşamın ihtiyaç ve gereklerini karşılayacak hızda ve hijyenik koşullarda toplu ulaşım hizmetleri sunuyoruz. Sosyal hizmetlerimizle fakir ve muhtaç vatandaşlarımızın sosyal güçlüklerini kaldırıyor, toplumsal bağları güçlendiriyoruz. Dezavantajlı durumdaki engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın sosyal hayatta daha fazla yer alabilmeleri için çalışmalar yürütüyoruz. Pasif yeşil alanları, doğal yaşam ortamlarına zarar vermeden kontrollü bir şekilde aktif yeşil alan haline getiriyoruz. Kemerburgaz Kent Ormanı’nı kısa sürede tamamlayarak hizmete

sunduk. Haciosman Korusu’nu, 19 Mayıs’ta hazır hale getireceğiz. Tuzla Yaşam Vadisi projemiz devam ediyor.

Bu noktada sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının Anayasamızın 56. maddesinde güvence altına alındığını, çevre sağlığını korumak ve çevre kirliliğini önlemenin hem devletin hem de vatandaşların sorumluluğu olduğunu hatırlatmak isterim.

Sizce sağlıklı bir kentin oluşturulmasında yerel yönetimlerin karşılaştığı zorluklar nelerdir? İstanbul’un en önemli sorunlarını da bu açıdan değerlendirir misiniz?

Sağlıklı bir kentin oluşturulmasının önünde hiç şüphesiz çok önemli engeller, sorunlar bulunuyor. Günümüz metropollerini sağlıklı hale getiren faktörlerin başında ulaşım, çevre, çarpık kentleşme, nüfus yoğunluğu geliyor. Bilhassa İstanbul gibi metropol kentlerde bu sorunların aşılması daha da zorlaşıyor.

Bizde yerel yönetimlerin en çok karşılaştığı zorluklardan biri, merkezi idare ile

tam bir eş güdüm sağlanamamasıdır. Hâlbuki büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri ve merkezi yönetim birimlerinin tam bir uyum ve eş güdüm içinde çalışması gerekir. Karşılaşılan bir diğer zorluk ise yapılacak projelere yeterli kaynağın bulunamamasıdır. Birimler arasında eş güdüm sağlandığı takdirde eldeki kaynaklar daha verimli bir şekilde kullanılarak kaynak israfı da önlenebilecektir.

Sağlıklı kentlerin ortaya çıkması için yapılması gerekenler noktasında merkezi ve yerel idareler üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmek zorundadır. Örneğin, İstanbul’un bir deprem gerçeği var. Zamanını öngöremediğimiz bu olgu bugüne kadar gerekli tedbirler alınmadığı için hemşerilerimizi tedirgin ediyor, psikolojilerini olumsuz etkiliyor. Kentsel dönüşümden kamuya açık binaların güçlendirilmesine, sağlık tedbirlerinden toplanma alanlarının belirlenmesine kadar pek çok konuda merkezi ve yerel idarenin öncelikleri bir an önce belirleyerek harekete geçmesi gerekmektedir.

İstanbul ciddi manada mülteci sorunuyla karşı karşıya. Kentimizde tam 1 milyon mülteci yaşıyor. Elbette bu durum kentimizde yaşam olanaklarını olumsuz etkiliyor. Daha büyük sorunlara dönüşmemesi için çözümler üretiyoruz ancak kendi başımıza bu kadar büyük sorunun üstesinden gelmemizi de kimse bizden beklememeli. Sorun uluslararası bir sorundur, çözümü de uluslararası arenada bulunmak zorundadır. Ben de bu konuda her platformda görüşlerimi söylüyorum; uluslararası camiayı hareket geçmeye, sorumluluk üstlenmeye davet ediyorum.

Kentli Dergisi’nin bu sayısının kapak konusu “Atık Yönetimi ve Belediyeler”. Bu konuyla ilgili çalışmalarınızdan bahseder misiniz?

Çevre meselesi dünyanın en önemli konularından biridir. Adaletsiz gelir dağılımı, zararlı atıklar, yok olan yeşil alanlar, küresel ısınma ve daha birçok sebep yüzünden çevre konusu daha da önem kazanıyor. Günümüzde çevre sorunları ve buna bağlı geliştirilen politikalar, ekonomiden kalkınmaya,

“İstanbul genelinde bin 484 adet ana arterde, 262 araç ve 900 personelimiz ile günlük 7 milyon metrekarelik alanda temizlik hizmeti veriyoruz.”

“İç göçlerle yaşanan nüfus artışı da kent sağlığını bozan diğer bir unsur. Anadolu’da yeni cazibe merkezleri oluşturularak, İstanbul’a olan ilginin azaltılması gerekiyor.”

enerjiden sağlığa kadar birçok alanda belirleyici rol oynuyor. Teknolojideki hızlı gelişme, sanayileşme, plansız yapılaşma ve bilinçsiz tüketimden kaynaklanan çevre sorunları da var. Küresel bir niteliği bulunan çevre sorunlarıyla mücadele etmek için güçlü bir iş birliği şart. Çünkü yeni nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak boynumuzun borcu.

Biz İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak çevre konusunda sorumluluklarımızı yerine getiriyoruz. Bu konuda yapılan çalışmalarda öncü rol üstleniyoruz. Toplumda çevre hassasiyetinin artırılması konusunda titiz çalışmalar yürütüyoruz. Büyüme ve gelişmeyi, çevre dostu politikalarla gerçekleştiriyoruz. Bugün İstanbul olarak, Avrupa’nın en iyi atık yönetimine sahibiz.

Günde 19 bin ton çöp üreten bir şehirde yaşıyoruz. Bu çöpleri topluyoruz, ayrıştırıyoruz ve geri kazanıyoruz. Günlük olarak Şile Kömürçüoda’da 7 bin ton, Silivri Seymen’de ise 12 bin ton atığı bertaraf ediyoruz.

8 adet aktarma istasyonu, 2 adet geri kazanım tesisi ve 3 adet katı atık bertaraf tesisimiz bulunuyor. 3 adet aktarma istasyonu inşaatımız devam ediyor. Odayeri ve Şile Kömürçüoda Tesislerimizde 400 bin Mwh elektrik enerjisi üretimi gerçekleştiriyoruz.

Silivri Seymenler, Eyüp Işıklar ve Kemerburgaz’da yeni yatırımlarımız var. 2023 yılında bu tesislerimiz hizmete girdiğinde yaklaşık 4,5 milyon nüfusun elektriğini çöpten elde etmiş olacağız.

İstanbul’un çöp atığından elektriğin yanı sıra yakıt ve gübre de elde ediyoruz. 2018 yılı sonu itibarıyla Kemerburgaz Geri Kazanım ve Kompost Tesisi’ne günlük 356 ton, Şile Kömürçüoda Entegre Mekanik Biyolojik İşlem ve Geri Kazanım Tesisi’ne ise 536 ton atık kabul edildi. Plastik malzemeler, kâğıt-karton, demir, alüminyum, cam gibi geri dönüşebilir atıkları tam otomasyonlu mekanik ayrıştırıcılarda ayrıştırarak ekonomiye kazandırıyoruz. Kemerburgaz Geri Kazanım ve Kompost Tesisi’nde yılda yaklaşık 14 bin 700 ton kompost üretiyoruz, 4 bin ton geri kazanım malzemesini de ekonomiye kazandırıyoruz. Üretilen kompostu park bahçelerimizde ve çiçek üretiminde kullanıyoruz. Ayrıca Şile Kömürçüoda Entegre Mekanik Biyolojik İşlem ve Geri Kazanım Tesisi’nde atıklar kurutularak çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılabilen, atıktan türetilmiş yakıt dönüştürülüyor. 2018 yılında toplam 21 bin 750 ton atıktan türetilmiş yakıt üretimi gerçekleştirdik.

Çöp sızıntı sularını fiziksel, kimyasal ve biyolojik yöntemlerle arıtıyoruz. Anadolu Yakası’nda derelere, Avrupa Yakası’nda ise İSKİ’nin kanalına deşarj ediyoruz.

Eyüp Odayeri Sızıntı Suyu Arıtma Tesisimizin kapasitesi günlük 2 bin metreküp, Şile Kömürçüoda’nın ise bin 700 metreküp. Silivri Seymen’de inşaatına başladığımız çöp suyu arıtma tesisinin ise günlük kapasitesi 4 bin metreküp olacak.

Gerek şehrimizde gerekse ülkemizde en büyük sıkıntıyı ambalaj atıklarının ayrıştırılmasında yaşıyoruz. Maalesef toplumumuzu bu konuda bilinçlendirmede yeterince yol almış değiliz. O nedenle tüm ilçe ve büyükşehir belediyelerine büyük sorumluluk düşüyor. Vatandaşlarımıza bu atıkları daha evlerindeyken ayrıştırılmaları konusunda bilgilendirmeler yapmamız gerekiyor. Büyükşehir olarak öğrencilere ve ev hanımlarımıza yönelik bilinçlendirme ve eğitim faaliyetlerimiz devam ediyor. Kaynağında Ayrıştırma Yönetmeliği’ne göre bu görev ilçe belediyelerinin sorumluluğunda bulunuyor. 2018 yılı sonu itibarıyla toplam 39 ilçede, 454 bin 847 ton ambalaj atığı kaynağında ayrı toplandı.

Yalnızca evsel atıkların değil, İstanbul genelindeki tehlikeli endüstriyel ve tıbbi atıkların bertarafı ile ilgili de çalışmalar yürütüyoruz. İstanbul’daki

8 bin 750 tıbbi atık noktasından toplanan atıkları, Odayeri Tesisimizde bertaraf ediyoruz. 2018 yılında 27 bin 652 ton tıbbi atık toplandı.

Sıfır Atık Projesi’ni 5 ana hizmet binamızda uygulamaya başladık. Kasımpaşa Hizmet Binamıza kompost makinası yerleştirdik. Yemekhanemizden çıkan atıkları gübreye dönüştürüyoruz.

Sağlıklı Kentler Birliğinin çalışmalarını takip ediyor musunuz? Birlik sizce hangi çalışmalara öncelik vermeli?

Sağlıklı Kentler Birliği çalışmalarını, ekip olarak kesintisiz takip ediyoruz. Birliğe üye olmak, gerek birliğin etkinlikleri ve çalışmalarından haberdar olma gerekse diğer belediyelere model olma hususunda belediyemize katkı sağlıyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi projeleri ve yatırımları ile Türkiye’de ve dünyada ilgiyle izlenen bir belediyedir. Yurt dışı temaslarımda bu ilgiyi yakinen görüyorum. Biz Belediye olarak kendi bünyemizde ulusal ve uluslararası hibeleri, fonları ve projeleri takip edip yararlanıyoruz. Ancak Sağlıklı Kentler Birliğinin

de ulusal ve uluslararası proje çalışmalarını takip ederek, ülkemizde uygulanabilecek projeleri Birlik üyeleri ile paylaşması faydalı olacaktır. Ayrıca üyelerinin AB ve diğer hibe fonlarından yararlanabilmesi için aktif rol alması, kentlerimizin gelişmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Sayın Başkan, son olarak eklemek istedikleriniz var mı?

Bildiğiniz üzere Birleşmiş Milletler, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile evrensel, iddialı, sürdürülebilir kalkınma gündemini oluşturdu. 2030 yılına kadar 17 küresel hedef üzerinde uzlaşıldı. Aşırı yoksulluğu sona erdirmek, eşitsizlik ve adaletsizlik ile mücadele, iklim değişikliğini düzeltmek gibi ana hedefler belirlendi. Bu çerçevede hedeflere ulaşılabilmesi için yerel yönetimlerin desteği gerekiyor. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları hakkında ne kadar çok farkındalık sağlanabilirse hedeflere ulaşılma ihtimali de o kadar artacaktır. Küresel amaçları herkese anlatmamız, neden önemli olduğunu açıklamamız lazım. Bu noktada sağlıklı kentlerin inşası için daha çok bir araya gelerek kalıcı çözümler üretilmelidir.

AKÇADAĞ'DA KARBON AYAK İZİ ENVANTERİ KİTABI TANITILDI

Akçadağ Belediyesi tarafından 12 ay boyunca uygulanan ve geçtiğimiz yıl sonlandırılan 'Akçadağ'da Sera Gazı Emisyonunun Azaltılması Projesi' kapsamında 'Kentsel Karbon Ayak İzi Envanter Analizi El Kitabı'nın tanıtım ve bilgilendirme toplantısı düzenlendi.

Akçadağ Belediyesince AB destekli hazırlanan "Akçadağ'da Sera Gazı Emisyonunun Azaltılması Projesi" kapsamında ilçenin karbon ayak izi çıkarıldı. Kentsel Karbon Ayak İzi Envanter kitabının tanıtımında konuşan Belediye Başkanı Ali Kazgan, sağlıklı bir kent olmayı amaçlayan belediyecilik anlayışı ile sera gazı salınımının azaltılmasına katkı sunduklarını söyledi. Akçadağ Belediye Başkanı Ali Kazgan, "Atmosfere salınan bu gazların da önemli bir kısmını karbondioksit oluşturmaktadır. Akçadağ Belediyesi olarak sağlıklı bir kent olmayı amaçlayan belediyecilik anlayışı ile ilçemizin iklim değişikliğindeki rolünü belirlemek için sera gazı salınımının azaltılması konusunda kendimize düşen görevi yerine getirmek amacıyla 'Karbon Gazı Ayak İzi Envanteri ve Analizi' içerikli projeyi geliştirdik." dedi.

Akçadağ Belediyesinin daveti üzerine tanıtım toplantısına katılan Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar, Birliklerine bağlı 73 üye

belediyeden 14'ünün bu çalışmayı yaptığını ve Akçadağ Belediyesinin de bunlardan biri olduğunu belirtti. Projeyi hazırlayan Belediye Başkanı Kazgan ile Proje Koordinatörü Eyüp Işık'a teşekkür eden Ar, "Karbon ayak izinin nasıl hesaplanacağı konusunda belirli sürelerle eğitimler veriyoruz. Bu çalışmalarla üye belediyeleri bilgilendirerek, burada olduğu gibi sonuçları kamuoyu ile paylaşıyoruz." dedi.

Akçadağ Belediyesinin daveti üzerine tanıtım programına katılan Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji ve Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cengiz Türe ise iklim değişikliği olaylarının aslında çok uzaklarda olan bir kavram gibi düşünülmemesi gerektiğini belirterek, "Şu anda cebinizdeki paranın yüzde 24'lük kısmını iklim değişikliği nedeniyle ödüyorsunuz. Eğer bu süreç yaşanmamış olsaydı, bugün yaptığınız gıda harcamalarına yüzde 25 daha az para ödeyecektiniz. Ama biz bunları zam, ekonomi, siyaset olarak algılıyoruz." ifadelerini kullandı.

"İklim değişikliğine neden olan ve kişi başına düşen zararlı sera gazının azaltılmasında her bireyin sorumluluğu bulunmaktadır."

ANTALYA'DA DENİZLERİMİZ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İÇİN BÜYÜK BULUŞMA

Akdeniz ve Ege'ye kıyısı olan 11 belediye, Antalya Büyükşehir Belediyesinin öncülüğünde iklim değişikliğinin etkilerine karşı deniz ve kıyıların korunmasına yönelik iş birliği yaptı.

Protokol kapsamında 11 belediye iklim değişikliği ile ilgili daire başkanlığı, şube müdürlüğü veya koordinasyon merkezi kuracak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Kent Tarihi ve Tanıtımı Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen "Antalya'nın Deniz ve Kıyıların İklim Değişikliğine Adaptasyonu Projesi" büyüyerek devam ediyor. Proje kapsamında Akdeniz ve Ege'ye kıyısı olan Antalya, İzmir, Adana, Muğla, Aydın, Balıkesir, Hatay, Mersin, Girne, Edirne ve Çanakkale belediyeleri iklim değişikliğinin etkilerine karşı deniz ve kıyıların korunmasına yönelik iş birliğinde anlaşarak protokol hazırladı. Projeye ilgili Antalya Büyükşehir Belediyesinin ev sahipliğinde 11 belediyenin katılımıyla bir toplantı düzenlendi.

Antalya Büyükşehir Belediyesinin, Türk Deniz Araştırmaları Vakfı ortaklığıyla yürüttüğü "Antalya'nın Deniz ve Kıyıların İklim Değişikliğine Adaptasyonu Projesi"nin başarıyla sonlandığını ifade eden Genel Sekreter Mustafa Gürbüz, "Projenin burada kalmaması, uygulanabilirliğinin devam ettirilmesi açısından Antalya ölçeğinde örnek

olmak üzere kıyı şeridindeki illerimizle birlikte bu projeyi devam ettireceğiz. Burada Akdeniz ve Ege'ye kıyısı olan 11 ilimizin temsilcileri var. Akdeniz ve Ege kıyıların korunmasına yönelik hazırladığımız iş birliği protokolüne belediye başkanlarımız da imza koyacak." diye konuştu.

Protokolün iklim değişikliğine karşı belediyelerin ortak hareket etme kararlılığını gösterdiğini ifade eden Gürbüz, "Antalyamız en fazla mavi bayraklı kıyı şeridine sahip. Denizlerimizde zararlı türlerin geliştiğini görüyoruz. Aslan ve balon balıkları Akdeniz'de sayıları oldukça artan türler haline geldi. Doğamızı ve çevremizi koruma, gelecek kuşaklara sağlıklı bir dünya ve şehir bırakma adına biz yerel yöneticilere sorumluluklar düşüyor. Zararlıların ortadan kaldırılmasına ve kıyıların temizliğine yönelik neler yapabileceğimiz noktasında önemli bir projeyi hayata geçirdik. İş birliğimizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum." diye konuştu.

BALIKESİR'DE SOKAK HAYVANLARI SAHİPLENDİRİLDİ

Balıkesir Hayvan Bakımevi'nde 2019 yılı boyunca 4 bin 626 hayvan sahiplendirildi ve 26 bin 687 hayvanın da tedavisi gerçekleştirildi.

“Çocuklarda hayvan sevgisi ve doğa bilincinin oluşturulmasını hedefliyoruz.”

4 Ekim Hayvanları Koruma Günü nedeniyle Ovaköy Mahallesi'nde bulunan Sokak Hayvanları Bakımevi onlarca çocuğu misafir etti ve ziyaretçilere hayvanları korumanın ve hayvan sevgisinin önemi aktarıldı.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından 4 Ekim Hayvanları Koruma Günü nedeniyle Ovaköy Mahallesi'nde bulunan Sokak Hayvanları Bakımevi'nde düzenlenen etkinlikte şehrin çeşitli okullarından barınağı ziyarete gelen öğrencilere hayvanları korumanın ve hayvan sevgisinin önemi anlatıldı. Sokak hayvanlarını koruma konusunda farkındalık oluşturmayı hedefleyen etkinlikte minik öğrenciler, barınaktaki çalışmalar hakkında yetkililerden bilgi aldı. Etkinlik sonunda Büyükşehir Belediyesi yetkilileri öğrencilere sokak hayvanlarını beslemeleri için birer kap mama hediye etti.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, İvrindi Sokak Hayvanları Geçici Bakımevi ve Rehabilitasyon

Merkezi ve Altieylül ilçesi Ovaköy Mahallesi'nde bulunan, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren Sokak Hayvanları Bakımevi'nde 7 veteriner hekim ve 6 tekniker başta olmak üzere toplam 41 personelin hizmet verdiği belirtildi. Tesislerde bulunan modern hayvan hastanesinde sokak hayvanlarının kısırlaştırılması, tedavisi ve bakım işlemleri de üstlenilmiş durumda. Bunların yanı sıra çocuklarda hayvan sevgisi ve doğa bilincinin oluşturulması ve sahiplendirmeye yönelik sosyal faaliyetlerin de gerçekleştirildiği tesisler aracılığıyla sokak hayvanlarına barınma ve beslenme desteği de sunulduğu belirtiliyor.

7/24 hizmet için hazır halde bulunan Sokak Hayvanları Geçici Bakımevi nakil araçları, Büyükşehir Belediyesi 444 40 10 numaralı çağrı merkezine, ALO 153 ve Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına iletilen ihbarlara da hassasiyetle hızlı bir şekilde çözüm üretiliyor.

BİLECİK BELEDİYESİNDEN “ÇOCUK HAKLARI TEMELLİ YAKLAŞIM” KONULU PANEL

Bilecik Belediyesi tarafından Genç Sesler Projesi kapsamında “Çocuk Hakları Temelli Yaklaşım” konulu panel gerçekleştirildi.

Düzenlenen etkinlikte Çocuk Hakları Sözleşmesi ve çocuk haklarına yönelik farkındalık oluşması amaçlandı.

Bilecik Belediyesi Şeyh Edebalı Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen panelde, çocuk hakları konusunda farkındalığın artırılmasına yönelik bilgiler aktarıldı.

Gerçekleştirilen panele Bilecik Belediye Başkanı Semih Şahin, Başkan Yardımcıları Melek Mızrak Subaşı, Özgür Algın, Recep Gırça, Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar, Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Bülent Yılmaz ve Doç. Dr. Alparslan Türkkan, Bilecik Belediyesi SKB Koordinatörü Hülya Ece Çalışkan, Kent Konseyi Başkanı Seyfi Özgen, Şeyh Edebalı Üniversitesi öğretim üyeleri ve öğrenciler, belediye birim müdürleri, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve Bilecik İbn-i Sina Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Hayme Ana Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri katıldı.

Çocuk Hakları Sözleşmesi ve çocuk haklarına yönelik farkındalık oluşması amacıyla slayt gösterileri ve sunumların yapıldığı panelde, İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Hakları Birim Müdürü Cem Demirayak ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Hakları Birimi Proje Koordinatörü Gözde Durmuş konuşma yaptılar.

“Çocuk Katılımı İçin Farklı Mekanizmalar: İsveç ve Türkiye Deneyimleri” başlıklı sunumun yanı sıra Çocuk Hakları Sözleşmesi ve çocuk hakları konularında bilgilerin aktarıldığı panelde katılımcıların uzmanlara yönelttiği sorular da cevaplandırıldı.

Panelde ayrıca yerel yönetimlerde çocuklarla ilgili karar vericiler ve meslek üyelerinin de katılacağı “Yerel Yönetimlerde Çocuk Hakları Eğitimi”nin gerçekleştirileceği duyuruldu.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNDEN ATIK YÖNETİMİNDE AKILLI BELEDİYECİLİK UYGULAMASI

Akıllı belediyecilik uygulamalarıyla hizmet kalitesini her geçen gün artıran Bursa Büyükşehir Belediyesi, Hamitler'deki Yenikent Katı Atık Düzenli Depolama Alanında on-line başvuru ve kantarla entegre hızlı geçiş sistemini başlattı.

Akıllı belediyecilik uygulamalarıyla hizmet kalitesini her geçen gün artıran Bursa Büyükşehir Belediyesi, Hamitler'deki Yenikent Katı Atık Düzenli Depolama Alanında on-line başvuru ve kantarla entegre hızlı geçiş sistemini başlattı.

Çevre ve altyapı yatırımlarıyla sağlıklı bir gelecek inşa etmeye çalışan Bursa Büyükşehir Belediyesi, evsel atıkların sağlıklı bir şekilde bertaraf edilmesi için Ar-Ge çalışmalarına da önem veriyor. Günde ortalama 3 bin ton atığın kabul edildiği düzenli depolama alanında başvuruların ve atık dökümünün daha hızlı hale getirilip hizmet kalitesinin artırılması ve insana dayalı hataların asgariye indirilerek yapılan çalışmaların şeffaf bir şekilde tüm kurumlarca takip edilebilmesi sağlandı. Geliştirilen sistem neticesinde Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından katı atık düzenli depolama alanlarında Türkiye'de ilk olan on-line başvuru ve kantarla entegre hızlı geçiş sistemi kuruldu. Bu sistemle

birlikte düzenli depolama alanına atık getiren belediyelere ait araçlara plakaya dayalı HGS etiketleri verilirken, kantara gelen söz konusu araçlar otomatik olarak sistem tarafından tanınmakta ve bariyer açılarak atık döküm sahasına gitmesine izin verilmekte. Lisans kapsamında düzenli depolama alanına kabul edilebilecek tehlikesiz üretim atıklarını getirmek isteyen sanayi firmaları ise <https://e-belediye.bursa.bel.tr/online/> web adresinde bulunan katı atık belgesi modülünü seçerek bir defaya mahsus olmak üzere kullanıcı kimlik bilgilerini tanımlamakta ve atık gönderim esnasında bu kimlik bilgileri ile atık başvurularını yapabilmekteler. Sistemin insana bağlı oluşabilecek hataları asgariye indirerek depolama sahasına atık kabul sürecini daha şeffaf ve hızlı hale getirdiği de vurgulandı. Sistem sayesinde personel giderinden tasarruf sağlanırken kantar fişi verilmemesi nedeniyle kâğıt tasarrufu yapılarak Sıfır Atık Projesi'ne de katkıda bulunmaktan memnun olduğu belirtildi.

"Bu sistemle birlikte atıkların sahaya giriş-çıkış bilgileri anlık olarak takip edilebilecek."

ÇANKAYA'DA ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRIŞTIRILMASI PROJESİ BAŞLADI

Çankaya Belediyesince hazırlanan "Atıkların Kaynağında Ayırıştırılması Projesi", pilot bölge olarak belirlenen Yaşamkent, Alacaatlı ve Dodurga mahallelerinde başladı.

Doğanın korunmasına büyük katkı sağlayacak olan proje sayesinde aynı zamanda ülke ekonomisine de destek verilmiş olacak.

Çevreye duyarlı ve koruyucu çalışmalarını aralıksız sürdüren Çankaya Belediyesi, pilot bölge olarak seçtiği Yaşamkent, Alacaatlı ve Dodurga mahallelerinde "Atıkların Kaynağında Ayırıştırılması Projesi"ni başlattı.

Proje kapsamında pilot bölge olarak belirlenen mahallelerde vatandaşlara geri dönüşüm poşetleri ve bilgilendirici broşürlerin dağıtılmasına başlandı. Kâğıt, karton, cam, metal, plastik ve kompozit gibi ambalaj atıklarının kaynağı olan konutlarda, iş yerlerinde ve okullarda ayrı ayrı biriktirilmesini sağlayacak olan proje ile toplanan ambalaj atıkları, daha sonra ilgili sanayi kuruluşlarına sevk edilerek değerlendirilecek. Doğanın korunmasına büyük katkı sağlayacak proje ile aynı zamanda ülke ekonomisine de katkı sağlanmış olacak. Proje kapsamında dağıtılan poşetlerin belirli aralıklarla konutlarda kapıdan toplanmasının yanı sıra geri kazanım noktaları da bu çalışmada hizmet verecek.

Çankaya Belediyesinin yetki ve sorumluluk alanı dâhilindeki iş yerleri ve konutların mutfaklarından çıkan bitkisel atık yağların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından toplama lisansı verilmiş firmalara teslim edilmesi ve bu firmalarla sözleşme yapmaları konusunda gerekli çalışma ve işlemlere önceki yıllarda başlanmıştı.

Çankaya Belediyesi tarafından 1 Ekim itibarıyla başlatılan yeni projenin başarılı olması durumunda ilçe genelinde yaygınlaştırılması hedefleniyor.

DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNDEN 3. GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ

Denizli Büyükşehir Belediyesi DESKİ Genel Müdürlüğü, tamamladığı Akköy Güneş Enerji Santrali (GES) 1 ve 2'nin ardından GES 3'ün inşasına da başladı.

Denizli Büyükşehir Belediyesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının farklı alanlarda kullanımını yaygınlaştırmak, enerji üretiminde fosil kaynakların etkisini azaltmak ve enerji verimliliğinin artırılmasını sağlamak amacıyla güneş tarlaları kurmaya devam ediyor. Akköy Mahallesi'nde bulunan GES 1 ve GES 2'nin hemen yanına inşa edilecek GES 3 sisteminin toplam kurulu gücünün 1 MW olacağı ifade edildi. Akköy GES 3 ile yıllık 2 milyon kWh enerji üretilmesi hedeflenirken, GES 1 ve GES 2 ile birlikte toplamda 4 milyon kWh enerji üretiminin hedeflendiği belirtildi. 7 ay içerisinde kendisini amorti etmesi beklenen GES 3'ün 18 dönüm arazi üzerine kurulacağı, kısa bir süre içerisinde inşaatının tamamlanarak hizmete alınacağı kaydedildi.

Toplam kurulu gücü 2 MW'ye çıkacak Akköy GES 1, GES 2 ve GES 3 ile bin 700 dolayında hanenin yıllık elektrik ihtiyacı karşılanacak. Akköy GES 1, GES 2 ve GES 3'ün toplamda

kurulu gücünün ise 2 katına çıkarak 2 MW'ye yükseleceği, bu rakamın enerji tüketiminde önemli ölçüde kazanım sağlayacağı ifade edildi.

Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Zolan, Büyükşehir Belediyesinin yenilenebilir enerji kaynakları konusunda çok önemli atılımlar gerçekleştirdiğini anlatarak, bu yatırımların hem çevre hem de ekonomi açısından çok önemli olduğunu belirtti. Güneş enerjisinden elektrik üretmeye yaklaşık beş yıl önce Kayıhan Sosyal Etkinlik Merkezi'nin üstünü güneş enerjisi panelleriyle kapatarak başladıklarını anlatan Başkan Osman Zolan, "Bugün 3. Güneş Enerji Santralimizin inşasına başladık. Yıllık hedefimiz 4 milyon kWh'lik enerji üretimi. GES projemize büyük önem veriyoruz ve bu projemizi büyütmeye devam ediyoruz. Enerji yatırımlarımızla hem kurumumuza ekonomik destek sağlıyoruz hem de millî ve yerli enerjimizi kullanarak ülkemizin kazanmasına vesile oluyoruz." dedi.

"GES projemize büyük önem veriyoruz, yerli enerjimizi kullanarak ülkemizin kazanmasına vesile oluyoruz".

GÖLCÜK'TE YILLIK 80 TON ATIK YAĞ TOPLANIYOR

Gölcük Belediyesi Sıfır Atık Projesi kapsamında, Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde Gölcük'te faaliyet gösteren 84 işletmeyi bir aylık süreçte denetledi.

Gölcük Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü ekipleri, Sıfır Atık Projesi kapsamında, Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde Gölcük'te faaliyet gösteren 84 işletmeyi bir aylık süreçte denetledi. Denetimlerde işletmelerin Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun hareket edip etmediği kontrol edildi.

Gölcük Belediyesinin kontrolünde ve verdiği bilgiler ışığında atık yağların geri dönüşüme dahil edildiği bildiriliyor. Böylece doğaya oldukça zararlı olduğu bilinen atık yağların toplanması işleminin doğaya zarar verdikten sonraki tahribatı bertaraf etmekten daha kolay ve az maliyetli olduğu vurgulanıyor. Anlaşma yapılan sertifikalı atık yağ toplama ve geri dönüşüme aktarma firması, yönetmelik gereği ilçede bitkisel yağ kullanımı olan işletmeleri ziyaret ederek sözleşme yapıyor ve yağların toplanması için işletmelere bidon dağıtılıyor.

Sonrasında periyodik olarak bidonlar değiştirilerek firma tarafından atık yağların toplandığı belirtiliyor. İşletmeler dışında evlerdeki atık kızartma yağlarının toplanması için belediye yetkililerince mahallelerdeki tüm muhtarlıklara atık yağ depolama bidonları bırakıldığı belirtiliyor. Bölge halkının evlerinde tüketimi tamamlanmış atık yağları muhtarlıklardaki bidonlarda biriktirmesi konusunda çevre bilinci oluşturulmuş durumda. Sonrasında firma bunları toplayarak geri dönüşüme ulaştırıyor. Yetkililer tarafından çalışma kapsamında Gölcük'te yıllık 80 ton atık bitkisel yağ toplandığının altı çiziliyor. Bu kapsamda belediye ekiplerinin periyodik olarak işletmelere giderek yönetmeliğe uygun hareket edilip edilmediğini, sistemin sağlıklı çalışıp çalışmadığını kontrol ettiği bildirildi. Çalışmanın en önemli ayağını, vatandaşların atık bitkisel yağları evlerinde biriktirip muhtarlıklara götürmeleri ve bu çevre duyarlılığına sahip olmaları oluşturuyor.

Toprak ve su kirliliğini önlemek adına bitkisel atık yağların lavabolara dökülmemesi ve çöpe atılmaması gerekmekte.

İBB'DEN SOKAK HAYVANLARI ÇALIŞTAYI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, sokak hayvanlarının sorunlarına çözüm üretilmesi amacıyla çalıştay düzenledi. Tüm paydaşların çağrıldığı çalıştay kapsamında bir manifesto yayımlanması kararı alındı.

“Çocuklarla hayvanları buluşturmak için özel bir alan yapılacak. Çocuklar bu alanlarda köpeklere kitap okuyacak.”

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Muhtarlıklar ve Gıda Daire Başkanlığı Veteriner Hizmetleri Müdürlüğü tarafından 4 Ekim Hayvanları Koruma Günü çerçevesinde Sokak Hayvanları Çalıştayı gerçekleştirildi. Çalıştayda, hızlı kentleşme nedeniyle yaşam alanları kısıtlanan hayvanlara ait sorunlar tüm paydaşlarla birlikte ele alındı.

1453 Çırpıcı Sosyal Tesisleri'nde 25 Eylül 2019 tarihinde gerçekleştirilen programa, İBB Genel Sekreter Yardımcısı Murat Yazıcı, İBB Muhtarlıklar ve Gıda Daire Başkanı Zuhul Bostan, Veteriner Hizmetleri Müdürü Muhammet Nuri Coşkun, Veteriner Hekimleri Odası Başkanı Murat Arslan, ABD Best Friends Animal Society Derneği kurucu üyesi Gregory Castle, Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilileri, ilçe belediyeleri ile sivil toplum kuruluşları temsilcileri, evcil hayvan satış ve ticaretiyle uğraşan girişimciler, veteriner hekimler, akademisyenler ve gönüllüler katıldı.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan İBB Genel Sekreter Yardımcısı Murat Yazıcı, İstanbul'da tahmini verilere göre 292 bin sokak hayvanı olduğunu belirtti ancak sahipli hayvanların kontrolsüz şekilde sokağa terk edilmesi nedeniyle popülasyonun kontrol altına alınamadığını vurguladı.

Bu sorunun ortak akılla çözülmesi amacıyla bütün paydaşları bir araya getirdiklerini anlatan Yazıcı, “Biz bugün burada, tüm paydaşlarla bir araya gelerek sahipsiz sokak hayvanlarıyla ilgili neler yapabileceğimizi tartışmaya açıyoruz. Yani bugünü bir başlangıç kabul edebiliriz.” dedi.

Kapanış konuşmasını yapan İBB Muhtarlıklar ve Gıda Daire Başkanı Zuhul Bostan şöyle konuştu: “Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun öncülüğünde bugün Sokak Hayvanları Çalıştayı'nı başarılı bir şekilde gerçekleştirdik. Bu Çalıştay'la birlikte yapacağımız çalışmaları daha iyi seviyeye getirmeyi hedefliyoruz.” dedi.

İZMİRLİLER FİDAN DİKİM ŞENLİĞİNDE BULUŞTU

18 Ağustos'ta İzmir'de çıkan orman yangınının yol açtığı büyük tahribatın ardından kentin var olan ormanlarını korumak ve geliştirmek amacıyla başlatılan “Orman İzmir” kampanyasının ilk fidanları Bornova'da toprakla buluştu.

Şeytan Deresi'nde yapılan fidan dikimi şenliğine, soğuk havaya rağmen çok sayıda İzmirli katıldı. İzmirli, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'le birlikte menengiç, kermes meşesi, palamut meşesi, delice zeytini, dağ çileği, ahlat, defne ve çınar gibi İzmir'de sayıları giderek azalan türlerden oluşan yüzlerce fidanı toprakla buluşturdu.

Fidan dikim şöleninde bir konuşma yapan Tunç Soyer, 18 Ağustos'taki büyük yangında İzmir'in akciğerlerinin yandığını söyleyerek, “Bunu tedavi etmek mecburiyetindeyiz. 18 Ağustos'taki büyük yangından sonra çok daha fazla fidan dikişimizi, daha fazla alanı yeşillendireceğimizi söylemiştik. 3 bin 800 hektar alanda ağaçlandırma yapmayı ve yanan ormanların çok daha fazlasını İzmir'e iade etmeyi hedefliyoruz. Bugün burada 280 dönümlük ağaçlandırma sahası için ciddi çalışmalar yaptık. Uzun yıllardır bu topraklarda kızılçam dikiyoruz. Aslında bu, çıra ekip yangın biçmeye benziyor. Bir

tane sandal ağacı fidanı bulamadık burada, tüketmişiz. Bu yüzden bugün menengiç, kermes meşesi, palamut meşesi, delice zeytini, dağ çileği ve ahlat gibi ağaçların fidanını dikiyoruz.” şeklinde ifadelerde bulundu. İzmir'in ormanlarını geliştirmek amacıyla yeni bir uygulama başlattıklarını da duyuran Soyer, “İzmir'de doğan her çocuk için bir fidan dikiyoruz. İzmirli, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'le birlikte büyüyecek. Her vefat eden İzmirli için de bir anı ağacı dikiyoruz. Onlar da anılarıyla beraber yaşayacaklar.” dedi. Soyer ayrıca Artvin Şavşat Çocuk Belediyesi tarafından İzmir'deki fidan seferberliğine 2 bin 9 lira maddi bağış yapıldığını da açıkladı.

İzmir'in doğasını koruyan, çeperindeki orman ve diğer tüm yaşam alanlarıyla uyumlu bir kent olması için çalışan İzmir Büyükşehir Belediyesi, Orman İzmir Kampanyası kapsamında bir yıl içerisinde 3,5 milyon TL tutarında bağış toplamayı amaçlıyor.

İzmir'de doğan her çocuk için bir fidan dikiyoruz. İzmirli, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'le birlikte büyüyecek.

KARŞIYAKA'DA ÇEVRE SEMPOZYUMU: "ATIK DEĞERDİR"

Karşıyaka Belediyesi, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası ve Kent Konseyi daha sağlıklı bir çevre ve daha yaşanabilir bir dünya için "Atık Değerdir" başlıklı bir sempozyum düzenledi.

"Eğer bu konuda hepimiz üzerimize düşeni yapmazsak, gelecek nesillerin güvenle yaşayacağı bir dünya var olmayacak".

15-16 Ocak tarihlerinde akademisyenler, çevre mühendisleri ve alanında uzman isimlerin katılımlarıyla gerçekleşen zirvede atıkların kaynağında ayrıştırılarak toplanması ve geri dönüşüm başta olmak üzere çevre sorunları ve çözüm yolları konuşuldu. Karşıyaka Çocuk Belediye Başkanı Lara Saybaşı'nın "Biz çocuklar olarak, değerli atıkların denize ve toprağa karışmaması için elimizden geleni yapacağımıza söz veriyoruz ve herkesi sorumluluk almaya çağırıyoruz." sözleri büyük alkış aldı.

Karşıyaka Belediye Başkanı Dr. Cemil Tugay da konuşmasında şunları kaydetti: "Atık yönetimini, atığın bir değer olduğunu ve atığın değere dönüştürülmesi ile ilgili yapılabilecekleri konuşmak için buradayız. Sevgili Lara'nın sözleri çok doğru. Ne yazık ki hem ülkemizde hem de dünya genelinde çevre konusunda kınanmayı hak eden uygulamalar yapılıyor ve bu tablo gittikçe daha da kötüleşiyor. Hepimizin çevreye ve dünyamıza karşı

sorumluluğu var, yapılabilecek bazı şeylerse çok basit. En önemlisi daha az tüketmek ve daha az çöp üretmek."

Karşıyaka Belediyesinin daveti üzerine sempozyuma katılan Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar ise konuşmasında, "15 yıl önce kurulan Sağlıklı Kentler Birliği, çalışma konusu kent sağlığı olan, ulusal ölçekte bir belediyeler birliğidir. Üye belediye sayımız ise 73'e ulaşmıştır. Birliğimizin adından dolayı Birliğimize üye olan belediyelerimizin sağlıklı kent unvanı aldığı düşünülmekte çoğu zaman. Aksine kentlerimizin sağlığını, kentlerimizin sağlık göstergelerini iyileştirmek için neler yapılmalı sorularını sormaktayız." şeklinde ifadelerde bulundu.

İlk gününde "Yaşamda Atık", "Atık Yönetimi Mevzuatı ve Uygulamaları" ve "Atık Değerdir" ana başlıklı üç ayrı oturum gerçekleştirilen sempozyum, ikinci gününde de dört ayrı oturum ile gün boyunca devam etti.

"HER OKULA BİR CAN DOSTU"

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi 4 Ekim Dünya Hayvanları Koruma Günü nedeniyle Sokak Hayvanları Geçici Barınma Merkezi'nde özel ve bir o kadar da anlamlı bir etkinlik düzenledi. Etkinlikte "Her Okula Bir Can Dostu" projesi kapsamında okullara kedi ve köpek kulübesi dağıtıldı.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi 4 Ekim Dünya Hayvanları Koruma Günü nedeniyle Sokak Hayvanları Geçici Barınma Merkezi'nde özel ve bir o kadar da anlamlı bir etkinlik düzenledi. Etkinlikte "Her Okula Bir Can Dostu" projesi kapsamında okullara kedi ve köpek kulübesi dağıtıldı.

4 Ekim Dünya Hayvanları Koruma Günü, Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin düzenlediği özel etkinliklere sahne oldu. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sokak Hayvanları Geçici Barınma Merkezi'nde düzenlenen etkinliğe Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Yaşar Çakmak, Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Aydınlik, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanı Mücahit Arslan, Zabıta Daire Başkanı Arif Usta, Kocaeli İl Milli Eğitim Şube Müdürü İmdat Akbaba, Kocaeli Hayvan Hakları Derneği Başkanı Selma Platin Pek, Gölçük Hayvan Hakları ve Aktivistleri Derneği Başkanı Gülçin Taşkın, Can Dostları Derneği Başkanı Sibel Erdem, Kocaeli Doğa ve Hayvan Dostları

Derneği Başkanı Gonca Çelik ve öğrenciler katıldı. Etkinliğe katılan çocuklar Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sokak Hayvanları Geçici Barınma Merkezi'ni gezdi. Merkezi tanıyan çocuklar hayvanlarla yakından ilgilendi. Kendilerine ayrılan alanlarda vakit geçiren çocuklar doyuya eğlendi.

Konuşmaların ardından "Her Okula Bir Can Dostu" projesi kapsamında kedi ve köpek kulübesi ile mamalar dağıtıldı. Kocaeli Büyükşehir Belediyesinden talepte bulunan Kazım Karabekir Ortaokulu, Çayırova Hanife Soykan Ortaokulu, Çayırova Şekerpınar Ortaokulu, Şükrü Arıcı İlköğretim Okulu, Karamürsel Güzelkiy Ortaokulu, 30 Ağustos İlköğretim Okulu, Derince Utku Anaokulu, Kandıra Gergilli Sefa Sirmen İlkokulu, 15 Temmuz Şehitler Fen Lisesi, Gebze Şehit Öğretmen Necmettin Kuyucu Anadolu Lisesi ve Kırkarmut Şehit Er Ahsen Budak İlkokuluna kedi ve köpek kulübesi verildi.

"İnsanın doğadaki en yakın dostu olan hayvanlar, yaşamın devamı için çok önemli bir rol üstlenmektedir."

MERSİN'İN İLK HAYVAN FESTİVALİ "PATİFEST"

Mersin Büyükşehir Belediyesi, evcil hayvanlar ve sahiplerini Evcil Hayvan ve Doğal Yaşam Festivali "PatiFest"te bir araya getirdi.

PatiFest'in ilk gününde 7 etkinlik, 8 performans gösterisi, 5 söyleşi, 2 fotoğraf sergisi gerçekleştirildi.

Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen ve Mersin'in ilk hayvan festivali olan Evcil Hayvan ve Doğal Yaşam Festivali "PatiFest", ilk gününde Mersinli hayvanseverlerden tam not aldı.

Fenerbahçe Meydanı'nda gerçekleştirilen PatiFest'in ilk günü birbirinden renkli görüntülere sahne oldu. Vatandaşlar ve can dostları kendileri için yapılan festival ile doyasıya eğlenirken, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer de bu coşkuya ortak oldu. Başkan Seçer, Büyükşehir Belediyesi tarafından hayvan sevgisi konusunda farkındalık yaratmak amacıyla düzenlenen PatiFest'in açılışını gerçekleştirdi. Hayvan dostlarımıza karşı farkındalık yaratmak amacıyla böyle bir festival düzenlediklerini belirten Başkan Seçer, "PatiFest farkındalık yaratmak için yaptığımız bir etkinlik. Hayvan haklarını koruma gününü birlikte idrak ettik. Her yaşta katılımcılarla beraber çocuklarımıza hayvan sevgisini

aşlamak ve öğretmek, hayvanlara karşı şefkatli olmalarını telkin etmek amacıyla bu etkinliği gerçekleştirdik. Bu bir farkındalık, bu bir anlayış, bu bir kültür. Maalesef bazı insanlar hayvanlara hunharca davranabiliyorlar. Hatta zaman zaman hepimizi dehşete düşürecek görüntülerle karşılaşabiliyoruz. Hayvanlara karşı yapılan zulmü haberlerde görüyoruz. Bunlar bizi üzüyor. Belediye olarak bu etkinlikleri artırmak istiyoruz." dedi.

Yapılacak farkındalık çalışmalarında ve hayvan dostlarımızla ilgili tüm etkinliklerde ve hizmetlerde hayvanseverlerin desteğine ihtiyaç duyduklarını ifade eden Seçer, Mersin'de yaşayan tüm hayvanseverlere seslendi. Seçer, "Gerçekçi olarak gözlemlediğim şu ki belediyemiz ile hayvanseverler arasında henüz arzu ettiğimiz iletişimi kuramadık. Bu geçmiş dönemlerden kaynaklı bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Bunu ortadan kaldırmak istiyoruz. Mersin'de çok sayıda hayvan dostu var. Bu insanlarla iletişimi geliştirmek istiyoruz." diye konuştu.

ORDU'NUN EKONOMİK GÜCÜ "SIFIR ATIK DÖNEMİ"

Ordu Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı tarafından "Sıfır Atık Projesi" başlatıldı. Başta Büyükşehir binaları olmak üzere şehrin diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uygulamalar hayata geçirildi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen ve Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde tanıtımı yapılan "Sıfır Atık Projesi" için Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından 26.12.2017 tarihinde alınan karar ile oluşturulan Sıfır Atık Komisyonu, başta Büyükşehir binaları olmak üzere şehrin diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uygulamalarını hayat geçirmeye başladı. Ordu Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı tarafından uygulanan ve yürütülen Sıfır Atık Projesi hakkında bilgiler veren Daire Başkanlığı, atıkların çöp olmaktan çıkarılması gerektiğinin altını çizerek, bunların doğaya ve ekonomiye yeniden kazandırılmasının önemine değindi.

Sıfır Atık Projesi ile atıkların doğaya ve ekonomiye yeniden kazandırılması hedefleniyor.

Sıfır Atık Projesi kapsamında elde edilen sayısal veriler ise yetkililerce şöyle beyan edildi: "Proje kapsamında Büyükşehir Belediye binaları ve çalışma ofislerinin bulunduğu 17 noktaya toplamda 64 adet 5 bölmeli

metal geri dönüşüm ünitesi yerleştirilmiştir. Bunun dışında farkındalığı arttırmak ve Sıfır Atık Projesi'nin kentte hızla yayılmasını sağlamak amacıyla diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen malzeme talepleri cevapsız bırakılmamış olup;

- 17 kuruma 37 adet 4 bölmeli metal geri dönüşüm ünitesi,
- 148 kuruma 703 adet 4 bölmeli plastik geri dönüşüm ünitesi verilmiştir.

Atıkların kaynağında azaltılması ve çocuklarda çevre bilincinin oluşması için anaokulları, ilk ve ortaokullara 'Atıklar, Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık' konulu 2014'te başlayan eğitim seminerleri hâlihazırda devam etmektedir. Yine aynı dönemden itibaren sürmekte olan Sıfır Atık Projesi kapsamında değerlendirilen ve daha özverili bir hale gelen eğitim çalışmalarında 104 okulda yaklaşık 13.000 öğrenciye ulaşılmıştır."

OSMANGAZİ'DE ATIKLAR EKONOMİYE KAZANDIRILIYOR

Osmangazi Belediyesinin çevre kirliliğini önlemek adına Bursa'da ilk kez hayata geçirdiği Atık Getirme Merkezi, geri dönüşümü mümkün atıkların ekonomiye kazandırılmasına katkı sağlıyor.

Çevreci projeleriyle adından başarıyla söz ettiren Osmangazi Belediyesi, Demirtaş bölgesinde 5 dönüm araziye kurduğu Atık Getirme Merkezi ile geri dönüşümün öncüsü olmaya devam ediyor. Bursa'nın ilk ve birinci sınıf Atık Getirme Merkezi'nde 14 ayrı kategoride atık toplanıyor. Tesise evlerden çıkabilecek organik çöpler harici ambalaj atıkları, atık giysiler, atık piller, elektrikli ve elektronik atıklar, atık floresanlar, bitkisel atık yağlar ile ömrünü tamamlamış lastikler kabul ediliyor. Ayrıca tesiste, doğa ve insan sağlığına zararlı olan kullanım ömrü geçmiş ilaçların yanı sıra evlerde oluşabilecek diğer tehlikeli atıkların da kabul edildiği tehlikeli atık depolama bölümü bulunuyor.

Gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak için çalışmaya devam ediyoruz.

Temizlik İşleri Müdürlüğü ekipleri, 2018 yılından bu yana 8 bin 708 ton ambalaj atığı, 18 bin 579 kilogram elektronik atık, 15 bin 818 kilogram atık pil, 95 bin 270 litre bitkisel atık yağ, 465 bin 74 kilogram giysi ve 931 kilogram

atık floresan topladı. Toplanan bitkisel atık yağlardan biyodizel yakıt üretilirken, atık pillerin de çevreye zarar vermemesi sağlanıyor. Merkeze getirilen giysilerin kullanılabilir durumda olanları ise Osmangazi Belediyesi Sevgi Mağazasına teslim ediliyor.

Bursa'da çöp toplamasını en verimli şekilde Osmangazi Belediyesinin uyguladığının altını çizen Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dünder, geri dönüşüm konusunda da öncü belediye olduklarını söyledi. Dünder, "Gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak için çalışmaya devam ediyoruz. Demirtaş'ta hizmete açtığımız Atık Getirme Merkezi ile Bursa'da bir ilke daha öncülük ettik. Belediye ekiplerimiz tarafından toplanan atıklar, bu tesise getirilerek ayrıştırılıyor ve daha sonra geri dönüşüm ile ekonomiye kazandırılıyor. Ayrıca pil, ampul gibi çevre ve insan sağlığı için tehlike arz eden atıkların toplanması için de ayrı bir bölümün yer aldığı tesisimizde, atıklarımız imha ediliyor." dedi.

PENDİK BELEDİYESİNE SIFIR ATIK ÖDÜLÜ

Türkiye'nin ilk 1. sınıf Atık Ayrıştırma Merkezi'ne sahip olan Pendik Belediyesi İstanbul'da "Sıfır Atık Yerel Yönetimler Ödülünü" aldı.

Türkiye'nin ilk Tam Otomatik Ambalaj Atığı Ayrıştırma Tesisi'ni kurarak ayrıştırılabilir atıkları ekonomiye kazandırıyoruz.

Bu yıl ikincisi düzenlenen Uluslararası Sıfır Atık Zirvesi, Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Zirvede sıfır atık konusunda yerel ve özel sektörde faaliyet gösteren kurumlara ödüller verildi. Türkiye'nin ilk 1. sınıf Atık Ayrıştırma Merkezi'ne sahip olan Pendik Belediyesi de İstanbul'da "Sıfır Atık Yerel Yönetimler Ödülünü" alan tek belediye oldu. Belediye Başkanı Ahmet Cin'e ödülü, zirveye katılan Emine Erdoğan takdim etti.

"Sıfır Atıkta 20 Milyar Liralık Tasarruf Söz Konusu"

"Yarınları Kurtarmaya Bugünden Başla" temasıyla düzenlenen törene, sıfır atık projesinin öncüsü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan da katıldı. Zirvede konuşan Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, sıfır atığın önemine değinerek "İklim değişikliğini azaltacak olan biz insanlarız. Geri dönülemez bir noktaya

varmamıza çok az kaldı." dedi ve tüm kamu ve özel sektör temsilcilerinin sıfır atık sistemine geçtiği takdirde, yıllık 20 milyar liralık tasarruf elde edileceğini söyledi.

"Yurt İçi ve Yurt Dışında Birçok Belediyeye Örnek Oluyoruz"

Dünya nüfusunun artması ve tüketim alışkanlıklarının değişmesiyle her geçen gün doğal kaynakların azaldığına dikkat çeken Belediye Başkanı Ahmet Cin, "Ambalaj atıklarının geri dönüştürülmesi konusunda ciddi çalışmalar yapıyoruz. Türkiye'nin ilk Tam Otomatik Ambalaj Atığı Ayrıştırma Tesisi'ni kurarak ayrıştırılabilir atıkları hem ekonomiye kazandırıyoruz hem de çevremizi koruyoruz. Faaliyetlerimizle yurt içi ve yurt dışında birçok belediyeye örnek oluyoruz. Doğal kaynakların verimli bir şekilde kullanılması ve gelecek nesillerin kaynak sıkıntısı çekmemesi için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz." dedi.

KEDİ KASABASI ÖRNEK OLUYOR

Samsun'daki Kedi Kasabası geçtiğimiz yaz "Samsun Büyükşehir Belediyesi Sahipsiz Sokak Hayvanları Doğal Yaşam Alanı"nda, 10 dönüm arazi üzerinde faaliyete geçti.

Türkiye'deki ilk ve tek örneği olan Samsun Kedi Kasabası, kediler için barınma ve yaşam alanı olmayı sürdürüyor.

Samsun'da Büyükşehir Belediyesi tarafından Güçten Düşmüş Sahipsiz Hayvan Bakım Merkezi'nin içerisinde 20 dönümlük alan üzerine kurulu 'Kedi Kasabası'nın Türkiye genelinde 'Kedi Köyleri' projesiyle yaygınlaştırılacağı öğrenildi. Japonya, Kanada ve Almanya'da kurulu bulunan kedi yerleşim birimlerinin Türkiye'deki ilk ve tek örneği olan Samsun Kedi Kasabası, sahipsiz ve bakıma muhtaç kediler için barınma ve yaşam alanı olmayı sürdürüyor.

Büyükşehir Belediyesi tarafından Kadamut Mahallesi'nde 2015 yılında faaliyete sokulan Kedi Kasabası içerisinde, kedilerin tekli ya da çoklu halde kalabilecekleri ahşap barınakların yanı sıra, ahşap köprü gibi oyun alanları da bulunuyor. Yaklaşık 200 kedinin bulunduğu barınakla ilgili bilgi veren Samsun Büyükşehir Belediyesi Veteriner İşleri Şube Müdürü Veteriner Hekim Nurhan İşler, "Kedi Kasabası 2015 yılında 20 hektar alanda kuruldu. Hemen her ilçeden belediyeler sahipsiz kedileri buraya

getiriyor. Teslim aldığımız kedilerin muayene, tedavi ve kısırlaştırma operasyonlarını yaptıktan sonra kedileri yeniden ilçe belediyelerine teslim ediyoruz. Bunun dışında hasta ve bakıma muhtaç kedileri de kasabamızda ağırlıyoruz. Hasta kedilerin muayenelerini kafes kafes bölümlendirdiğimiz yerlerde yapıyoruz. Engelli kediler için de ayrı bir bölüm oluşturduk." dedi.

Kedi Kasabası'nın ziyaretçilere açık olduğunu ifade eden Veteriner Hekim Nurhan İşler, "Kedi Kasabası kurulduğu günden bu yana ilgi görmeye devam ediyor. Vatandaşlarımız saha içerisinde gezebiliyor, oturabiliyor, dinlenebiliyor, kedileri besleyebiliyor, onlarla iletişim kurabiliyor." dedi.

Samsun Büyükşehir Belediyesi Veteriner İşleri Şube Müdürü Veteriner Hekim Nurhan İşler, açıklamalarının son bölümünde ise Japonya'da Kedi Köyü, Kanada'da Kedi Parkı, Almanya'da Kedi Kafe ile gündem olan uygulamanın Türkiye'de bir ilk olduğunu hatırlattı.

83 BİN TON ATIK KAZANIMA DÖNÜŞTÜ

Tepebaşı Belediyesi vatandaşların daha temiz ve güvenilir bir çevrede yaşamlarını sürdürmeleri için gerekli önlemleri alırken bu doğrultuda gerçekleştirdiği çalışmalara devam ediyor.

Toplanan 83 bin ton ambalaj atığı ile 275 milyon KWH elektrik, 91 milyon litre petrol ve 28 bin ton ham madde tasarrufu sağlandı.

Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü tarafından sürdürülen geri kazanım uygulamaları ile bilinçli tüketim alışkanlığı kazandırılırken, atık oluşumu da engelleniyor. Bu kapsamda toplanan ambalaj atıkları, bitkisel atık yağlar, atık piller ve tekstil atıklarının miktarları, Tepebaşı halkının geri kazanım uygulamaları ve bilinçli tüketim alışkanlığı konusunda ne kadar duyarlı ve bilinçli olduğunun da göstergesi durumunda.

2019 yılı verilerine göre, Tepebaşı Belediyesi tarafından geri kazanımı sağlanan ambalaj atık miktarı 9 bin tona ulaştı. Muhtarlıklarda, Belde Evleri'nde, okullarda, camilerde ve çeşitli kurum ve kuruluşlarda bulunan bitkisel atık yağ toplama noktalarında 2019 yılı boyunca 173 ton bitkisel atık yağ toplandı. Toplanan bitkisel atık yağlar lisanslı geri kazanım firmasına gönderilerek biyodizel üretimine katkı sağlandı. Böylece doğaya atılmayan her damla bitkisel atık yağ için topraklarımız ve su

kaynaklarımız kirletilmemiş oldu.Öte yandan atık olan elektrikli ve elektronik eşyalar da 2019 yılı itibarı ile 100'e yakın noktada toplandı. Toplanan 9 ton atık elektrikli ve elektronik eşya, geri kazanıma katkı sağladı.

Tepebaşı bölgesinde 2019 yılında toplanan 5 ton atık pil ise tarım amaçlı kullanılabilecek binlerce hektar toprağı ağır metal kirliliğinden korudu. 2017 yılında başlayan tekstil atıklarının toplanması çalışmaları da vatandaşlardan büyük destek gördü. 2019 yılı içerisinde 300 ton tekstil atığı toplandı. Tekstil atıklarının geri dönüşümü ile doğa korunurken ekonomiye de katkı sağlandı. Tepebaşı Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü yetkilileri, 2009 yılından bu yana toplanan ambalaj atığı miktarının 83 bin tona ulaştığını bildirdi.

Ayrıca 900 bin adet yetişkin ağaç kurtarılırken,önemli miktarda karbondioksit oluşumu da engellenmiş oldu.

ATIK YÖNETİMİ VE BELEDİYELER

Atık konusu, tüm insanlığın sorumluluğu olmakla birlikte günümüzde daha çok kentleri yöneten yerel yönetimlerin ve belediyelerin sorumluluğunda bulunmaktadır. Kentsel katı atık miktarı, nüfus artışı, sanayileşme ve hızlı şehirleşmeye bağlı olarak dünyada ve ülkemizde sürekli yükselen bir ivme göstermektedir.

Modern zamanlar bilim, teknoloji ve sanayileşme hızıyla senkronize olarak pek çok konforu insanın sosyal hayatına hızla sokarken çeşitli yan etkiler de ortaya çıkmıştır. Orta ve uzun vadede geniş bir ekosistemde yaşanan doğal hayatı olumsuz etkileyebilecek tehdit unsurları, birer kara senaryo olarak gündemi oluşturmuştur. Bu bilinç farkındalığından sonra ortaya koyulan yarar-zarar muhasebesi de kısa ölçekli olmaktan kurtulup geniş bir zaman perspektifine yayılarak bütüncül bir bakış açısı getirmiştir. Bu noktada çevre ve çevre sağlığı önemli bir kriter hâline dönüşmüş; atılan her adımda, uygulanan her yeni teknolojik modülde, yeryüzünün doğal dokusunun korunumu öncelik kazanmıştır.

Çevreyi oluşturan öğelerin giderek niteliğinin değişmesi, çevre sorunlarının artması ve küresel bir nitelik kazanması toplumların çevre sorunlarına daha ciddi olarak eğilmelerine ortam hazırlamıştır. Şehirlerin nüfusunun hızla artması ile birlikte, bu şehirlerde oluşan kentsel katı atık miktarı da doğal olarak çoğalmaktadır. Her geçen gün büyüyen kentsel katı atık

miktarı ise yerel yönetimler tarafından gerekli planlama ve yatırım yapılmadığı takdirde, kent yaşamında olumsuzluklar yaratabilmektedir. Bu yatırımlar ve planlamaların yanında kentte yaşayanların çevre bilincinin artırılması ve konuyla ilgili hassasiyetlerin refleksiye dönüştürülmesi de gerekmektedir.

Bu noktada, çevre konusunda uluslararası yetkinliği bulunan en önemli kurumlardan biri olan Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın (UNEP) atığı, nasıl tanımlandığına bakmak gerekir. Buna göre atık; "sahibinin istemediği, ihtiyacı olmadığı, kullanmadığı, arıtılması ve uzaklaştırılması gereken maddeler" olarak tarif edilmektedir. Atığın Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ve Avrupa Birliği (AB) atık direktiflerine göre de benzer tanımları yapılmaktadır. Genel manada atık, insan faaliyetleri sonucu oluşan bir yan üründür. Fiziki olarak diğer ürünlerdekiyle aynı maddeleri ihtiva eden atığın yegâne farkı, değerinin düşük olması veya herhangi bir değer taşımayışındır. Atık bünyesindeki maddelerin ayrılması ve bu maddelerin geri dönüşümü mümkün olduğunda,

Atık yönetiminin önemli bir konusu olan atıkların özellik ve miktarları, ülkelere ve şehirlere dolayısıyla nüfusa, sosyoekonomik yapıya göre değişmektedir.

atığın değeri artmaktadır. Bu sebeple atıkların değerlendirilmesi sistematik bir yaklaşımla ele alınmış ve yönetilmesi gereken bir konu olarak kabul edilerek "Katı Atık Yönetimi" kavramı geliştirilmiştir.

ATIK ÇEŞİTLERİ

Atıkların kaynağına, bileşimine ve özelliklerine göre sınıflandırılması; atıkların taşıma, toplama, depolama ve bertaraf sistemlerinin tasarımı ve işletilmesi ile geri kazanımda verimin artırılması konusunda büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda atıklar aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır.

Evsel Nitelikli Katı Atıklar: Günlük faaliyetler sonucu ev ortamında oluşabilecek tehlikeli ve zararlı atık sınıfına girmeyen her türlü atık, evsel nitelikli katı atık sınıfına girmektedir. Evsel katı atıkların miktarları ve özellikleri yaşanan ülkeye, gelir seviyesine, mevsimlere, tüketim alışkanlıklarına göre değişkenlik göstermektedir.

Endüstriyel Nitelikli Katı Atıklar: Endüstriyel katı atıklar bir süreç (proses) ihtiva eden veya etmeyen tüm üretim faaliyetleri sonucunda oluşan atıklardır. Endüstriyel katı atıklar genellikle tehlikeli ve tehlikeli olmayan atıklar olarak iki gruba ayrılmaktadır. Tehlikesiz katı atıklar endüstriden kaynaklanan ancak zararlı ve tehlikeli özelliği olmayan evsel nitelikli

atıklardan oluşmaktadır. Konserve veya dondurulmuş gıda üretimi sırasında ortaya çıkan sebze ve meyve atıkları, kül ve cürufur bu gruba dâhil edilmektedir. Tehlikeli katı atıklar, şehir çöplüğüne kabul edilmeyen patlayıcı, kendiliğinden yanabilen, suyla temas etmesi halinde toksik gaz çıkaran, toksik veya ekotoksik özellik taşıyan atıklardır.

Tıbbi Atıklar: Hastanelerden, sağlık kuruluşlarından, kliniklerden, muayenehanelerden, veteriner klinikleri ve laboratuvarlardan kaynaklanan patolojik, jinekolojik, radyoaktif, toksik, enfeksiyonlarla ilgili, korozyif, yanıcı, kesici vb. özelliklere sahip her türlü atık veya hasta ile temas etmiş olan enjektör, pansuman malzemesi gibi ürünlerden oluşan atıklar bu sınıfa dahildir. Tıbbi atıkların oluşumundan başlayarak toplama, geçici depolama, taşıma, arıtma ve son depolanmadan oluşan tüm atık yok etme aşamalarının titizlikle izlenmesi ve denetlenmesi gerekmektedir.

İnşaat Yıkım ve Hafriyat Atıkları:

Konutların, kurumsal binaların ve diğer yapıların inşası ve/veya tamiri sırasında oluşan atıkları içermektedir. Bu tür atıkların kompozisyonlarının ve miktarının hesaplanmasının zor olmasına ve değişkenlik göstermesine rağmen genellikle taş, tuğla, demir, kâğıt, beton, alçı vb. maddeler içerdiği bilinmektedir.

Ticari ve Kurumsal Atıklar: Bu atık türünün başlıca kaynakları devlet daireleri, okullar, hastaneler, güvenlikle ilgili yapılar, büro ve atölyeler olup tekstil atıkları, deri parçaları, kâğıt, karton, bilgisayar sarf malzemeleri (kartuş vb.), plastik malzemeler ile restoranlardan, otel ve motellerden çıkan atıklar da bu gruba dâhil edilebilmektedir.

ATIK YÖNETİMİ

Atık yönetimi kısaca, katı atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermelerini önlemek amacı ile geliştirilen yöntemlerin kontrollü olarak gerçekleştirilmesidir. Atık yönetimi evsel, tıbbi, tehlikeli ve tehlikesiz atıkların minimizasyonu (enküçükleme), kaynağında ayrı toplanması, ara depolanması, gerekli olduğu durumlarda atıklar için transfer istasyonlarının oluşturulması, taşınması, geri kazanılması, bertarafı, geri kazanım ve bertaraf tesislerinin işletilmesi ile kapatma, kapatma sonrası bakım, izleme-kontrol süreçlerini içeren bir zincirleme yönetim biçimidir.

Atıkların toplanması yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı ve nihai depolanması şeklindeki işlemlerden oluşmaktadır.

a) Sürdürülebilir Atık Yönetimi

Sürdürülebilirlik ilkesinin uygulanma alanlarından önemli bir tanesini de katı atık yönetimi oluşturmaktadır. Atıkların çevreye duyarlı biçimde, ekonomik yöntemlerle uzaklaştırılması ve yok edilmesi gereken bir kaynak olarak görülmesi, "Sürdürülebilir Katı Atık Yönetimi" konusunun ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Çünkü katı atık yönetimi, geri kazanımı ve kaynakların etkin biçimde kullanımını esas alan, sürdürülebilir bir meseledir. Geri kazanımla birlikte ürünlerin hem ham madde hem de üretim maliyetlerinde önemli tasarruflar elde edilecektir. Sürdürülebilirliğin temelini oluşturan kaynakların etkin bir şekilde kullanılması şartı, bu koşullarda gerçekleşmiş olacaktır.

b) Entegre Katı Atık Yönetimi

Entegre atık yönetiminde, atık yönetiminin bütünleşmiş olan tüm unsurlarının senkronize işlerliği değerlendirilerek hem çevresel hem de ekonomik açıdan sürdürülebilirliğin sağlanması hedeflenir. Sistemin etkin olarak hayata geçirilebilmesi için bütüncül bir yapının oluşturulması, bu faaliyetlerin ekonomik değer yaratması, hizmet verilen yerleşim merkezine göre faaliyetlerin esnek olması, yerleşim merkezleri bazında plan oluşturulması ve mahalli idareler, kamu ve özel sektörün tüm birikimlerinin sinerjisiyle doğru orantılı büyüyen bir çevre sektörünün oluşturulması gerekmektedir.

Bütüncül Bir Sistem: Entegre atık yönetimi, bir yerleşim merkezinde oluşan atığın bileşimini oluşturan bütün maddeleri ve üretim kaynaklarını kapsamalıdır.

Ekonomik Değer: Katı atık sisteminden sağlanabilecek ekonomik değerler; yeniden kullanılabilir malzeme, ambalaj atıklarının geri dönüşümü, enerji kazanımı, kompost ve benzeri kaynaklı ürünlerdir. Bunlardan temin edilecek gelir, piyasa şartları ve yapılacak yatırımın maliyeti ile orantılı olarak girdiye dönüşmelidir.

Esneklik: Entegre atık yönetim sistemi çevresel, mekân odaklı ve atık özelliklerinde zamana bağlı olarak meydana gelebilecek çeşitli değişikliklere uyum sağlayabilecek esneklikte olmalıdır.

Bölgesel Planlılık: Planlamanın verimli olması, toplanacak atık miktarına dolayısıyla

Katı atıkların toplanması, uzaklaştırılması ve bertaraf edilmesi yerel yönetimlerin sorumluluk alanına girmektedir. Bu hizmetlerin sunulması bütüncül yaklaşımı gerektirmektedir.

da nüfus yoğunluğuna bağlıdır. Bu sebeple büyükşehirler dışındaki yerleşim alanları için bölgesel planlamalar daha öngörülebilir çabalarır.

DÜNYADA KATI ATIK YÖNETİMİ

Katı atık yönetimi, çevre sorunlarının giderek artması sonucunda güncelin dikkatini çekmeye başlamış ve her geçen gün daha fazla önemsenen bir konu hâline gelmiştir. Ülkemizde katı atık yönetimi yeni oluşan, önemini ve değerini yeni bulan bir sistemken dünyada bu konuda uzmanlaşmış pek çok ülke bulunmaktadır. Öte yandan hatırı sayılır birçok ülke de konunun gelecek açısından değerini şimdilerde kavrayıp tıpkı Türkiye gibi bu platforma sonradan dahil olmaktadır. Dünyadaki katı atık yönetimi endüstrisinin değeri 410 milyar \$ civarındadır.

TÜRKİYE'DE BELEDİYELERDE ATIK YÖNETİMİ

Medeniyetlerin kalkınmışlık düzeylerine, siyasal ve toplumsal olgunlaşmalarına göre başarı farklılıkları gösteren katı atık yönetimi, Türkiye'de yerel yönetimler kapsamında belediyeler

tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda katı atıkların toplanması, uzaklaştırılması ve bertaraf edilmesinde katı atık sorununun lokal özelliğinin ağır basması, organizasyonun küçük parçalarda daha elverişli uygulanabilir özelliği sebebiyle yerel yönetimlerin rolü önemlidir.

1982 Anayasası, sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler başlığı altında çevre hakkını hem hak hem de bir ödev olarak düzenlemiştir. 56. madde, "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir. Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak amacıyla, insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, iş birliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir." diyerek hem devlete hem de vatandaşlara çevrenin korunması hususunda sorumluluklar vermiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu ise belediyelerin görevlerinin sıralandığı 14. maddesinde "Belediyeler mahalli müşterek nitelikte olmak kaydıyla ... çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık... hizmetlerini yapar veya yaptırır." denilmektedir.

Belediyelerin yetki ve imtiyazlarının yer aldığı 14. madde ise "Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak" görevini açık bir şekilde belediyelere vermiştir.

Benzer bir hüküm 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda 7. maddede geçmektedir: "... büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynağa toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmek; sanayi ve tıbbi atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak,

toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak" hükmü büyükşehir belediyelerine katı atıkların yönetilmesi noktasında kapsamlı görevler vermektedir. Bahsi geçen kanun ilçe belediyelere de "Büyükşehir katı atık yönetim plânına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak" görevini vermektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu ise "Atıkların üretiminin ve zararlarının önlenmesi veya azaltılması ile atıkların geri kazanılması ve geri kazanılabilen atıkların kaynağında ayrı toplanması esastır. Atık yönetim plânlarının hazırlanmasına ilişkin esaslar, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Geri kazanım imkânı olmayan atıklar, yönetmeliklerle belirlenen uygun yöntemlerle bertaraf edilir. Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmekle yükümlüdürler." hükmü ile belediye ve büyükşehir belediye mevzuatı ile uyumlanmaktadır.

SONUÇ

Atık yönetiminin önemli bir konusu olan atıkların özellik ve miktarları, ülkelere ve şehirlere dolayısıyla nüfusa, sosyoekonomik yapıya göre değişmektedir. Yapılan araştırmalarda gelir düzeyi düşük toplumlarda besin atıklarından oluşan organik atıklar yüksek,

ambalaj atıkları düşük çıkmaktadır. Gelir düzeyi artmaya başlayınca besin atıkları oranı düşmekte, ambalaj atığı oranı artmaktadır. Ülkemizde yürürlükte olan mevzuata göre büyükşehirlerde ilçe belediyeleri katı atıkların toplanmasından sorumludur. Katı atıkların toplanması, ilçe belediyelerinin bütçelerinin önemli bir kalemini oluşturmaktadır. Ayrı toplanmanın verimli ve ekonomik olarak yapılması, yerel yönetimlere bu işin getireceği maliyeti azaltmak için de çok önemlidir. Oluşan atıkların azaltılması için gelişmiş toplumlarda üretilen atık miktarına karşılık gelecek bedeller alınması gibi tartarak alma, poşetleri sayma, toplama sıklığı ve konteyner hacmi şeklinde uygulamalar yapılmaktadır. Bu uygulamada üretilen besin atıklarının azaldığı ve ambalaj atıklarının arttığı, genel miktar olarak azalma olduğu görülmüştür.

Atıkların toplanması ve depolanması yerel yönetimlerin sorumluluğunda gerçekleştirilmekte ancak mali ve teknik yetersizlikler sebebiyle günümüzde bu konu ekseninde etkin bir yönetim söz konusu olamamaktadır. Atığın günümüz modern dünyasında değerlendirilebilir bir kaynak olarak görülmesi, sürdürülebilir çevre için önemli olmakla birlikte, yerel yönetimler çoğunlukla bu değerlendirme sürecinin henüz ayırımına yeni vardıklarından çok büyük aşamalar kaydedememektedirler.

Atık yönetiminin etkinliği için özellikle geri dönüşüme yönelik faaliyetlerde vatandaşların bilinç düzeyinin artırılması ve katılımının sivil toplum kuruluşları aracılığı ile sağlanması oldukça önemlidir.

KAYNAKLAR

- "Belediyelerde Katı Atık Yönetimi" <https://www.ebelediye.info/belediyelerde-kati-atik-yonetimi>
- "Katı Atık Yönetimi Nedir?" <http://www.hexagonkatiatik.com/kati-atik-yonetimi.html>
- Sevcan GÜLEÇ SOLAK, Şerife PEKKÜÇÜKŞEN, "Türkiye'de Kentsel Katı Atık Yönetimi: Karşılaştırmalı Bir Analiz", MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 3, Yıl: 2018
- Murat Sedef, "Katı Atık Yönetimi", İller Bankası Anonim Şirketi, 2016
- Murat Bay, "Belediyelerde Atık Yönetimi ve Politikaları: Karaman Örneği", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi Cilt: 11 Sayı: 61 Yıl: 2018 www.sosyalarastirmalar.com

Yeni Nesil Ulaşım Aracı ELEKTRİKLİ SCOOTER: MARTI

Elektrikli scooter paylaşım platformu Martı, tüm Türkiye'ye yayılmak için harekete geçti. İstanbul'da hem Anadolu hem de Avrupa Yakası'nda kullanılan Martı, diğer illere de kullanılmaya başlandı.

Türkiye'yi mikro-mobilité ulaşım ile tanıştıran Martı, şehirlerdeki dik yokuşlar için özel tasarlanan Türk mühendisinin emeğiyle ortaya çıkan elektrikli scooter. Martı'lar kısa mesafelerde insanların yürümek ve araba kontağı çalıştırmak ya da trafikte takılı kalıp beklemek istemedikleri yerde devreye giren bir sistem.

Martı'da yerli teknolojiler kullanılıyor. Yazılımı tamamen yerli. Martı startup'ının kurucusu Oğuz Alper Öktem, "Çok ciddi mühendislik kadromuz var. Kötü kullanımı nasıl engelleriz uygulaması üzerinde de çalışıyoruz. İnsanları ve çevreyi çok rahatsız etmek istemediğimiz için kendi kendimize önlemler alıyoruz. Çevrede düzeni bozmamak ve çalınma riskine karşı scooter'ların kilitlenme özelliği

bulunuyor. Çalındığında ise konumu anlık olarak takip edilebiliyor." bilgisini veriyor. Şu an 200 kişilik bir ekiple çalışıyor. Çalışan sayısını daha da artırmayı hedefliyor. Martı'yı kullanmak için öncelikle mobil uygulamasını cep telefonunuza indirmeniz gerekiyor. Kayıt olduktan sonra karşınıza bir harita çıkıyor. Size en yakın Martı'yı gösteriyor. İsteddiğiniz Martı'nın yanına gidiyorsunuz, scooter'daki QR kodunu uygulamada tarıyorsunuz ve scooter'ın kilidi açılıyor. Saatte en fazla 18 km hız yapabiliyorsunuz.

Martı'nın en yoğun kullanıldığı zaman diliminin işe giderken ve iş çıkışı olduğu görülüyor. Sabah 7-10 ile akşam 5-8 arası en yoğun saatler olarak göze çarpıyor. Martı en çok işe gidip gelirken 2 durak arasında metrobüs durağı ile vapur iskelesi arası gibi yerlerde kullanılıyor. Kaza riskini minimuma düşürmek için hız saatte 18 kilometreye sabitlenmiş durumda. Elektrikli scooter'ın üstünde taşıdığı ağırlık ve yolun eğimine göre pil durumu değişiyor. Pil, hız ve konum bilgisine göre araçların şarj ve bakımları yapılıyor.

Plastik Atıklardan Üretilen ŞEHİR MOBİLYALARI

Günümüzde 3D teknolojisi ile ilgili haberleri yaygın olarak görmeye başladık. Hayatımızın her alanına yayılmaya başlayan 3D yazıcılara ilgi gittikçe artıyor.

3D yazıcılar tasarladığımız her şeyi günlük hayatımızda kullanılacak hale getirebilmemize olanak sağlıyor. Günlük eşyalardan endüstriyel ürünlere, mimari malzemelerden tıbbi malzemelere kadar oldukça geniş bir yelpazeyle karşımıza çıkan 3 boyutlu yazıcılar yakın bir gelecekte evimize, yaşamımıza, aklımızın aldığı her yere girecek gibi görünüyor. Tasarım stüdyosu The New Raw, üç boyutlu baskı ile plastik atıklardan kent mobilyaları üretmek ileri dönüşüm yapıyor. Proje, çağdaş şehirlerin plastik atık üretimini katlanarak artıran yaşam tarzına yönelik farkındalık oluşturuyor. Sadece Amsterdam'da yılda kişi başına ortalama 23 kg plastik atık üretiliyor. Her iki Amsterdam sakininden bir yılda çıkan plastik atıktan üç boyutlu olarak bir bank basılabilir.

Merkezi Hollanda'da bulunan araştırma ve tasarım stüdyosu The New Raw, "Şehrini Yazdır" projesi kapsamında Yunanistan'ın Selanik Şehrinde Sıfır Atık Laboratuvarı (Zero Waste Lab) kurdu. Bu Sıfır Atık Laboratuvarı'nda vatandaşların plastik atıkları 3D baskılı şehir mobilyalarına dönüştürülüyor. Proje, vatandaşların plastik evsel atıklarını laboratuvara getirmeye, kendi özel sokak mobilyalarını tasarlamaya ve bir robotik kol ve yerinde geri dönüşüm tesislerinin yardımıyla 3D yazıcıda şehir mobilyaları üretmeye teşvik ediyor. Laboratuvar da plastik atıklar mobilyaya dönüştürülürken, diğer taraftan vatandaşlar plastiklerin geri dönüşüm süreci ile ilgili bilgi sahibi olabiliyor, geri dönüşümle ilgili yazılar okuyabiliyor ve kendi mahalleleri için mobilyalar tasarlayabiliyorlar. Aynı zamanda Yunanistan'da gelecekteki sıfır atık programının bir parçası olan bu laboratuvar yerel düzeyde plastik atık döngüsünü sonlandırmayı amaçlıyor.

İlk mobilya prototipleri 2018 yılında basılarak Selanik'in ana sahil şeridinde yerleştirilmiş. Laboratuvar halka açıldığından bu yana 3.000'den fazla farklı tasarım sunulmuş.

SIFIR ATIK KAPSAMINDA UYGULAMAYA DÖNÜK DÜZENLEMELER

Atıkların geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içinde değerlendirilmeden giderilmesi madde ve enerji kaynaklarında ciddi kayıpların yaşanmasına neden olmaktadır.

DR. ALİ DURAN

ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
MALZEME BİLİMİ
VE NANOTEKNOLOJİ
MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ
ÖĞRETİM ÜYESİ

İsrafin önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atığın miktarının azaltılmasını, atıkların geri dönüştürülmesini, etkin toplama sisteminin kurulmasını kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak da tanımlanan bir hedeftir "Sıfır Atık".

Atıkların geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içinde değerlendirilmeden giderilmesi ciddi madde ve enerji kaynak kayıpları yaşanmasına neden olmaktadır. Gelecek nesillere temiz, gelişmiş bir ülke ve yaşanabilir bir dünya bırakmak adına sıfır atık prensibi hedefiyle atıklarımızın kontrollü bir şekilde giderimi sağlanabilmelidir. Son yıllarda bu bilinç, beraberinde tüm dünya ölçeğinde bireysel ve kurumsal sıfır atık uygulama çalışmalarının yaygınlaşmasını sağlamıştır.

Doğal kaynaklar, küresel ekonominin işleyişini ve yaşam kalitesini desteklemekle beraber iyi işleyen bir ekonomi de doğal kaynakların ve ham maddelerin kesintisiz akışına bağlıdır. Dünya nüfustaki yüksek ivmeli artış ile birlikte sanayi ve

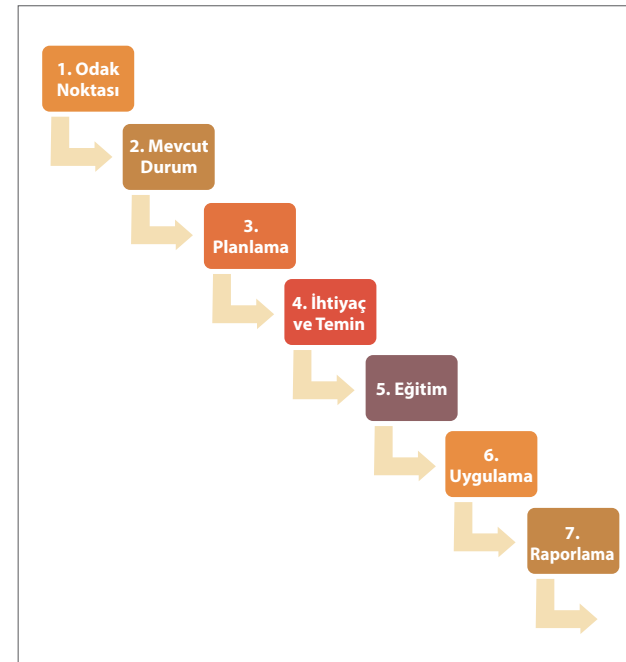
ekonominin de gelişmesi, beraberinde tüketim alışkanlıklarının farklılaşmasına yol açarak tüketimi artırmış ve geçmişe kıyasla daha çok atığın oluşmasına neden olmuştur. Bu durum sınırlı kaynaklarımıza olan ihtiyacı artırmış ve doğal kaynaklarımızı daha verimli ve sürdürülebilir kullanma ihtiyacımızı doğurmuştur. Yirminci yüzyılın başlarından bugüne kadar, kişi başına enerji tüketimi 3 katına, ham madde kullanımı 2 katına, dünya nüfusu ise 5 katına çıkmıştır ki bu rakamlar durumun vahametini çok daha net ifade edebilmektedir.

Tüm bu nedenlerle T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2017 yılında sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde oluşan atıkları kontrol altına almak ve gelecek nesillere daha temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakmak adına "Sıfır Atık" projesini hayata geçirmiştir. İlk olarak bakanlığın ana hizmet binasında aşamalı olarak başlatılan proje bugün itibarıyla tüm Türkiye'de uygulanmasına yönelik çalışmalarla hem bireysel hem kurumsal hem de belediye genelinde yaygınlaşmaktadır.

2018 yılından 2023 yılına kadar uygulanacak olan eylem ve stratejileri içeren sıfır atık yönetimi için yol haritası çizen bir plan olan Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanarak yayınlanmış ve süreç uygulanmaya başlanmıştır (T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sıfır Atık Projesi Faaliyet Raporu, 2018).

Sıfır Atık Projesi'ni hayata geçirmek isteyen kurumlar, öncelikle T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yayımlamış olduğu Sıfır Atık Sistemi Nasıl Kurulur? başlıklı kaynaktan sistem ve yol haritası hakkında bilgi alabilirler. Bir kurumda sıfır atık yönetim modeli oluşturulurken aşağıda sunulan öncelikle belirlenen 7 aşamalı yol haritası izlenir:

1. Odak noktalarının belirlenmesi
2. Mevcut durum tespiti
3. Planlama
4. İhtiyaçların belirlenmesi ve temin
5. Eğitim ve bilinçlendirme
6. Uygulama
7. Raporlama

Kaynak: https://webdosya.csb.gov.tr/db/sifiratik/menu/sifir-atik-sistemi_20180604124110.pdf

1. ODAK NOKTALARININ BELİRLENMESİ

Sıfır Atık Projesi'ni hayata geçirecek kurum, öncelikle kurumdaki sistemin etkin bir biçimde yönetilebileceği sorumlularını belirler. Kurumda görev alacak sorumlular en az bir asil ve bir yedek olmak üzere toplamda iki

kişiden oluşmalıdır. Belirlenen bu kişiler tarafından sıfır atık yönetimini sağlayacak bir ekip kurulmalıdır. Kurumda birden fazla birim olması durumunda sorumlular artırılmalıdır.

2. MEVCUT DURUM TESPİTİ

Sorumlular belirlendikten sonra Sıfır Atık Projesi kapsamında Sıfır Atık Yönetim Sistemi'ni kurabilmek için mevcut durum tespiti mutlaka yapılmalıdır. Kurumun atıklar konusunda hangi durumda olduğunu belirlemek ve buna göre ilerlemek önemlidir. Mevcut durum belirlenirken, kurumda çalışan personel sayısı, atık yönetiminden sorumlu birimin varlığı, kurumda oluşan atıkların miktarı, özellikleri, kaynağı, toplama ve biriktirme yöntemleri, atık geçici depolama alanlarının varlığı, atıkların verildiği bertaraf veya geri kazanım tesisi bilgileri ile birlikte bunlarla ilgili kayıtların tutulup tutulmadığı izlenmelidir.

3. PLANLAMA

Mevcut durum tespit edildikten sonra kurumda oluşan atıkların çeşitleri ve ne miktarda ve sıklıkta oluştuğu biliniyor olacaktır. Bu doğrultuda mevcut durum esas alınarak Sıfır Atık Yönetim Planı Formatı esas alınarak kuruma özgü planlama yapılmalıdır. Planlamada toplama, taşıma, geçici depolama ve uygulamanın ne şekilde ne zaman, nasıl, kimler tarafından gerçekleştirileceğine ilişkin talimat hazırlanır. Atık oluşumunun en fazla olduğu alan tespit edilerek azaltım yoluna gidilecek tedbirler alınmalıdır.

4. İHTİYAÇLARIN BELİRLENMESİ VE TEMİN

Sıfır Atık Projesi kapsamında planlama da tamamlandıktan sonra kurumdaki her birim dikkate alınarak ihtiyaçlar ve gereken ekipmanlar (kumbara, poşet, konteyner, eğitim materyalleri, takip çizelgeleri) belirlenir ve uygulamaya geçmeden önce temin edilmesi sağlanır. Biriktirme ekipmanlarının Sıfır Atık Renk Skalasına uygun şekilde renklendirilmesi zorunludur. Ayrıca atıkların bertarafa veya geri kazanım tesisine gitmeden önce geçici bir süre bekletileceği geçici depolama alanının kurulması sağlanır.

5. EĞİTİM VE BİLİNÇLENDİRME

Ekipmanların temini gerçekleştirildikten sonra uygulamaya geçmek için öncelikle hedef kitlenin konuya ilişkin eğitilmesi gerekmektedir. Sıfır Atık Projesi kapsamında düzenlenecek bu eğitimlerin uygulamalı olması çok önemlidir. Yine kurumun web sitesinde

Geri kazanımı sağlanan her atık kağıt, plastik, cam, metal, bitkisel atık yağ, organik atık, ve tehlikeli atıkların çevresel etkilerinin değerlendirilmesi ve bu kazanımların aylık olarak tutulması uygulamanın verimli bir şekilde izlenebilmesi açısından oldukça önemlidir.

yapılacak uygulamaya yönelik duyuru ve bilgilendirme yapılmalıdır. Bunun yanı sıra kurum içindeki tüm çalışanlara gönderilmek üzere Sıfır Atık Projesi ve yapılan çalışmalar hakkında bilgilendirici e-posta gönderimi de yapılması gerekmektedir. Kurumda belirlenecek hedef kitle, odak noktaları, bakım onarım sorumluları, geçici depolama alanı sorumluları, temizlik görevlileri ile birlikte tüm çalışanları kapsamalıdır.

6. UYGULAMA

Sıfır Atık Projesi için eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları da tamamlandıktan sonra uygulama aşamasına geçilebilir. Uygulama noktasında, biriktirme ekipmanlarının personelin rahatlıkla ulaşabileceği konumda olduğuna, bilgilendirme afişlerinin ekipmanların üstünde kolaylıkla görünebilecek şekilde konumlandırıldığına ve biriktirme ekipmanlarının renk skalasına uygun olup olmadığı konularına mutlaka dikkat edilmelidir.

7. RAPORLAMA

Sıfır Atık Projesi'ni hayata geçiren kurumlar uygulama etkinliğini değerlendirmek adına belirledikleri zaman aralıklarında izleme ve değerlendirme yaparak uygulamada aksayan noktaları tespit ederek geliştirme adına çalışmalar yapmalıdır. Uygulamadan elde edilen sonuçların ve verilerin raporlanması, uygulamaya katılımın verimini artıracaktır. Geri kazanımı sağlanan her atık kağıt, plastik, cam, metal, bitkisel atık yağ, organik atık, ve tehlikeli atıkların çevresel etkilerinin değerlendirilmesi ve bu kazanımların aylık olarak tutulması uygulamanın verimli bir şekilde izlenebilmesi açısından oldukça önemlidir. Toplanan ve lisanslı tesislere sevk edilen atıkların beyanı, On-line Çevre Bilgi Sistemi üzerinden yapılır.

KAYNAKLAR:

- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sıfır Atık Projesi Faaliyet Raporu, 2018, Ankara.
- https://webdosya.csb.gov.tr/db/sifiratik/menu/sifir-atik-sistemi_20180604124110.pdf

SIFIR ATIK İÇİN BÖLGESEL YAKLAŞIM: MARMARA

Mümkün olan en yüksek oranda atığı tekrar ekonomiye kazandırarak döngü içerisinde tutmalı, alıcı ortam dediğimiz su kaynaklarımızı ve toprağımızı atıkların yıkıcı tesirinden korurken, ham madde gereksinimini azaltmalıyız.

AHMET CİHAT KAHRAMAN

MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ ÇEVRE YÖNETİMİ KOORDİNATÖRÜ

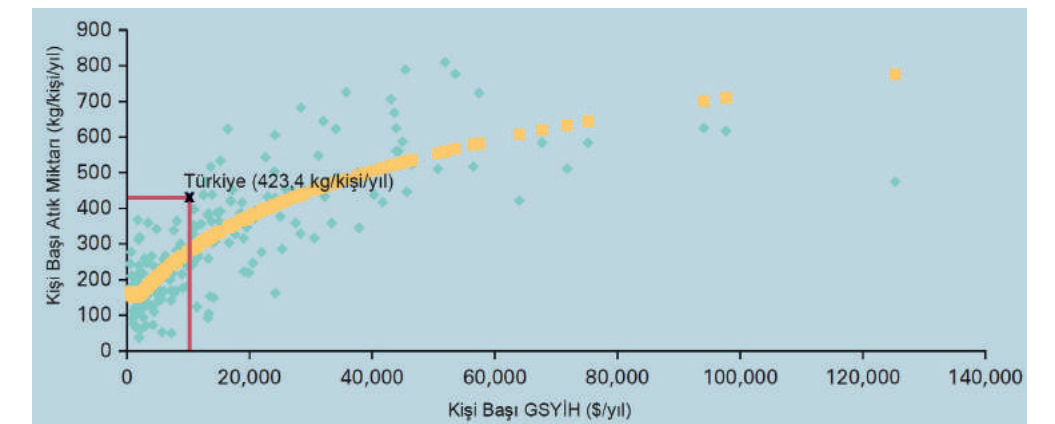
Şekil 1: Gelir-Atık miktarı ilişkisinde Türkiye'nin yeri

Sıfır Atık konusunu ele almadan önce atığın ne olduğuna, aslında nelerden oluştuğuna ve güncel vaziyetin ne olduğuna ilişkin önemli bazı bilgileri hatırlamamız gerekmektedir. Oluşan atık miktarı özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra refah, konfor ve gelişmişliğin bir göstergesi olarak kabul edilmeye başlandı. Doğrusal ekonomiyi esas alan kanaate göre ne kadar çok imkân varsa o kadar da tüketim olması, tüketimle orantılı olarak da atık miktarının çok olması bir sınıflandırma ölçütü idi. Son derece doğrusal bu ilişki ile gelir miktarının artışı ile atık miktarının

artışı arasında güçlü bir korelasyonun olduğunu gözlemek mümkün.

Sıfır Atık ve döngüsel ekonomi gibi paradigmalara bu korelasyonun yakın gelecekte değişmesi ve farklı bir denkleme ortaya çıkmasını bekliyoruz.

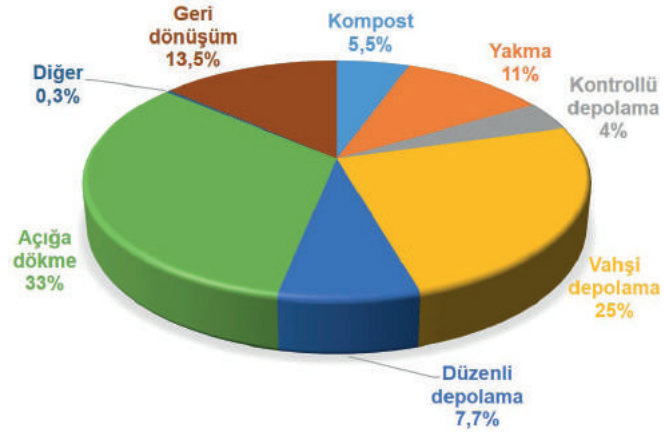
Ekonomik refah ve gelir miktarının toplam oluşan atık miktarı ile ilişkili olduğu kadar, bu atığın kompozisyonu ile de yoğun ilişkili olduğu bilinmektedir. Gelir seviyesinin artmasıyla oluşan organik atığın toplam atık içerisindeki oranı düşerken, perakende kültürü ve yüksek tüketim malzemelerinin

tercih edilmesi ile geri dönüştürülebilir atıkların oranı da artmaktadır. Yüksek gelir, üst-orta gelir, alt-orta gelir ve düşük gelir diye sınıflandırılan dünya ülkelerinde yüksek gelir (~%30) ve düşük gelirli (~%60) ülkelerin atık kompozisyonundaki organik atık oranlarının hayli farklı olduğu bilinmektedir. Ülkemiz hem oluşan atık miktarı bakımından hem de atığın kompozisyonundaki organik atık kompozisyonu bakımından geliri daha yüksek olan ülkelerle benzeşmektedir. Gelirimize oranla daha çok tükettiğimizi, tükettiklerimizin de yüksek oranda ambalaj atığı içerdiğini söylemek mümkün görünmektedir. Bu açıdan bakıldığında Sıfır Atık politikasının ne kadar gerekli bir yaklaşım olduğunu tekrar ifade etmek gerekir.

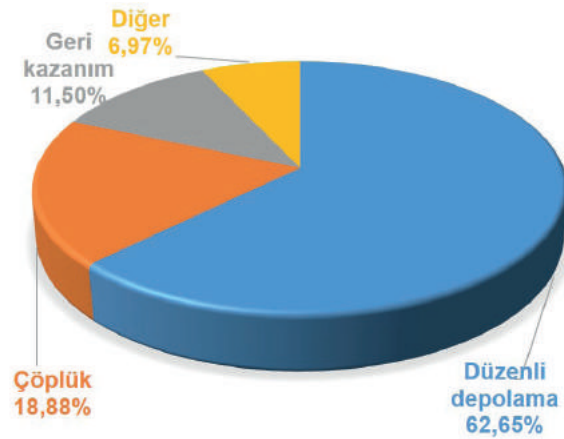
Meydana gelen atıkların tüm dünyaca kabul edilen atık yönetimi hiyerarşisine göre öncelikli olarak yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve geri kazanımının sağlanması, tüm bu süreçler yapılamıyor ise insan ve çevre sağlığına zarar vermeksizin bertaraf edilmesi beklenirken, dünyada durumun bu beklentiden hayli uzak olduğunu görülmektedir. Küresel ölçekte meydana gelen yıllık 2,2 milyar ton atığın neredeyse %60'ının açığa dökme ve vahşi depolama gibi ilkel yöntemlerle bertaraf edilmesi, okyanuslardaki atık adalarının önemli bir gerekçesi olduğu düşünülmektedir.

Şekil 2: Bertaraf yöntemine göre dünya genelinde atığın yönetimi

Ülkemizde de yaklaşık %25 oranında kontrolsüz depolama ve açığa dökme gibi yöntemlerin tercih edilmesi üzerinde düşünmeli, bütüncül, kapsayıcı eylemleri hayata geçirmeliyiz.

Şekil 3: Bertaraf yöntemine göre Türkiye'de atığın yönetimi

Mümkün olan en yüksek oranda atığı tekrar ekonomiye kazandırarak döngü içerisinde tutmalı, alıcı ortam dediğimiz su kaynaklarımızı ve toprağımızı atıkların yıkıcı tesirinden korurken, ham madde gereksinimini azaltmalıyız. Atığı döngü içerisinde tutmanın diğer ifadesi de Sıfır Atık yaklaşımı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Doğal döngüye dayanan ve üretim-tüketim arasında kapalı bir döngü oluşturmaya çalışan, yaşam tarzı ve insan pratiklerini kökten değiştirmeye rehberlik edecek güçlü bir motto "Sıfır Atık." Sıfır atık kavramı 2000'li yıllarda "sıfır kaza" ve "sıfır hata" gibi kavramları da üreten endüstri tarafından ilk defa ortaya kondu. Amerika Birleşik Devletleri Çevre Koruma Ajansı (US EPA) küresel otomotiv sektörünün önemli temsilcileriyle %90'a varan geri dönüşüm hedefleri ortaya koyan planlar yaptı ve dünya genelinde tüm tesislerde uygulamaya başlandı. Endüstriyel üretimde oldukça önemli kaynak verimliliği avantajları oluşturan bu yeni paradigma çok kısa bir süre sonra yerel yönetimlerin de dikkatini çekti ve ilk defa 2002 yılında San Francisco Belediyesi Sıfır Atık Hedefini Kabul Eden Karar'ı aldı. Karara göre 2010 yılına kadar depolamaya giden atığın %75 azaltılması ve uzun vadede de tamamen son bulması hedeflendi. San Francisco Belediye Başkanı Edwin Lee 2010 yılında depolamaya giden atığın %80 azaltıldığını kamuoyuyla paylaştı. Bu başarıda Kaliforniya Eyalet Entegre Atık Yönetim Kurulunun 2001 yılında koyduğu sıfır atık hedefinin de oldukça önemli bir paya sahip

Mümkün olan en yüksek oranda atığı tekrar ekonomiye kazandırarak döngü içerisinde tutmalı, alıcı ortam dediğimiz su kaynaklarımızı ve toprağımızı atıkların yıkıcı tesirinden korurken, hammadde gereksinimini azaltmalıyız.

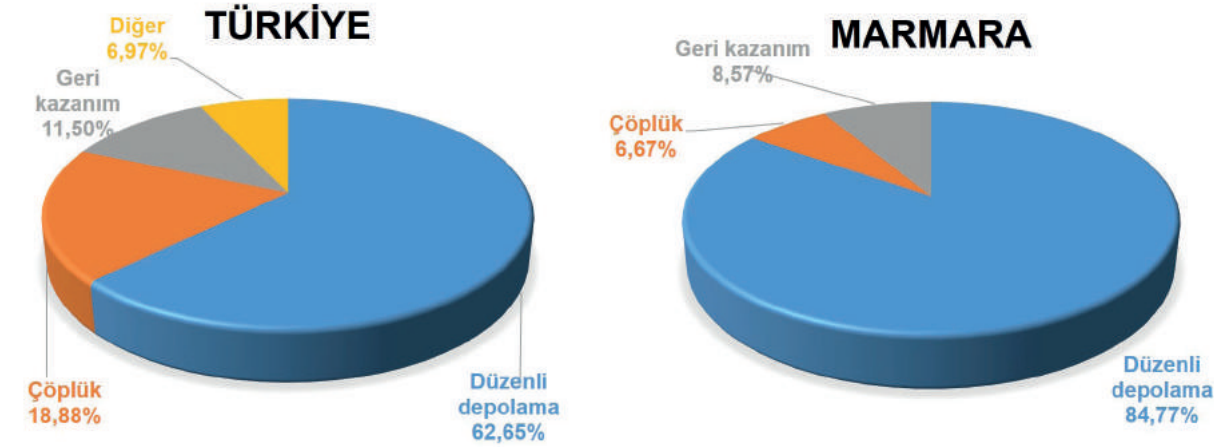
olduğu düşünülmektedir. 2003 yılında Japonya'nın küçük bir köyü olan Kamikatsu'da başlatılan sıfır atık programı %80 oranında geri dönüşüm/geri kazanımdan arta kalan %20'yi depolama alanlarına göndererek bütün dünyaya önemli bir motivasyon mesajı verdi. Kamikatsu 2020'ye kadar %100 oranında sıfır atık köyü olacaklarını taahhüt etti. Ancak bir köyde bu uygulamayı başarmak ile yaklaşık 700 bin kişilik nüfusa sahip Vancouver'da başarmak aynı şey olmayacağından, Sıfır Atık 2040 programı kenti ancak 2040 yılında sıfır atık kenti yapabilmeyi taahhüt ediyor. Vancouver'ın tüm Kanada'da lokomotif bir pozisyonla sıfır atık politikasını ulusal bir boyuta taşıdığı da görülmektedir.

Dünyadan çeşitli örneklerle Sıfır Atık yaklaşımına örnekler geliştirirken, nispeten dünyanın geri kalanına göre daha sistematik ve köklü bir atık yönetimi tecrübesi olan Kıta Avrupası'nın da oldukça iddialı hedefleri olduğu görülmektedir. Avrupa Birliği çevre mevzuatı sıfır atık kavramını kullanmayı tercih etmese de ihtiyaç duyuldukça güncellenen hedeflerle sıfır atık paradigmasıyla uyumlu bir atık yönetimi politikasını tamamen ekonomik bir sistem içerisinde konumlandırarak "Döngüsel Ekonomi Paketi" adıyla ele almaktadır. Döngüsel Ekonomi Paketinde evsel atıkların %65'inin geri kazanımının sağlanması ve yine evsel atıkların en fazla %10'unun katı atık düzenli depolama alanlarında bertaraf edilmesi en önemli hedefler arasında yer alırken plastikte %55'ten, kâğıtta %85'lere varan ambalaj atıklarının geri dönüşümüne ilişkin hedefler de bu pakette yer almaktadır. Kâr amacı gütmeyen sivil toplum

Sıfır Atık politikası aslında üretim prosesleri ve tüketici davranışları ile etkili olacak entegre bir atık yönetimidir. Bu entegrasyonun da bölgesel bir ölçekle planlanması gerektiğine inanıyoruz.

girişimleriyle belediyeleri, özel sektörü ve vatandaşları atık yönetimi hiyerarşisine göre sistem geliştirmeye ve davranışlarını değiştirmeye teşvik etmesi açısından da Döngüsel Ekonomi Paketi önem arz ettiği düşünülmektedir.

Bilindiği gibi ülkemizde 2016 yılının başlarında anılan Sıfır Atık, ilk defa Çevre ve Şehircilik Bakanlığının binasında bir pilot uygulama olarak başlamış ve Sn. Emine Erdoğan Hanımefendi'nin öncülük etmesi ile medyada görünürlüğü, bilinirliği de bir anda önemli bir seviyeye gelmiştir. Sn. Erdoğan'ın ifadelerinde neredeyse 15 yıllık geçmişi olan Sıfır Atık yaklaşımına daha önce belki de hiç temas edilmemiş ancak çok etkili ilave bir terim vardı: İsraftan kaçınmak. Hiç kuşku yok ki medeniyet tasavvurumuzla yakından ilişkili bu konu, "ihtiyaç yoksa tüketmemek" bağlamında henüz atık yönetimi hiyerarşisine gelmeden, yani henüz bir materyal atık olmadan, "tüketmekten kaçınmak" aşaması ile bağdaştırılabilir. Kullanılan bir ürünü, materyali işlevini yerine getiriyor olmasına rağmen moda, eğilim, toplumsal yönlendirme gibi nedenlerle yenisi ile değiştirmek çok sık yaşanan ve karşılaşılan bir süreç. İsraftan kaçınmak öğretisinin bu bağlamda oldukça etkili toplumsal bir söylem olduğunu kabul etmeliyiz.

Şekil 4: Atık bertaraf yöntemine göre Marmara Bölgesi'nin Türkiye'deki durumu

Türkiye'de Sıfır Atık politikasının sürecin hemen başında hem çevre hassasiyeti hem ekonomik gereklilikler hem de toplumsal öğretilerle çepeçevre kuşatılmış olması, sürdürülebilir kalkınma paradigmasının bileşenleriyle de birebir örtüşmektedir.

Sıfır Atık politikası aslında üretim prosesleri ve tüketici davranışları ile etkili olacak entegre bir atık yönetimidir. Bu entegrasyonun da bölgesel bir ölçekte planlanması gerektiğine inanıyoruz. Marmara Belediyeler Birliği'nin (MBB) faaliyet alanı olan Marmara Bölgesi'nde Türkiye'de üretilen atığın yaklaşık %35'i oluşmaktadır. Yılda meydana gelen bu 11,4 milyon ton atığın yaklaşık %92'si ise Marmara Denizimizin çevresinde kurulu büyükşehirlerden çıktığı görülmekte, büyükşehirlerimizin ve büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerimizin atık yönetimine ilişkin oldukça güçlü teknik ve operasyonel kapasitelerinin mevcut olduğu bilinmektedir.

Marmara'da meydana gelen atığın yaklaşık %85'i katı atık düzenli depolama alanlarında kontrollü ve enerji üretim tesislerinin kullanımıyla bertaraf edilmektedir. Türkiye ortalamasından yaklaşık 20 puan önde olunması bu konuda önemli bir tesisleşme kapasitesi olduğunu göstermektedir. Her ne kadar depolama gazından elektrik üretimi tesisleri ile bazı geri kazanım fırsatları olsa da depolanan bu hacmin kademeli olarak azaltılması gerekmektedir. Ancak Marmara'da oluşan atığın yaklaşık %9'unun geri dönüşüm, geri kazanım ve kompost ile değerlendirilmesi; Sıfır Atık potansiyelinin oldukça yüksek olduğunu ve verimli bir politika ile depolamaya giden atık içerisindeki ilk etapta %35-40 seviyelerindeki ambalaj atığı kompozisyonunun ayrılabilirliğini göstermektedir.

Sıfır Atık politikası kapsamında meydana gelen atıkların miktarı ve bu atıkların etkin bir şekilde yönetimi için gerekli tesislerin dağılımları dikkate alındığında bölgesel bir planlamaya ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Marmara Bölgesi'nin düzensiz çöplüklerde bertaraf edilen atık miktarı Türkiye ortalamasının (%20,2) hayli altında %6,7 olarak ölçülmüştür. Bölgede 6 büyükşehir belediyesinin olması bu konuda önemli bir avantaj olup, vahşi depolamanın önüne geçmek için büyükşehir olmayan illerde etkili bir bölgesel planlama ile bu oran da düşürülebilecektir.

2015 yılında yayımlanan Ulusal Atık Yönetimi Eylem Planı kapsamında 2023 yılına kadar ülke genelinde kontrolsüz depolamadan tamamen vazgeçilerek, atıkların %65'inin katı atık düzenli depolama alanlarında bertaraf edilmesi ve %35'in geri kazanımı (%12'si ambalaj atığı geri dönüşüm, %15 biyometanizasyon ile %8 termal geri kazanım) için bölgesel bir birlikteliğe ihtiyaç vardır. Aksi takdirde ortak alıcı ortamların birbirinden bağımsız faaliyetlerle yeteri kadar korunamayacağı düşünülmektedir.

Marmara Bölgesi için tüm bölgenin en önemli değeri olan Marmara Denizi en kırılgan konumda yer alan alıcı ortamımızdır aynı zamanda. Bu nedenle bölgesel ölçekli bir planlamaya Marmara Denizi'ni çevreleyen şehirlerden başlamak doğru olacaktır. Marmara Türkiye'deki atık

miktarının yaklaşık %35'ini tek başına oluştururken, Marmara'da oluşan atığın yaklaşık %92'si de Marmara Denizi'nin çevresindeki büyükşehirlerden çıkmaktadır. Bu 6 büyükşehir içerisinde İstanbul, Bursa ve Kocaeli hem nüfus bakımından hem de büyükşehirlerde meydana gelen atığın yaklaşık %85'ini oluşturmaları münasebetiyle öncelikli olarak ele alınması gereken yerlerdir.

Sıfır Atık politikası bütüncül bir atık yönetimini ifade ettiğinden tehlikeli atıklar ve bu kategoride yer alan tıbbi atıkların yönetimi de kapsam içerisinde tutulmuştur. Türkiye'de tehlikeli atıklarını beyan eden tesis sayısı 2010-2017 yılları arasında %300'ün üzerinde artarken (2017'de 63.741 tesis tehlikeli atık beyanında bulunmuştur.) beyan edilen tehlikeli atık miktarında aynı yıllar arasında yaklaşık %81 oranında arttığı (2017 yılında 1.425.045 ton tehlikeli atık beyan edilmiştir.) görülmektedir. Bu artışı gerek endüstriyel aktivitenin artışı ile gerekse Tehlikeli Atık Beyan Sistemi'nin gelişmesi ile izah etmek mümkün görülmektedir. Bölgesel olarak tehlikeli atık miktarları dikkate alındığında Marmara Bölgesi'nde beyan edilerek geri kazanımı yahut bertarafı gerçekleştirilen tehlikeli atık miktarının tüm ülkede meydana gelen toplam tehlikeli atığın %50'sinden fazla olduğu sonucuna ulaşıldığından Marmara Bölgesi'nde tehlikeli atık geri kazanımı öncelikli olarak bertaraf sistemlerinin altyapısının çok güçlü olması gerektiği düşünülmektedir. Ülkemizde tehlikeli atık geri kazanım lisansı bulunan 402 tesisin 188'inin de Marmara Bölgesi'nde (145 adet tesis sadece İstanbul, Kocaeli ve Bursa'da yer almaktadır.) konumlanmış olması sayısal olarak

Ulusal Atık Yönetimi Eylem Planı kapsamında 2023 yılına kadar ülke genelinde kontrolsüz depolamadan tamamen vazgeçilerek, atıkların %65'inin katı atık düzenli depolama alanlarında bertaraf edilmesi ve %35'in geri kazanımı için bölgesel bir birlikteliğe ihtiyaç vardır.

bir tutarlılık arz etse de bu tesislerin geri kazanım kapasitelerinin ve geri kazanım performanslarının tutarlılığı da entegre bir Sıfır Atık Eylem Planı içerisinde mutlaka değerlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca Marmara Bölgesi'nde sadece 3 adet bulunan tehlikeli atık bertaraf tesisinin (1. Sınıf Düzenli Depolama) etkin çalışması için bölgesel bir planlama önem arz etmektedir. 2017 yılında Türkiye'de beyan edilen tehlikeli atık miktarının yaklaşık %15'inin bertaraf edildiği bilinmekte, bertaraf edilen tehlikeli atık kodlarının geri kazanım potansiyelinin incelenmesi ve toplam tehlikeli atığın miktar olarak azaltılması öncelikli olarak ele alınarak geri kazanım oranının artırılması için bölgesel hedeflerin belirlenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak Sıfır Atık politikası kapsamında meydana gelen atıkların miktarı ve bu atıkların etkin bir şekilde yönetimi için gerekli tesislerin dağılımları dikkate alındığında bölgesel bir planlamaya ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Ancak bu bölgesel planlamanın beklendiği gibi etkin çalışması ve istenen sonuçları vermesi için ulusal düzeyde finansman ve sokak

toplayıcıları olarak ifade edilebilecek bazı güçlüklerin çözümüne ihtiyaç duyulmaktadır.

Özellikle ambalaj atıklarının kontrolü hususunda etkin bir finansman modelin gerekliliği kendini her aşamada hissettirmektedir. Bu konuda önceden belediyeler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlardan aldığı yetersiz de olsa aynı desteklerle ambalaj atıklarının yönetimini sağlamaya gayret ediyorlardı. Ancak bilindiği gibi geri kazanım katılım payı düzenlemesi yasalaştı, bu bağlamda ürünleri piyasaya sürenlerden alınan geri kazanım katılım payının genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında sisteme kanalize edilmesi gerekmektedir. Aksi halde özellikle yerleşim yerlerinde hanelerden kaynaklanan atıkların etkin bir ikili toplama sistemi ile toplanması finansal açıdan mümkün görünmemektedir. Ulusal Sıfır Atık Eylem Planı kapsamında bu konuya netlik kazandırılması ve sıfır atık sürecinden operasyonel olarak sorumlu olan belediyelerin finansal olarak desteklenmesi gerekmektedir.

Atık toplama işi yapan sokak toplayıcılarının varlığı bir diğer önemli güçlük olarak karşımıza çıkmaktadır. Sokak toplayıcıları her şeyden önce ciddi sağlık tehdidi altında hiçbir çalışma ve sosyal güvencesi olmaksızın çöplerden ambalaj atıklarını ayırmaktadır. Öte yandan belediyelerin kurguladıkları toplama sistemi açısından da çeşitli etkileri olduğunu görmezden gelmememiz gerekiyor. Tüm bu güçlükleri de bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmemiz ve entegre yönetim içerisinde ele almamız Sıfır Atık politikasının sürdürülebilirliği açısından önem arz etmektedir.

BELEDİYELER VE ATIK YÖNETİMİ

Evsel, endüstriyel atık türleri başta olmak üzere birçok atık türü her gün yeryüzünde açığa çıkmaktadır. Oluşan atıkların nüfus ile oranı düşünüldüğünde ciddi bir atık yoğunluğu yaşanmaktadır.

ZEYNEP KAÇAR

PEYZAJ MİMARİ
İNEGÖL BELEDİYESİ
SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ
KOORDİNATÖRÜ

Yerel yönetimlerin görev ve sorumlulukları, daha da önemlisi temel varlık nedenleri, insan yaşamı ve insan yaşamının kalitesinin iyileştirilmesiyle ilgilidir. Bu yüzden, yerel yönetimler dışarıda bırakılarak çevrenin korunması ve geliştirilmesi olanaklı değildir. (Geray; 1998,)

Atık yönetimi: Atığın oluşumunun önlenmesi, kaynağında azaltılması, yeniden kullanılması, özelliğine ve türüne göre ayrıştırılması, biriktirilmesi, toplanması, geçici depolanması, taşınması, ara depolanması, geri dönüşümü, enerji geri kazanımı dâhil geri kazanılması işlemlerini, bertaraf işlemlerini, bertaraf işlemleri sonrası izlenmesi, kontrolü ve denetimi faaliyetlerini ifade etmektedir (Resmi Gazete, 2015, 4). Bir başka tanımda 'Atık Yönetimi: Atığın kaynağında azaltılması, özelliğine göre ayrılması, toplanması, geçici depolanması, ara depolanması, geri kazanılması, taşınması, bertarafı ve bertaraf işlemleri sonrası kontrolü ve benzeri işlemleri içeren bir yönetim biçimidir.' şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Yerkürenin en önemli paydaşı olan insanların nüfusunun artması ile ortaya çıkan tüketim artışı beraberinde kaynak kullanımını artırmıştır. Evsel, endüstriyel atık türleri başta olmak üzere birçok atık türü her gün yeryüzünde açığa çıkmaktadır. Ortaya çıkan atıkların nüfus ile orantısı düşünüldüğünde ciddi bir atık yoğunluğu yaşanmaktadır. Atıkların çevre ile örüntüsü düşünüldüğünde açığa çıkan atıkların çevreye verdiği zararın minimize edilmesi amacıyla nitelikli atık yönetiminin her alanda olduğu gibi yerel yönetimler odaklı da oluşturulması gerekmektedir.

İnsan, geçtiği her yerde iz bırakmaktadır. Üretilen makineler, tüketilen gıdalar araçların seyrettiği yollarda bile bir iz bulunmaktadır (CO2 ayak izi).

Bahsi geçen "iz" kavramının en büyük örneği, Pasifik Okyanusunda yer alan 3.4 milyon km genişliğinde 7 milyon ton ağırlığında bulunan plastik yığınıdır (7.kıta).

Çevre ve insan sağlığına daha fazla zarar vermemek, sürekli artan tüketim eğilimi ile oluşan atıkların daha tehlikeli boyutlara gelmesini önlemek için atıkların sürdürülebilirliği ve entegre yönetiminin gerekliliği ihtiyacı doğmaktadır.

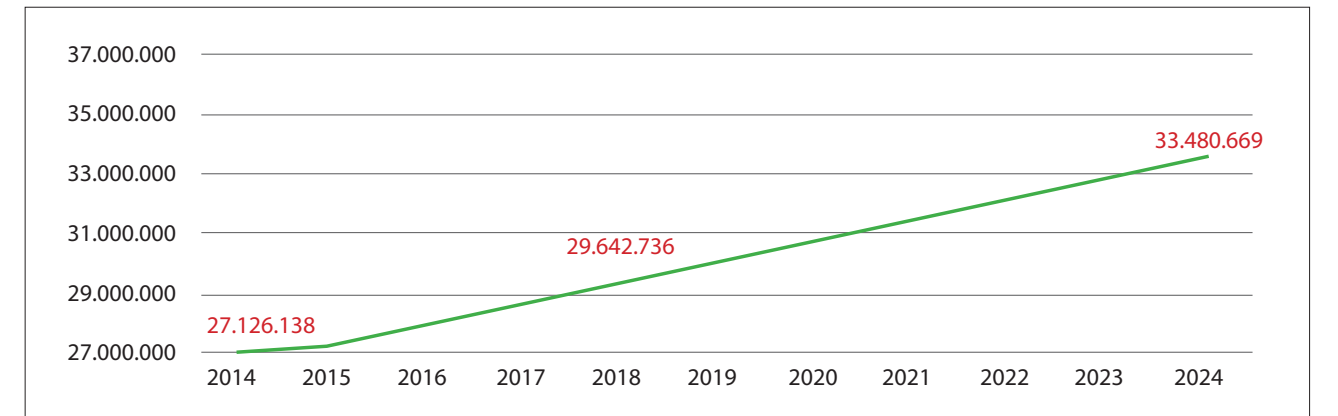
Türkiye'nin 2014 atık verileri incelendiğinde; kişi başı atık miktarının ortalama 0,96 kg/kişi-gün, atık miktarının ise yaklaşık 27,13 milyon ton/yıl olduğu görülmektedir. Yapılan atık tahmini hesaplamalarında; 2018 yılında belediye atıklarının yaklaşık 29,6 milyon ton, 2023 yılında ise 33 milyon ton olması beklenmektedir (2023 Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı).

Atık yönetiminde temel sorunlar, sürdürülebilirlik ve alana özgü farkındalık düzeyi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen atık toplama yöntemlerinin mevcut teknolojik gelişmeler ile daha interaktif boyuta taşınması gerekmektedir. Atık yönetimini gerçekleştiren kurum ve kuruluşların toplum üzerinde pozitif bir algı oluşturmaya yönelik farkındalık çalışmalarını artırması gerekmektedir.

İlgili akademik çalışmalar ve Atık Yönetim Politikaları incelendiğinde;

- Sürekli artan tüketim eğilimi atıkların daha tehlikeli boyutlara gelmesini önlemek ve çevreye verdiği zararın minimize edilmesi amacıyla nitelikli atık yönetiminin uygulanması gerektiği,
- Atık yönetiminin ham madde kaynaklarının etkili kullanımı ve doğal kaynakların daha az kirletilmesi açısından da bir öneme sahip olduğu,
- Atık yönetiminde bertaraf işlemleri için enerji harcamaktansa ayırma, işleme, dönüştürme safhasında mümkün olan maksimum imkânları değerlendirmek gerektiği konularının önem arz ettiği görülmektedir.

Ciddi boyutlara ulaştığı gözlenen atık miktarları ile etkin bir mücadele konusunda sorumluluk paylaşımı önem arz eden diğer bir konudur.

Şekil 1: Tahmini Belediye Atığı (2023 Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı)

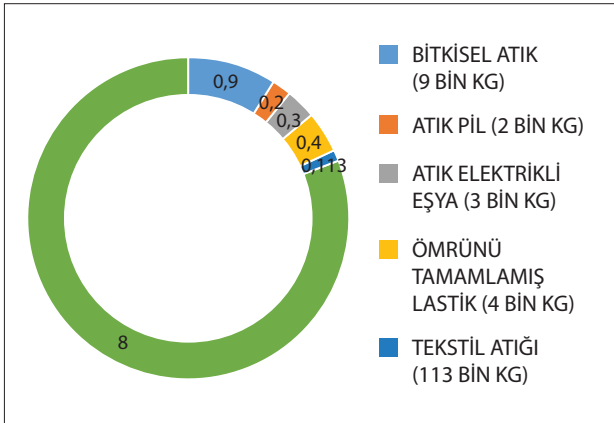

İNEGÖL BELEDİYESİ ÖRNEĞİ:

5393 sayılı “Belediye Kanunu” 14. maddede yer alan “Belediyenin Görev Yetki ve Sorumlulukları” başlığı kapsamında “Çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık” temalarına yer verilmiştir.

İnegöl Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanan “Atık Yönetim Planı” kapsamında oluşturulan ve her yıl güncellenen “Atık Yönetimi Eylem Planı” doğrultusunda atık toplama yönetiminde çeşitli değişiklikler gerçekleştirmiştir. Makine ve ekipman güçlendirmelerinin yanı sıra yeni tesisler kurulmasına yönelik projeler oluşturulmuş, bilinçli bir tüketici oluşturulmasına yönelik okullarda eğitimler ve seminerler düzenlenmiş ve farkındalık çalışmalarına ağırlık verilmiştir.

İnegöl ilçesi 2019 yılı (Ocak-Eylül ayı) atık istatistik tablosuna göre 8.252.707 kg atık toplanmıştır.

Türkiye’de tek olma özelliği taşıyan ‘Sıfır Atık Çevre Ofisi’ 15 Mart 2019 tarihinde açılmıştır. Sıfır Atık projesi kapsamında sıfır atık ofisinin görevleri; Belediye bünyesinde bulunan binaları Sıfır Atık Projesi’ne uygun hale getirmek, belediye personeline Sıfır Atık Projesi

konusunda eğitimler düzenlemek, okullara bilgilendirme yapmak ve eksik bulunan sıfır atık ekipmanlarını karşılamak, öğrenciler ile beraber farkındalık çalışmaları yapmak ve Sıfır Atık Proje kapsamında toplanan atıkların düzenli bir şekilde geri dönüşümü veya imhasını sağlamaktır.

Ayrıca 3 Aralık 2018 yılında Dünya Engelliler Günü’nde açılışı yapılan ‘Engelsiz Sıfır Atık ve Hayal Atölyesi’ bulunmaktadır. Engelsiz Sıfır Atık Hayal Atölyesi’nde geri dönüşmüş fakat kalite olarak en alt seviye olan poşetlerle galoş yapılarak Belediye bünyesinde olan huzur evine destekte bulunmaktadır. Asıl hedef atıkları geri dönüştürmek değil atıkları azaltmak olduğunu belirten örnek çalışmalar yapılmaktadır.

İnegöl Belediyesi 2020-2024 stratejik planında konuyla ilgili 5 proje bulunmaktadır.

1. Sınıf Atık getirme merkezi kurmak
2. Çevre eğitimi merkezi ve Sıfır Atık parkını yapmak
3. Endüstriyel atık toplama noktalarını oluşturmak
4. Ambalaj atıkları toplama ve ayırma merkezini kurmak
5. Hava kirliliği ile etkin mücadele çalışmaları gerçekleştirmek.

KAYNAKÇA

- Sürdürülebilir Katı Atık Yönetimi ve Belediyelerde Yöneticilerin Katı Atık Yönetimiyle İlgili Tutum ve Düşüncelerinin Analizine Yönelik Bir Araştırma, Asuman Akdoğan, Sevcan Güleç
- Çevre Kanunu, 1983
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, “2023 Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı”
- Atık Yönetimi Konusundaki Mevcut -Yeni Yönetmelikler- Uygulamalar

KADIKÖY BELEDİYESİNDE ATIK YÖNETİMİ UYGULAMALARI

Kadıköy’ü İstanbul’un diğer ilçelerinden farklı kılan özelliği ise organize sanayi sitelerine, büyük alışveriş merkezlerine ve toplu atık toplanabilecek noktalara sahip olmamasıdır.

ATIK TOPLAMA SİSTEMİ

Kadıköy Belediyesi; Ambalaj atıklarını gönüllülük esasıyla 2000 yılından beri kaynağında ayrı olarak toplamaktadır. 2008 yılında kurulan Atık Koordinasyon Merkezimiz, sahada toplama yapan ekipler, lisanslı firmalar ve vatandaş arasındaki koordinasyonun kurulması, bilgilendirmelerin yapılması, taleplerin ve önerilerin çözüme kavuşturulması ve istatistiki verilerin tutulmasıyla ilgili çalışmaktadır. İlçemizde yaşayan veya çalışan herkes Atık Koordinasyon Merkezimize ulaşarak atıklarla ilgili her türlü bilgi, öneri, şikâyet ve taleplerini bizlere iletebilirler. 2019 Eylül ayı sonuna kadar Atık Koordinasyon Merkezi’nde 75.000 talep, öneri ve şikâyet değerlendirilerek çözüme kavuşturulmuştur.

KADIKÖY’DE GERİ DÖNÜŞÜM

Kadıköy’de günlük çöp miktarımız ortalama 550 ton iken günlük geri dönüştürülebilir atık miktarımız 35 ton. Geri kazanılabilir atıklar için, düzenli bir toplama sistemimiz var. Kaynağından ve

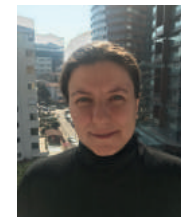
kumbaralarla toplama yapmaktayız. 2000 yılında gönüllülük esası ile Kreuzberg Belediyesinin hibe ettiği ekipmanlarla kurulan Ambalaj atık ayrıştırma tesisimiz 12.870 ton/yıl kapasiteli olarak çalışmakta. Ambalaj atıkları ayrıştırma tesisinde işlem gördükten sonra geri dönüşüm tesislerine gönderilmektedir.

Kadıköy’ün İstanbul’u diğer ilçelerinden farklı kılan organize sanayi siteleri, büyük alışveriş merkezleri, toplu atık toplanabilecek noktalara sahip olmaması; Kadıköy konut ve iş yeri yoğun bir bölge ve geri dönüştürülebilir atıklar kaynağında kapıdan kapıya emek yoğun bir şekilde toplanıyor.

Sadece ambalaj atıkları değil, diğer atıklarla ilgili de toplama sistemlerimiz mevcut. Her mahallemizde mahalle atık getirme noktalarını muhtarlıklar olarak planlıyoruz ve oluşturuyoruz. Sadece ambalaj ve cam atıklarını değil, elektronik atıklar, atık piller, bitkisel atık yağlar, tekstillerle ilgili toplama sistemlerimizi kuruyoruz ve sürdürülebilir bir şekilde devam ettirmeye çalışıyoruz.

AYNUR ŞULE SÜMER
KADIKÖY BELEDİYESİ ÇEVRE
KORUMA VE KONTROL
MÜDÜRÜ

AYŞE NİHAN AYIŞIK
KADIKÖY BELEDİYESİ ÇEVRE
MÜHENDİSİ

GERİ DÖNÜŞÜM KUMBARALARI

Kadıköy'de sadece kapıdan kapıya değil kumbara ile toplamaya da önem vermekteyiz. Kumbara noktalarımızı belirlerken ilçe geneline fiziksel şartlar izin verdiği şekilde homojen bir dağılım sağlamaya çalışıyoruz. 278 adet ambalaj, 377 adet de cam ambalaj, 27 adet bitkisel atık yağ toplama noktası, 15 adet elektronik atık toplama noktası, 214 elektrik direklerinde atık pil toplama kutumuz, 66 adet tekstil atık toplama kumbarası ve 1 adet atık ilaç toplama noktamız var.

TÜRKİYE'DE İLK : ATIK KUTUM NEREDE ?

Vatandaşların Kadıköy'de yer alan atık toplama noktalarına rahatça ulaşabilmeleri için bir mobil uygulamamız var. Atık Getirme Noktalarımız Mobil Uygulaması Türkiye'de ilk olan çevreci bir uygulama. Uygulama telefon ve tabletlerden bulunan konumu kullanarak, hızlı ve kolayca en yakın atık noktasının bulunmasına yardımcı olmaktadır. Çevreye, geri dönüşüme ve Belediyemiz atık toplama sistemine katkı sağlamak amacıyla hazırlanan çevreci mobil uygulama ile ilçemiz sınırlarında yer alan ambalaj atıkları, atık

ilaç, cam ambalaj atıkları, atık pil, bitkisel atık yağ ve elektronik atık ve tekstil atık noktalarına kolaylıkla ulaşılabilir. Ulaşılabilmektedir.

İSKAN AŞAMASINDA ATIK YÖNETİM SİSTEMİ

İlçemizde yeni yapılan binalarda iskan aşamasında müteahhitlere bir zorunluluk getirdik. Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğünden bir uygunluk yazısı almadan, atık toplama sistemlerini kurmadan iskan alamıyorlar. Dolayısıyla iskan başvuruları sırasında binada ambalaj atıklarıyla ilgili toplama sistemini kurmak zorundalar.

Binadaki kat sayısına oranla mavi kutulardan ve yerleşim yeri sayısına oranla da konteynerlerden ya da kumbaralardan gerekirse yerleştirmek durumundalar. Atık Koordinasyon Merkezindeki arkadaşlarımız bu uygulamaları birebir yerinde tespitlerle kabul ediyor. Bu yerinde tespitler sonucunda da iskan alabiliyor müteahhitler, binalar. 2015 Aralık ayında bir Meclis kararıyla gerçekleştirmeye başladık ve şimdiye kadar da 1.750 binada bu kurulumu sağladık. Kurulum tabii ki yeterli değil, sisteme katılma, atıkların yerinde ayrıştırılarak toplanabilmesi önemli. Bunun için de yetkilendirilmiş kuruluş desteğiyle bu binaları bilgilendirme yapıyoruz, atık toplama günleriyle ilgili, atıkları nasıl ayrıştırılacaklarıyla ilgili bilgiler veriyoruz ve bu binaları sisteme dahil ediyoruz.

SIFIR ATIK ÇALIŞMALARIMIZ

İlçe belediyesi olarak bu çalışmalarımızı sürdürürken Sıfır Atık Projesi ve devamında yönetmeliği gündeme geldi, Sıfır Atık kamu kurum ve kuruluşları, okullar, büyük oteller ve sağlık kurumlarında zorunluluk haline gelince bu alandaki açığı kapattı.

Kadıköy'de tüm devlet okullarına Sıfır Atık kutu setlerini dağıttık ve okullara eğitimler vermeye devam ediyoruz. Bu eğitimlerde yaklaşık 2500 kişiye ulaştık. 14 Aralık 2017 ve 18 Ocak 2018 tarihlerinde ilçemizde bulunan tüm kamu kurumu, okul, sağlık kuruluşu, cami vb. birimlerin yetkililerini davet ederek Sıfır Atık Pojesi'ni tanıtımı ve atıkların toplanması ile ilgili teknik bilgileri içeren seminerler düzenledik.

30 Nisan 2019 tarihinde ÇMO İstanbul Şubesi ile ortaklaşa bir Sıfır Atık Sempozyumu düzenledik. Akademisyenler, İl Müdürlüğü, Bakanlık, Belediye , özel sektör sunumlarının yer aldığı seminere

kamu ve özel sektörden katılımcılar yoğun ilgi gösterdi.

Kurum içi Sıfır Atık yönetimi çalışmalarımıza ise 2018 Aralık ayında başladık. Merkez hizmet binamız ve dış birimlerimizde mevcut durum tespitleri, eğitim çalışmaları sonucu 2019 Mart ayında geri dönüştürülebilir atıkların daha efektif toplanması için masa altı çöplerimizi de kaldırdık. Adım adım 42 birimimize de Sıfır Atık Yönetim Sistemi'ni kurarak eğitimler düzenledik ve yaklaşık 30 ton atık topladık. Atık miktarlarımızı azaltmak ise 2020'deki hedeflerimiz arasında. İlçemiz genelinde ise Sıfır Atık Yönetimi kapsamında 360 devlet ve özel okuldan ayda ortalama 25 ton, 255 kurum ve kuruluştan ayda ortalama 40 ton atık toplayarak ekonomiye geri kazandırıyoruz.

SIFIR ATIK VE MUHTEŞEM DÖNÜŞÜM ESENCAN İLE KOMPOST

2008 yılında eğitim ve farkındalık yaratmak amacıyla başladığımız Muhteşem Dönüşüm Solucanlarla Kompost Projemiz kapsamında merkez bina yemekhanemizden çıkan atıklarımızın bir kısmını

doğanın geri dönüşüm işçileri solucanlarımız ile kompostta dönüştürüyor ve ekolojik yaşam merkezimizin permakültür alanında kullanılıyor.

Ayrıca personeller arası elektronik atık toplama kampanyası düzenliyoruz ve elektronik atıklarını getiren personellerimize çay ve kahve ödemelerinde kullanmaları için belirli miktarlarda teşvik edici ödüller veriyoruz.

Sıfır Atık, atıkların ayrı toplanması ve çevreye duyarlı mevzuatlara uygun şekilde bertaraf ve geri dönüşümlerinin sağlanması yanında aslında bir yaşam şekli ve bir atık yönetim sistemi; asıl amacımız ve önceliğimiz atık miktarımızı azaltmak davranış değişikliklerine giderek tek kullanımlık ürünlerin kullanımını kısıtlamak olmalı.

Aylık ortalama atık toplama verileri;

- Ambalaj atıkları ayda ortalama 1000 ton
- Elektronik atık ayda ortalama 50 ton
- Atık pil ayda ortalama 1000 kg
- Bitkisel atık yağ evsel kaynaklı olarak ortalama ayda 1000 litre

KADIKÖY ÇEVRE FESTİVALİ

2017 yılında ilkinin gerçekleştirdiğimiz Kadıköy Çevre Festivali, ülkemizdeki çevre dostlarını buluşturmak amacıyla Selamiçeşme Özgürlük Parkı'nda düzenleniyor. İklim değişikliği başta olmak üzere tüm çevre sorunlarına bireysel veya topluluk olarak farklı çevrelerden gelen bileşenlerle, çözümler üretmeyi, ekolojik yaşama dair başarılı örnekler sunmayı amaçlayan, ilk iki yılda 50.000 ziyaretçiyi

ağırladığımız Türkiye'nin en kapsamlı ve en geniş katımlı çevre buluşması.

Ekolojinin ruhuna uygun katılımcı ve şeffaf bir anlayışla programı oluşturulan, doğaya emek veren tüm sivil toplum kuruluşlarının, vakıf ve toplulukların stantları ile yer aldığı, çalışmalarını ve deneyimlerini paylaştığı festivalde atölyeler, paneller, söyleşiler, doğa gözlemleri, konserler, film gösterimleri ve tiyatrolar gibi birçok etkinlik yer alıyor.

EKOLOJİK YAŞAM MERKEZİ

5 Haziran 2018 Dünya Çevre Günü'nde açılışı yapılan Ekolojik Yaşam Merkezi, Eğitim Mahallesi Hakkı Bey Sokak adresindeki Kemal Sunal Parkı içerisinde yer almaktadır.

Ekolojik Yaşam Merkezi'nde "ekolojikyasam.kadikoy.bel.tr" web sitesi üzerinden duyurular yapılarak; farklı yaş gruplarına yönelik atık yönetimi, iklim değişikliği, ekoloji ile doğal yaşam konularında hafta içi ve hafta sonu eğitim ve atölye çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Toplamda 60 m2'den oluşan Ekolojik Yaşam Merkezi binası ev sahipliği yaptığı teorik ve uygulamalı eğitimlere uygun, ekolojiyi gözetin,

sürdürülebilirliğin sağlandığı, biyo-iklim odaklı tasarım ilkeleri doğrultusunda tasarlanmıştır.

Yapı malzemesi olarak, doğal, sağlıklı, ısı performansı ve enerji verimliliği yüksek, depreme ve yangına dayanıklı, ekolojik ayak izi düşük olan saman balyası tercih edilmiştir. Yapının inşası yığma saman balyası, şerbetli saman, sıkıştırılmış toprak ve doğal siva teknikleri kullanılarak farklı alanlardan 40 gönüllünün katkıları ile birlikte tamamlanmıştır. Isıtma ve soğutma mekanizminde ısı pompası tercih edilirken, aydınlatma için pasif güneş konumlandırması,

rüzgar türbini ve su hasadı için yağmur suyu toplama sistemi projelendirmede yer almıştır.

Ekolojik temaların bir araya getirildiği alanda çocuklara hayvan sevgisinin kazandırılması için kümes, toprağa dokunmak ve ekim-dikim çalışmalarından verim alabilmek için yükseltilmiş bitki yatakları da bulunmaktadır.

"Ekolojik Yaşam Merkezi Projesi" 2018 Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması'nda yapısal özelliklerinin yanı sıra kentte eksikliğini hissettiğimiz eğlenceli ve bilimsel ekolojik eğitim ortamı sunması nedeniyle Sağlıklı Şehir Planlaması Kategorisi ödülüne layık görülmüştür. Proje Türkiye'deki ilk yerel yönetim uygulamasıdır.

Merkezin çalışmalarına ve eğitim programına <http://ekolojikyasam.kadikoy.bel.tr> web sayfasından ulaşılabilir.

Kadıköy Belediyesi olarak atık yönetimi ile ilgili tüm çalışmalarımızın asıl ve nihai amacı düzenli depolama alanlarına giden atık miktarımızı azaltmak, atıklarımızın oluşumunu kaynağında önleyebilmek ve bu farkındalığı çocuk- yetişkin tüm Kadıköylüler ile paylaşmaktır.

İZMİR-KARŞIYAKA BELEDİYESİ ATIK YÖNETİMİ

Karşıyaka'da Döngüsel Ekonomiye Geçisin Hızlandırılması Projesi kapsamında İzmir Kalkınma Ajansı-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı SODES Proje Desteği ile Hacimsel Atıklar ve Tekstil Ürünleri Atıklarının Ayrı Toplanması ve geri kazanılması amacıyla İZKA'ya başvuru yapılmıştır.

SAADET ÇAĞLİN

KARŞIYAKA BELEDİYESİ
MECLİS ÜYESİ, KİMYA
MÜHENDİSİ

F. AYŞEM ÖZZAMBAK

KARŞIYAKA BELEDİYESİ
BAŞKAN YARDIMCISI, MİMAR

AYLIN EROĞLU

KARŞIYAKA BELEDİYESİ
ÇEVRE KORUMA VE KONTROL
MÜDÜRÜ, ÇEVRE MÜHENDİSİ

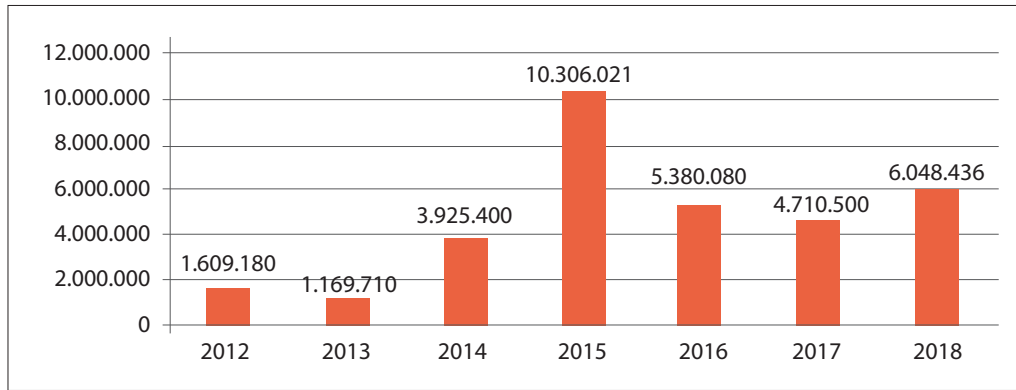
Ambalaj Atıklarının (kağıt-karton, klastik, kompozit, metal) Kaynağından Ayrı Toplanması Projesi 01.12.2011 tarihinden itibaren Belediyemizin sorumluluğunda yürütülmektedir. Karşıyaka ilçesi sınırları içerisinde yürütülen proje kapsamında konutlar, iş yerlerine geri dönüşüm iç mekan kutusu dağıtılarak, güvenliği bulunan sitelere, okullara, süpermarketlere, avm ve hastanelere ise konteynerler bırakılarak toplama yapılmaktadır.

Ayrıca Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 01/07/2016 tarihli izni ile 13 farklı grupta atığın toplandığı 1. Sınıf Atık Getirme Merkezimiz faaliyete geçmiştir ve bu merkeze bağlı olarak çalışan ve 7 farklı grupta atığın toplandığı (kağıt-karton, plastik, metal, cam, elektronik atıklar, kullanılmış yağ ve atık piller) Seyyar Atık Getirme Merkezlerinden ilki 12.03.2015 tarihinde Mavişehir Mahallesi Egepark otopark önüne ve ikincisi Zübeyde Hanım Mahallesi 100. Yıl Parkı önüne 01.03.2016 tarihinde konumlandırılmıştır.

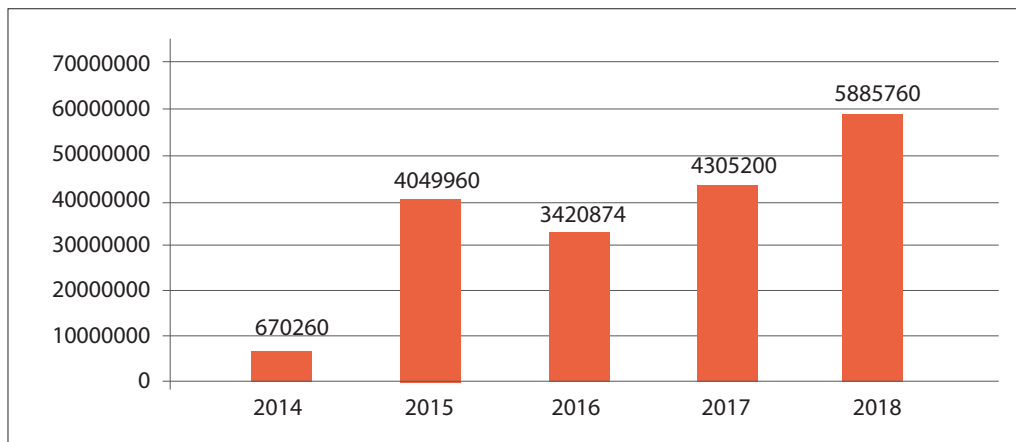
1. Sınıf Atık Getirme Merkezinde Toplanan Atık Grupları;

- Kağıt ve kağıt/karton ambalaj atıkları
- Plastik ve plastik ambalaj atıkları
- Metal ve metal ambalaj atıkları
- Cam ve cam ambalaj atıkları
- Ahşap ve ahşap ambalaj atıklar
- Giysi, tekstil ve tekstil ambalaj atıkları
- Kurşunlu piller
- Pil ve akümülatörler
- Floresan lambalar
- Elektrikli ve elektronik ekipmanlar
- Sitotoksit ve sitostatik ilaçlar
- Sıvı ve katı yağlar
- Hacimli atıklar ve ömrünü tamamlamış lastikler

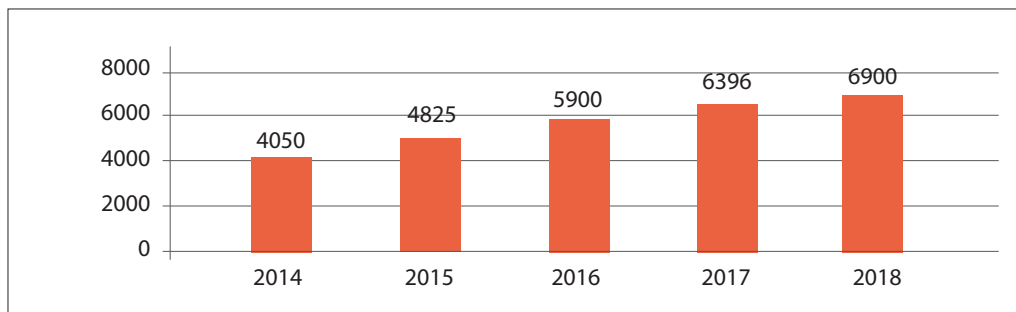
Şekil 1: Yıllara göre ambalaj atığı toplama miktarları (Kg)

Şekil 2: Yıllara göre cam ambalaj atığı toplama miktarları (Kg)

Şekil 3: Yıllara göre cam ambalaj atığı toplama miktarları (Kg)

1. SINIF ATIK GETİRME MERKEZİ

İlçe sınırları içerisinde oluşan atıkların daha aktif ve verimli toplanması amacıyla 3 adet seyyar (mobil) atık getirme aracımız mevcut olup, vatandaşlarımız elektronik atık, bitkisel atık yağ, atık pil, kağıt-karton, ,metal, cam atıklarını bırakabilmektedir.

Cam Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması Projesi'ne 2014 yılında başlanmış olup, bu kapsamda Karşıyaka ilçesi sınırları içerisinde 280 adet cam kumbara toplama araçlarının girebileceği güzergahlarda sokaklara yerleştirilmiştir.

Yapılan araştırmalar sonucunda cam ambalajlı ürünlerin çok büyük bir bölümünün hotel, restoran, bar ve cafelerde (HORECA) tüketildiğini tespit edilmiştir. Belediyemiz sınırları içinde bulunan HORECA'ları belirleyerek, işletme çalışanlarına bilgilendirme yapılmıştır. Projenin amacı, işletmelerden çıkan camın ayrı konteynerlerde toplanmasının sağlanması ve cam ambalaj

atıklarının içine porselen ve seramik atıklarının karıştırılmamasıdır.

İşletme ve iş yerlerinden çıkan cam ambalaj atıklarının içerisinde sıvı olmayacak şekilde kaynağında, evsel (çöp) atıklardan ayrı olarak ve geri dönüşüme kazandırılması amacıyla işletmelere toplama ekipmanları dağıtılmıştır. Cam ambalajlar, ekipmanlarda biriktirilerek işletmelere yakın yerlere konulan 2100 lt hacmindeki cam kumbaralara atılmakta ya da CAM TAKSİ adı verilen mini damperli araçlar ile işletmeler hergün düzenli olarak dolaşarak dağıtılan toplama ekipmanlarının boşaltılma işlemleri Belediyemiz ile sözleşme imzalayan firma personelleri tarafından yapılmaktadır.

ATIK PİL TOPLAMA ÇALIŞMALARIMIZ

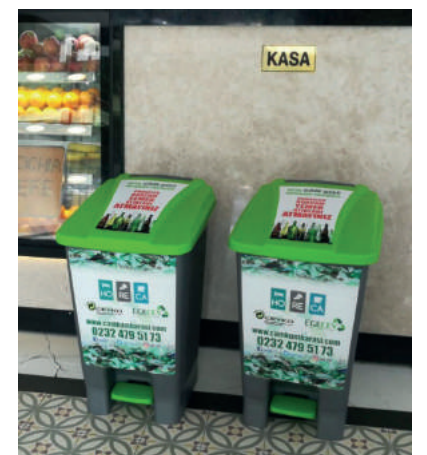
Atık PİL ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği'ne istinaden İzmir Büyükşehir Belediyesi koordinatörlüğünde Karşıyaka Belediyesi ve Taşınabilir PİL Üreticileri ve İthalatçıları Derneği İktisadi İşletmesi arasında 03.05.2007 tarihinde protokol imzalanmış

olup atık pillerin ayrı toplanması amacıyla Belediye tesislerine, eğitim kurumlarına, mahalle muhtarlarına, camilere, süper marketlere, sağlık kuruluşlarına, mahalle merkezlerine, korumalı sitelere atık pil toplama kutuları bırakılmıştır. Düzenli olarak toplama işlemleri tarafımızdan gerçekleştirilmektedir. Toplanan atık piller Taşınabilir Atık PİL İthalatçıları Derneğine teslim edilerek, bertarafı sağlanmaktadır.

BİTKİSEL ATIK YAĞ TOPLAMA ÇALIŞMALARIMIZ

Karşıyaka ilçesinde konutlardan atık yağ toplama çalışmaları 01.08.2012 tarihinde imzalanan

protokol kapsamında lisanslı firma aracılığıyla başlatılmıştır. Karşıyaka ilçesinde konutlardan atık yağ toplama çalışmaları atık getirme merkezinin işletilmesi işi kapsamında yürütülmektedir. İlçe sınırları içerisinde bulunan camilere, ilkokullar, muhtarlıklar, Şantiye binası, Sağlık İşleri Müdürlüğüne vatandaşlarımızın atık yağlarını atabilmeleri amacıyla atık yağ toplama bidonları bırakılmıştır.

Ayrıca;

- Zübeyde Hanım Pazaryeri – Muhtarlık yanı,
- Bostanlı Güzel Sanatlar Parkı içi
- Atakent mahalle muhtarlığı önü

- Demirköprü mahalle muhtarlığı önü,
- İmbatlı mahalle muhtarlığı önü,
- Alaybey mahalle muhtarlığı önüne toplama noktaları oluşturularak atık yağ toplama konteynerleri konumlandırılmıştır.

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereği; kullanılmış kızartmalık yağ üreten lokanta, yemek fabrikaları, yemekhane v.b. tesislere lisanslı geri kazanım tesisleriyle veya valilikten geçici depolama izni almış toplayıcılarla yıllık sözleşme yapmaları hususunda tebligat yapılmaktadır.

Vatandaşlarımızın muhtarlıklara getirdiği 3 lt ve üzeri bitkisel atık yağların karşılığında 0,75 litre sıvı deterjan verilecektir. Konuyla ilgili çalışmalara başlanmıştır.

KURUM İÇİ SIFIR ATIK UYGULAMALARI

HİZMET BİNASI

Belediyemiz hizmet binasından kaynaklanan atıkların ayrı toplanması amacıyla, 15/03/2016 tarihinde hizmet binasının giriş katında toplama noktası oluşturulmuştur. Kağıt-karton, metal, plastik, bitkisel atık yağ, floresan atık, elektronik atık, cam atık olmak üzere 7 farklı grupta atık ayrı toplanmaya başlanmıştır. Sıfır Atık uygulamasının başlamasıyla birlikte; mevcutta toplanılan atık gruplarına ek olarak, organik atık ve geri dönüşemeyen evsel atıklar için de toplama kutuları eklenmiş ve 9 farklı atık grubunun toplanması amacıyla biriktirme ekipmanları Belediyemiz hizmet binasındaki tüm katlara (7 kat) 14/05/2018 tarihinde

konumlandırılmıştır. Toplanan atıkların biriktirilmesi amacıyla, hizmet binamız arkasında 'Atık Geçici Depolama Alanı' oluşturulmuştur.

ÖRNEKKÖY ŞANTIYE TESİSLERİ

Ayrıca Belediyemize ait Örnekköy Şantiyesinde de kurum içi Sıfır Atık Projesi'ne 10.02.2019 tarihinde başlanmış olup, bu kapsamda bina içinde sıfır atık köşeleri, bina dışında da toplama alanları oluşturulmuştur.

Sıfır Atık Bilgi Sistemi'ne Belediyemiz Hizmet Binası ve Örnekköy Şantiye Tesisleri tanımlanmış olup veri girişleri Mart 2019'dan itibaren sağlanmıştır. Bu kapsamda toplamda 22 ton değerlendirilebilir atık toplanmıştır.

Bu kapsamda;

- 8 ton kağıt atık toplanarak 140,369 adet ağaç kurtarılmıştır.
- 4 ton plastik atık toplanarak 66,528 lt petrol tasarrufu sağlanmıştır.
- 9 ton cam atık toplanarak 10,6224 ton ham madde elde edilmiştir.
- 1 ton metal atık toplanarak 0,7423 ton ham madde elde edilmiştir.

Belediyemize ait diğer binalar ve tesislerde de Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında verilen süre zarfı içinde uygulamaya geçilecektir.

ÇEVRE KORUMA VE KONTROL MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN SIFIR ATIK YÖNETMELİĞİ KAPSAMINDAKİ DİĞER ÇALIŞMALARI

Biyobozunur (organik) atıkların Sıfır Atık Projesi kapsamında toplatılması (pazar yerlerinden, restoranlardan vb.) planlanmakta olup, ayrıştırılarak toplanan bu atıkların kompost makinasında işlenerek gübre şeklinde parklarımızda ve bahçelerimizde kullanılması için çalışmalara başlanılmıştır.

ÇEKOOP ilaç üzerinde doğrudan sorumluluğu bulunan eczacıların 'evsel nitelikli atık ilaçların' uygun şekilde toplatılıp imha ettirilmesi konusunda örgütlenmesi ile 2010 yılında kurulmuş olup, ilçe sınırları içerisinde evsel nitelikli atık ilaçların toplanması hususunda görüşmelerimiz devam etmektedir.

17-19 Ekim 2019 tarihleri arasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği ve Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin destekleri ile CNREXPO – İstanbul Fuar Merkezi'nde Sıfır Atık Forumu düzenlenmiş olup Müdürlüğümüz tarafından da katılım sağlanmıştır.

17-19 Ekim 2019 tarihleri arasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği ve Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin destekleri ile CNREXPO İstanbul Fuar Merkezi'nde Sıfır Atık Forumu düzenlenmiştir.

12 Temmuz 2019 tarih ve 30829 sayılı Resmi Gazete'de Sıfır Atık Yönetmeliğinin yayımlanmasının ardından Karşıyaka Belediyesi olarak ağustos ayı Meclisimizde yönetmeliğin uygulanmasına yönelik çalışmalarımızı başlattığımızı Meclis kararı olarak kamuoyu ile paylaştık. Yönetmelikte Kent Konseyi ile ilgili sorumlulukların olması nedeni ile Belediye Meclisimizin Çevre ve Sağlık Komisyonu ve Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğümüzün hazırladığı sunum ile Kent Konseyi Yürütme Kuruluna Yönetmelik İçeriği ve İş Birliği Planlama konulu toplantı yapıldı. Bu toplantıda yönetmeliğin geniş kitleler ile paylaşılarak, halkın katılımını en yüksek düzeye çıkarmak

amacıyla kasım ayında bir panel düzenlenmesi kararı alındı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ile eş zamanlı olarak tüm ilçelerde 'İzmir'e Toz Kondurmuyoruz' kampanyası kapsamında ilçemizde şu ana kadar 13 mahallemizde Belediye Başkanımız Sn. Dr. Cemil Tugay, tüm müdürlükler ve iş makinalarının katılımı ile her atığın ekonomik bir değer olduğu, en iyi temizliğin kirletmemek olduğu farkındalığının oluşması amacıyla gerçekleştirdiğimiz temizlik seferberliklerinde, okullar, öğrenciler, gençler ve çocuklar ile birlikte mahalle halkının katılımını sağlıyoruz.

İlçemiz genelinde Müdürlüğümüzce yapılan muhtar ziyaretlerinde Müdürlük çalışmalarımız ve projelerimiz anlatılmıştır. Ayrıca muhtarlarımızın da mahalleleri ile ilgili sorunlar görüşülerek talepleri değerlendirilmiştir.

Ayrıca Karşıyaka'da Döngüsel Ekonomiye Geçişin Hızlandırılması Projesi kapsamında İzmir Kalkınma Ajansı – Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı SODES Proje Desteği ile Hacimsel Atıklar ve Tekstil Ürünleri Atıklarının Ayrı Toplanması ve geri kazanılması amacıyla İZKA'ya başvuru yapılmıştır.

Kentsel atık yönetimi süreçlerinde, planlama ve yönetim sorunumuz bulunuyor. Atık Yönetiminin en önemli bileşeni olan veri temininde yaşanan eksiklikler yetersizlikler çözüme yönelik çalışmalarda da etkisizliğe yol açmaktadır.

ATIK DEĞERLENDİRME SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

Karşıyaka Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü Koordinatörlüğünde, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Karşıyaka Kent Konseyi Paydaşlığında çalışmaları yürütülen ATIK DEĞERDİR Sempozyumunu 15-16 Ocak 2020 tarihlerinde gerçekleştirdik.

Kentlerimizde Evsel Atık Yönetimi sürecine kentte yaşayanların etkin katılımını sağlamak, atık kavramının oluşumundan bertaraf süreçlerine kadar olan aşamalar ile ilgili bilinci ve katkıyı arttırmak hedefi ile herkese açık ve ücretsiz olarak gerçekleştirilen, iki gün süren sempozyum kapsamında; kayıtlı katılımcı ve oturumlar süresince dinleyici katılımcılarımızın toplam sayısı 400' ü aşmıştır. %37'si kamu sektörü, %6'sı üniversiteler, %35'i vatandaş, %12'si sivil toplum kuruluşları olarak kayıt yapan katılımcılar da görüş ve önerileri ile değerli katkılar sağlamıştır.

Sempozyum; iki gün boyunca; "Yaşamda Atık, Atık Yönetimi Mevzuatı ve Uygulamaları, Atık Değerdir, İklim Değişikliği ve Yeşil Uygulamalar, Örnek İyi Uygulamalar" olmak üzere altı oturum ve konusunda uzman 18 konuşmacı

ile gerçekleştirilmiş, Sempozyum sonunda panel-forum bölümünde "Atık Yönetiminde Yaşanan Sorunlar ve Geleceğe Yönelik Öneriler" başlığı ile tamamlanmıştır.

Sempozyumda Atık Yönetimine Genel Bakış, Evimizdeki Tehlikeli ve Zararlı Atıklar, Ulusal Atık Yönetimi Mevzuatı, İzmir'de Atık Yönetimi Uygulamaları, Karşıyaka'da Atık Yönetimi Uygulamaları, Çevre Dostu Enerji Üretiminde Organik Atıkların Kullanımı, Atıklar Ne Kadar Atık?, Ne Kadar Değerli-Döngüsel Ekonomi Örnekleri, Yerel Yönetimlerde Biyoekonomi Yaklaşımıyla Atık Yönetimi, Cam Ambalaj Atıkların Toplanması ve Geri Dönüşümü, Ambalaj Atıkları ve Geri Dönüşümü, Atık Pillerin Toplanması, Geri Dönüşümü ve Bertarafı Süreçleri, Sürdürülebilir Şehirler Bağlamında Döngüsel Ekonomi, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Yerel Yönetim Uygulamaları, Bitkisel Atık Yağların Önemi, Hacimli Atıklar Kaynak mıdır, Karşıyaka Belediyesinde Ambalaj Atıkların Toplanması, Taşınması ve Ayrıştırılması, Geri Dönüşümde Tekstil Trendi, Sağlık Kurumlarında Atık Yönetimi konu başlıkları değerlendirilmiş, görüş ve öneriler ile geliştirilmiştir.

Sunumların ardından, "Atık Yönetiminde Yaşanan Sorunlar ve Geleceğe Yönelik Öneriler" panel-forum da panelistler ve katılımcılardan mevcut durum ve geleceğe yönelik öneriler değerlendirilerek aşağıdaki tespitler yapılmıştır.

Nüfus artışı, kentleşme, sanayileşme, tarım, ekonomi politikaları zaten kısıtlı olan doğal kaynakların kontrolsüz tüketimine yol açıyor. Aşırı tüketim ve kullanım süreçlerinde yaşanan adaletsizlikler, yürütülen politikaların da bir sonucu olarak yaşamımızı etkilemektedir.

Doğal varlıkların kontrolsüz tüketimi alan kaybına, değerli tarım arazileri, orman arazilerinin yok olmasına, gıda, su, sağlıklı yaşam koşullarına erişim sıkıntısı getirmektedir. Mevcut uygulama ve yöntemler sorunu çözememekte iklim değişikliğinin yaratacağı etkiler de büyük bir problem olarak karşımızda durmaktadır.

Bu faaliyetlerin sonucu olarak bireysel tüketimimizden başlayan alışkanlıklarımız, kentlerimizde atık sorununu da büyümektedir. Kentte yaşayan her birey tüketiminden ve ürettiği atıktan sorumlu olmasına rağmen bu sorunun farkında olmamakta, sanayi ve diğer üretim atıklarının miktarının yanında kişilerden kaynaklanan evsel atıkların önemsiz kaldığına inanmaktadır.

Bireysel alışkanlıklardan başlayan süreçte atık kavramı ve değerine ilişkin bilinçsiz tüketim ve atık üretimi, toplumsal duyarsızlık ve sorumluluk hissindeki zayıflık sorunun başka bir boyutudur. Buna bağlı olarak gelecek nesillere yaşanabilir dünya bırakmak düşüncesinin bugünkü yaşam alışkanlıklarımızdan geçtiğinin

farkında olmamız gerekmektedir.

Kentsel atık yönetimi süreçlerinde, planlama ve yönetim sorunumuz bulunuyor. Atık Yönetiminin en önemli bileşeni olan veri temininde yaşanan eksiklikler yetersizlikler çözüme yönelik çalışmalarda da etkisizliğe yol açmaktadır. Atık Yönetimi süreçlerinde konusunda uzman yetkin teknik personelin görev almaması, yerel yönetimlerde personel yetersizlikleri atık yönetiminin diğer sorunlarından.

Bu süreçlerin sonucu olarak değerli bir kaynak olan atık, ekonomik olarak değerlendirilememekte, bertaraf sorunu olan bir kentsel problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada önemli bir ham madde olan atık değerlendirilemediği

için kaybedilirken, ham madde ihtiyacı için yurt dışından ithal atık getirilmekte, kontrolüz atık ithalatının yarattığı yaratacağı riskler de sorunu büyütmektedir.

Atık Yönetimi sürecinin sağlıklı, doğru ve verimli yürütülebilmesi için yöneticiler ve politikalarının yetersizliği, denetim süreçlerindeki eksiklikler sorunun diğer parçalarıdır.

Atık ve Yönetimine ilişkin sorunlar değerlendirildiğinde çözüm önerileri aşağıda özetlenmiştir;

Atık yaşamımızın bir parçasıdır. Bireylerden başlayarak tüm atık üreticisi bileşenler kurumlar bu süreçte sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Tüketim alışkanlıklarımızı değiştirmek, ihtiyacımız kadar tüketmek ile başlayan mekanizmada az atık üretmek, yeniden kullanmak, geri dönüştürmek alışkanlık haline gelmelidir.

Tüketicilere sunulan ürünlerde, ambalaj uygulamalarında daha az ambalaj içeren, daha az atık üretecek uygulamaların gelişimine destek verilmelidir.

Atıkların evlerimizden başlayarak kaynağında ayrılması, geri dönüşüm ve yeniden kullanım süreçleri ile üretime ham madde olarak katkı sağlaması, atıktan enerji üretim süreçleri ile kaynaklarımızın verimli kullanımında destek verilmesi önemlidir.

Atık geri dönüşüm sektöründe mesleki yetkinlik, yeterlilik önemlidir. Sektörün gelişiminde atık girdisi ve çıktılarının doğru değerlendirilmesi, denetlenmesi, atığın değer haline getirilmesi sektörün verimliliğini arttıracaktır.

Atık Yönetimi sürecinde kaynağında ayrıştırma, geri kazanım uygulamalarında teşvik, ödül sistemleri olumlu etki yaratacaktır. Atık yönetimini doğru uygulayanlar ile uygulamayanlar arasında uyarı mekanizmaları farkındalığı arttıracaktır.

Ülkemizde geri dönüşüm uygulamalarında sokak toplayıcıları ile ilgili değerlendirme yapılmalı, atık yönetiminin parçası haline gelmeleri sağlanmalıdır.

Kentlerimizde atık yönetimi sürecinin en önemli bileşeni olan kentte yaşayanların bu sürece aktif katılımının sağlanabilmesi için mevzuatların herkes için anlaşılabilir ve uygulanabilir olmasına dikkat edilmelidir.

Atığın toplanması ve çevreye uyumlu bertarafından sorumlu olan yerel yönetimlerin sürecin içerisinde tüm bileşenler ile ortak, katılımcı bir yönetim anlayışı yürütmesi gerekmektedir. Üniversite, Meslek Odaları, Sivil Toplum Örgütleri, Kent Konseyleri, mahalle meclisleri, dezavantajlı

kesimler, gençler ve çocuklar süreçlere dahil edilmelidir.

Toplumsal duyarlılığın farkındalık ve içselleştirmeye evrilmesi için her türlü iletişim kanalları kullanılarak ev halkından başlayarak (belediye çalışanları dahil) tüm tarafların bilgilendirilmesi, eğitilmesi başarılı atık yönetimine katkı sağlayacaktır.

Yerel yönetimler kentte yaşayanlar ile iletişim süreçlerini aktif tutmalıdır. Bu amaçla atık bilincinin yerleştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar, eğitimler, açık alanlarda çöplerin çöp kutularına atılmasına yönelik uyarı levhaları vb. tanıtım materyalleri geliştirilmelidir.

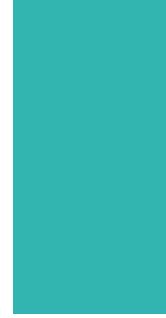
Geri kazanım, geri dönüşüm sürecindeki sektörel gelişmelere destek verilmeli, atık ithalatının önüne geçilerek kendi atığımızın doğru toplanması ve değerlendirilmesi süreçlerinde gerekli sorumluluklar yerine getirilmelidir.

Sonuç olarak; atık yaşamımızın bir parçasıdır. Bu süreçte ürettiğimiz atığın çevreye en az zararı verecek

şekilde kontrollü olarak bertarafı üretici olarak kentte yaşayanlardan başlayarak tüm atık üreticileri, yerel ve merkezi idarelerin yasal ve yaşamsal sorumluluğudur. Aynı zamanda yaşamımız için değerli bir kaynak olan atığın doğru yönetilmesi ve çevresel maliyetlerinin azaltılabilmesi için tüm bileşenlerin birlikte sorumluluklarının bilinci ve toplumsal duyarlılıkla hareket etmesi önemlidir.

Sempozyum kapsamında tüm katılımcılar ile ortak değerlendirmemiz atıklarımıza, yaşamımıza, çevreye sahip çıkmanın, toplumsal duyarlılıkla kamusal denetimi sağlamanın gelecek nesiller için de vazgeçilmez sorumluluğumuz olduğu bilincindeyiz. Bu süreçte Karşıyaka'dan başlayarak tüm yerel yönetim tesislerimiz, personelimiz ve Karşıyaka'da yaşayan tüm yurttaşlarımız ile atık yönetiminin de öncüsü olmaya kararlıyız.

Sempozyumun gerçekleşmesinde emeğini, desteğini esirgemeyen tüm kişi ve kurumlara teşekkür ederiz.

SAHİL BELEDİYELERİ VE SIFIR ATIK

Sıfır Atık Yönetmeliği, çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunmasını amaçladığından, politikadaki farklı görüşler önemsenmeksizin, sürdürülebilir çevreye ulaşılması hedefinden vazgeçilmemelidir.

ERDEM ŞENEL

ÇEVRE MÜHENDİSİ
TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜR V.
MENTEŞE BELEDİYE
BAŞKANLIĞI
TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Dünyamız israf, tüketim çılgınlığı ve çevre kirliliği nedeni ile tehdit altındadır. Bu tehdit ancak kararlı bir şekilde mücadele ile bertaraf edilebilir. Söz konusu mücadele zor hatta elimizde olmayan nedenlerden dolayı imkânsız gibi de görünebilir. Mücadeleye başlamak için hiçbir zaman geç değil mantığıyla, üzerimize düşen görevleri eksiksiz yerine getirmeliyiz. Çözüm uzun vadede bile olsa, sürdürülebilir çevreye ulaşmak hedeflenmeli, topluma; çevre ve ekonomi ile aynı yapbozun birer parçaları olduğumuz sürekli olarak hatırlatılmalıdır.

Değişim, dünyamızın kalıcı ve geri dönüşü olmayan bir özelliği haline gelmiştir. Bu durum binlerce yıldır bu şekilde devam etmektedir. Ancak günümüz değişimlerinin geçmiştekilerden farkı, görülmemiş hızda ve toplumsal ölçekte olabilmeleridir. 20. yüzyıl her ne kadar uluslararası savaşlarla bilinmekteyse de bilim ve sanayide yaşanan gelişmeyle de anılacaktır. 20. yüzyılda zirve yapan bilim ve sanayideki gelişmeler, insanoğlunun unuttuğu belki de önemsemediği bir

konunun da gündeme gelmesine neden olmuştur. Özellikle 1972 Stockholm Konferansı ile başlayan bu anımsama, 1987 yılında Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonunca hazırlanan (1)Brundtland Raporu'nda sürdürülebilirlik kavramının ortaya çıkışı ile tam olarak odaklanılabilecek bir zemine oturmuştur.

Geçtiğimiz yüzyılda Avrupa Birliği, çevre kirliliği gibi belirli sorunlarla mücadele edebilmek için çeşitli uygulamaları yürürlüğe koymuştur. Ülkemiz, bu mücadelede; (2)21 Aralık 2009 tarihinde açılan Çevre Faslı kapsamında Atık Yönetimi alanındaki temel düzenleme olan 2008/98/AT sayılı Atık Çerçeve Direktifi başta olmak üzere hava kalitesi, su kalitesi, doğa koruma ve iklim değişikliği gibi çeşitli direktifler doğrultusunda çalışmalarını sürdürmektedir. Aslında bu tarihten çok daha önce çevre ile ilgili düzenlemeler Ülkemizde 1982 Anayasasında kendisine yer bulmuştur. Anayasamızın 56. maddesinde "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini

önlemek devletin ve vatandaşın ödevidir.” hükmü yer almıştır. Bu maddeden de anlaşılacağı üzere çevreyi korumak sadece devletin değil aynı zamanda bizlerin de görevidir. Anayasamızın bu maddesi ile birlikte, bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamayı amaçlayan 2872 sayılı Çevre Kanunu yayımlanmıştır. Sıfır Atık, söz konusu kanun kapsamında yürürlüğe konulan yönetmelikler ile hayatımıza girmiştir.

Sıfır Atık Yönetimi nedir? Bunu anlayabilmek için öncelikle tarihsel süreç içerisinde ortaya çıkan mevzuatımızdaki bazı tanımlara göz atmamız gerekmektedir. Atık; herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan her türlü maddeyi, sürdürülebilir çevre: gelecek kuşakların ihtiyaç duyacağı kaynakların varlığını ve kalitesini tehlikeye atmadan, hem bugünün hem de gelecek kuşakların çevresini oluşturan tüm çevresel değerlerin her alanda (sosyal, ekonomik, fizikî vb.) ıslahı, korunması ve geliştirilmesi sürecini, sıfır atık; üretim, tüketim ve hizmet süreçlerinde atık oluşumunun önlenmesi/azaltılması, yeniden kullanıma öncelik verilmesi, oluşan atıkların ise kaynağında ayrı biriktirilerek toplanması ve geri dönüşüm ve/veya geri kazanımının sağlanarak bertarafı gönderilecek atık miktarının azaltılması suretiyle çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunmasını hedefleyen yaklaşımı ifade eder. Bu tanımlarda ve benzer daha birçok tanımdaki ortak kelime çevredir. Çevre; canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde bulundukları biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik

ve kültürel ortamı ifade eder. Yani kısaca çevre, yaşamın ta kendisidir. İşte bu gerçek ile özellikle yerel yönetimler kendilerine verilmiş her görevi, Sıfır Atık Yönetmeliği'nin de amacını oluşturan, özellikle çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunmasını hedefleyen yöntemler ile yapmalıdır.

Menteşe Belediyesi, 6360 sayılı kanun ile 2014 yılında kurulduğundan beri çalışmalarını bu amaçlar doğrultusunda gerçekleştirmeyi hedeflemiştir. Bu kapsamda evsel atıkları modern yöntemler ile toplamakta, çöp toplama araçlarını doğada biyolojik olarak parçalanabilen ve potasyum hidroksit içermeyen temizleme sıvıları ile günlük olarak yıkamakta, görüntü kirliliğinin önüne geçebilmek ve vektör ile mücadeledeki fiziksel yöntemlerden olan çöp saati projemize vatandaşlarımızın uyum sağlayabilmeleri için oluşturulan çöp taksi, gün içerisinde sürekli olarak ana cadde ve dar yollarımızın olduğu güzergâhlarda dolaşmaktadır. Sıfır Atık Yönetimi çerçevesinde ikili toplama sistemini kurmak için, ilimizde ilk olacak şekilde, ambalaj atıkların toplanması, taşınması ve değerlendirilmesi amacı ile

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihaleye çıkmış ve yine vatandaşlarımızda farkındalık oluşturabilmek için ambalaj taksi de dahil olmak üzere evsel atıkların toplanması için kullanılan araçların kapasitesinin %20'si kadar toplama kapasitesine ve hacmine sahip araç göreve başlamıştır. Ambalaj atıklarının yönetmeliğine uygun bir şekilde toplanabilmesi için kamu kurum ve kuruluşlarına yaklaşık 2000 adet iç mekan kutusu dağıtılmış, kamusal alanlara 205 adet karışık ambalaj atığı toplama ekipmanı ve 64 adet cam kumbarası yerleştirmiştir. 2019 yılı ilk 9 ay içerisinde yaklaşık 2.370 ton karışık ambalaj atığı ve 560 ton cam ambalaj toplanmıştır.

Bitkisel atık yağlar için park ve yeşil alanlarımız içerisinde 9 adet bitkisel atık yağ toplama noktası oluşturulmuş olup düzenli olarak toplanması sağlanmaktadır. Atık motor yağları için Fen İşleri Müdürlüğü şantiyesinde ve Temizlik İşleri Müdürlüğü şantiyesinde biriktirme yapıp yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş firma tarafından toplanması sağlanmaktadır. Atık elektrikli ve elektronik eşyalar için ekip oluşturulmuş, çağrı merkezimizi

arayan vatandaşlarımıza ulaşılarak, evlerinden alınması, Temizlik İşleri Müdürlüğü şantiyesindeki konteynerde muhafaza edilmesi ve yetkilendirilmiş firmaya teslim edilmesi sağlanmaktadır. Büyük hacimli atıklar için de bir ekip oluşturulmuştur. Sokağa bırakılan bu tip atıkların kullanılabilir durumda olanları ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması için Elele Butik Mağazamıza teslim edilmekte, kullanılamayacak durumda olanlar Muğla Büyükşehir Belediyesi katı atık düzenli depolama sahasında bertaraf edilmektedir.

Sıfır Atık Yönetimi'nin en önemli unsurlarından biri olan mahalli idarelerin görev, yetki ve yükümlülükleri arasındaki eğitim çalışmaları, Muğla Çevre Geliştirme Derneği ile iş birliği içerisinde ilçemizdeki okullarda yapılmaktadır. Yine okullar arası atık toplama yarışmaları ve yaz aylarındaki top ödüllü atık toplama yarışmaları Muğla Çevre Geliştirme Derneği koordinasyonunda düzenlenmektedir. Tüm bu çalışmalarımızın yanında kent temizliği, kül ve molozların evsel atıklardan ayrı toplanması, (3)Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde

yer alan koy ve kıyılarda temizlik yapılması gibi tüm çalışmalarımızda tek bir hedef gözetilmektedir; çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunması. Ayrıca Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında çalışma ekibimizi oluşturarak, mevcut durum tespiti, mobil ve 1. sınıf atık getirme merkezinin kurulmasını içeren ihtiyaç analizimizi de, Sıfır Atık Yönetim Sistemi'nin en etkin şekilde yapılandırılması için planlamamızı da tamamlamış bulunmaktayız.

Sahil belediyeleri olarak Sıfır Atık Yönetmeliği'ne uyum sağlamak için diğer tüm belediyelerden daha fazla çabalamalıyız ve geçiş süremizi mümkün olduğunca kısa tutmalıyız. Çünkü sahil belediyeleri ülkemizin dışa açılan penceresi konumunda olduğundan yerli ve yabancı milyonlarca ziyaretçiyi ağırlamaktadır. Ayrıca 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Teşvik başlıklı 29. Maddesi "Atıkların kaynağında ayrı biriktirilmesi ve toplanması amacıyla Sıfır Atık Yönetim Sistemi'ni kuran ve uygulayan belediyelere, il özel idarelerine, kurum, kuruluş ve işletmelere bakanlıkça teşvik uygulaması yapılır." şeklindedir. Bu maddeden de anlaşılacağı

gibi sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve uygulanması halinde bakanlıkça teşvik verilecektir ki bu zaten asli görevlerimiz arasında yer alan atıkların toplanması işi için de ayrıca bir gelir kaynağı olacaktır. Ancak Sıfır Atık Yönetim Sistemine geçişte sadece bakanlık, il müdürlükleri, mülki idari amirler ve mahalli idarelerin mücadelelerinin yeterli olmayacağı, toplum olarak bu duyarlılığı edinmemiz gerektiği değerlendirilmektedir. Bu duyarlılığın edinilebilmesi için çocuklarımıza okullarda sıfır atık derslerinin verilmesi ve ulusal kanallarda kamu spotların yayınlanması elzemdir. Son olarak Sıfır Atık Yönetmeliği, çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunmasını amaçladığından, politikadaki farklı görüşler önemsenmeksizin, sürdürülebilir çevreye ulaşılması hedefinden vazgeçilmemelidir.

KAYNAKLAR

1. <http://www.mfa.gov.tr/surdurulebilir-kalkinma.tr.mfa>
2. https://www.ab.gov.tr/fasil-27-cevre_92.html
3. <https://ockb.csb.gov.tr/gokova-ozel-cevre-koruma-bolgesi-i-2748>

DÖNÜŞÜM SENİNLE BAŞLAR

Atık Yönetmeliği ile atıkların meydana gelmesinden bertaraf edilmesine kadar olan sürecin, insan ve çevre sağlığını dikkate alarak yönetilmesi, atık oluşumunun azaltılarak atıkların yeniden kullanımı için geri dönüşüm yönetiminin sağlanmasına ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

ÖZNUR CANAYAKIN

İBB PENDİK BELEDİYE MECLİS ÜYESİ, TEKNİK ÖĞRETMEN

Şüphesiz dünyanın her yerinde, her milletin, her dilin yegane ortak paydası çevre hassasiyetidir. Kalabalıklaşan şehirlerimiz ve hızla artan nüfusumuzla birlikte; insanoğlunun değişen ihtiyaçları ve tüketim alışkanlıkları son dönemde hazcı, sembolik, ritüelistik ve deneyimsel bir hal almıştır. Tüketim kültürü ile insanlar kendileri kadar başkalarını da düşündükleri, aktif fayda, üretme odaklı ve canlı bir “var oluş” anlayışından; sahip olma temelli, egoistçe pasif, kullanma ve en önemlisi tüketme odaklı cansız bir “var oluş” şekline geçmekte, bu yeni var oluş şekli kişiyi amaçsız bir arayışa, tatminsizliğe, hayal kırıklığına ve can sıkıntısına sürüklemektedir. (Gunderson, 2016).

Tüketimin bu değişen yüzü, milli gelirimizin ve hayat standartlarımızın yükseldiği son çeyrekte biz bireyler için güzel ve kolaylaştırıcı görünse de, ilerleyen zamanlarda içinde yaşadığımız ÇEVRE ve dünya açısından ciddi tehditler teşkil etmektedir. Günlük hayatımızda sosyal ve ekonomik faaliyetlerimiz esnasında kullanım süresi dolan veya

işe yaramaz hale gelen kaynakların ATİK olarak nitelendirildiğini düşündüğümüzde, tükettiğimiz birçok kaynağın ve onlardan arta kalan ürünlerin bizimle yaşadığını bilerek hareket etmek durumundayız.

Üretim, uygulama ya da kullanım faaliyetleri sonrasında meydana gelen, ortaya verilmesi insan ve çevre sağlığı için tehdit oluşturan maddeler atık kapsamında değerlendirilir. Atıkların henüz kaynağındayken azaltılması, ayrılması, toplanması, depolanması, bertaraf edilmesi ve geri dönüşümüne ilişkin işlemleri kapsayan yönetim şekline atık yönetimi adı verilir. Atık yönetimi, herhangi bir ürünün tasarım aşamasından başlayarak üretim, tüketim, atık oluşumu, atığın geri dönüştürülmesi ve bertarafını kapsayan bir disiplindir.

Atık Yönetmeliği ile atıkların meydana gelmesinden bertaraf edilmesine kadar olan sürecin, insan ve çevre sağlığını dikkate alarak yönetilmesi, atık oluşumunun azaltılarak atıkların yeniden kullanımı için geri dönüşüm yönetiminin sağlanması, çevre ve insan sağlığını göz önünde bulundurarak belirli özelliklere sahip olan

ve atık yönetmeliği kapsamında değerlendirilen ürünlerin üretilmesi ve piyasa koşullarındaki gözetim ve denetimlerinin yapılması düzenlenmiştir.

SIFIR ATIK

“Sıfır Atık”; israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını kapsayan atık yönetim felsefesi olarak tanımlanan bir hedeftir.

Sağlıklı ve yaşanabilir şehirler inşa etmenin ilk basamağı şüphesiz doğru bir atık yönetimi planlamasından geçmektedir. Asgari ve doğru tüketim ile, ortaya çıkan atıkların kaynağında ayrıştırılmak suretiyle geri kazanımı veya değerlendirilmesi tam da proje isminden tanımını çıkarabileceğimiz “SIFIR ATIK” kavramı ile örtüşmektedir.

Sıfır atık yaklaşımının esas alınması ile sağlanacak avantajlardan bazıları;

- Verimliliğin artması,
- Temiz ortam kaynaklı olarak performansın artması,
- İsrafın önüne geçildiğinden maliyetlerin azaltılması,
- Çevresel risklerin azalmasının sağlanması,
- Çevre koruma bilincinin kurum bünyesinde gelişmesine katkı sağlandığından çalışanların “duyarlı tüketici” duygusuna sahip olmasının sağlanması,
- Ulusal ve uluslararası pazarlarda kurumun “çevreci” sıfatına sahip olmasının sağlanması, bu sayede saygınlığının artırılmasıdır.

Bu saydığımız faydaları çoğaltmak mümkündür. Özellikle yenilenemeyen enerji kaynakları ve kullanımı noktasında ithal eden bir ülke olduğumuzu düşündüğümüzde doğru uygulamalarla hayata geçirilen atık yönetimi ve “SIFIR ATIK” projesi bizler için çok daha büyük önem teşkil etmektedir. Örneğin elektrik üretiminde %40 yerli seviyelerinde olan ülkemizde, kaynağında ayrıştırma ve geri dönüşümden elde edeceğimiz dönüştürülebilir ham madde kaynaklarının endüstrimize ve

ekonomimize büyük katkısı olacaktır.

GERİ DÖNÜŞÜM NEDİR?

Geri dönüşüm, tekrar değerlendirilebilme ihtimali olan atıkların çeşitli fiziksel ve kimyasal işlemlerden geçirilmesi ve tekrar üretim sürecine dahil edilmesi işlemidir. Geri dönüşümün en önemli amacı, atık çöp miktarını azaltmak ve kaynakların tükenmesini önlemek, kaynakların lüzumsuz kullanımının önüne geçmektir. Geri dönüşüm, katı atıkların taşınması ya da depolanması gibi sorunların da engellenmesini sağlarmakta, kaynakların doğru ve verimli kullanılması sayesinde çevreye, dolayısıyla insanlığa fayda sağlamaktadır.

NİÇİN GERİ DÖNÜŞTÜRMELİYİZ?

Yukarıdaki fotoğrafı çok önemsiyorum. Pendikte yaptığımız sunumlardan birinde yaşlı bir teyzemizin; “Biz de varız o resimde, o gün biz de oradaydık” dediği bu fotoğraf, sıradan bir ağaçlandırma çalışması gibi görünse de, aslında bize söyleyeceği çok şey var. Geri dönüşümün önemini anlamak istiyorsak ve neden geri dönüştürelim diye soruyorsak eğer, Bolu’nun Gerede ilçesinin dağlarında meydana gelen değişimde aradaki yılları karşılaştırmamız kafi gelecektir.

İstanbul’u veya Türkiye genelini düşündüğümüzde kağıt, mobilya, ambalaj vb. materyallerin üretimi esnasında endüstride ham madde olarak kullanacağımız yetişkin ağaçlarımızın bize ürün verebilmek için yaklaşık 30 yıla ihtiyaç duyduğunu görüyoruz. Aynı zamanda en tasarruflu kullanım koşullarında dahi, belki 1 yıllık tüketimimizi karşılayacak olan bu ormanlık alandaki ağaçları yani akciğerlerimizi, insanoğlu tarafından en kötü muameleye maruz bırakılan

DOĞANın, tam 30 yılda yerine koyabildiğini görmekteyiz. Bu tüketim hızı ile doğal kaynaklarımızı yok etmeye devam ettiğimizde olağanüstü iklim olaylarının yanında, ilerleyen yıllarda ciddi kaynak sıkıntısı çekmemiz de kaçınılmaz olacaktır. Bunun yanı sıra, ekolojik sistemin kendine özgü florasında yaşayan diğer canlıların yani hayvanların da doğal ortamlardaki yaşam haklarına müdahale etmiş olacağız. Buna hakkımız var mı?

Plastik üretiminde ham madde olarak kullanılan petrolü ithal ettiğimizi düşündüğümüzde, alüminyumun geri kazanımında devasa enerji tasarrufları sağlayacağımızı düşündüğümüzde, yüksek sıcaklıklarla ve beraberinde yoğun su kullanımı ile imal edilen camların defaatle ve çok az zayıat geri kazanımı olduğunu düşündüğümüzde geri dönüşümün neden gerekli olduğunu çok daha iyi anlamış ve özümsemiş olacağız.

PENDİK'TE ATIK YÖNETİMİ VE GERİ DÖNÜŞÜM ÇALIŞMALARI

İstanbul'un Anadolu yakasında yer alan, Marmara Denizi'ne sahili olan, 04.07.1987 tarihinde Kartal'dan ayrılarak müstakil ilçe olan Pendik,

700 bini aşkın nüfusu ile İstanbul 1. Bölge olarak ifade edilen Anadolu Yakası'nın en büyük ve kalabalık ilçelerindendir. 2013 yılından itibaren Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olan Pendik Belediyesi, geliştirmekte olduğu hizmet politikaları ve sürekli yükselen kalite standartları çerçevesinde vatandaşlarına en doğru ve erişimi kolay hizmetler verme gayretindedir. Sürdürülmekte olan çalışmaların yegane gayesi, ilçemizde yaşayan hemşerilerimizin yaşam standartlarını fiziksel, sosyal ve ekonomik anlamda üst düzeye çıkarmak, refah seviyesini arttırmaktır.

2014'ten bu yana (halen) meclis üyeliği, 2017-2019 yılları aralığında Belediye Başkan Yardımcılığı görevinde bulunduğum

kurumumuzda, Atık Yönetimi ve Geri Dönüşüm Çalışmaları kapsamında yürütülen tüm çalışmalarımızı belediyemiz bünyesinde Temizlik İşleri Müdürlüğümüz sürdürmektedir. Müdürlük, iki birimle bu hizmeti sağlamaktadır:

1. Katı Atık Birimi
2. Geri Dönüşüm Birimi

Yapılan araştırmalar göstermektedir ki, ülkemizde bir günde kişi başı 1,2 kg katı atık meydana getirilmektedir. Bu atıkların %20'si geri dönüştürülebilir ambalaj atığıdır.

KATI ATIK BİRİMİ FAALİYETLERİ

Pendik Belediyesi uhdesinde hizmet verdiğimiz 36 mahallemizde rutin olarak, nüfusumuza oranla günlük kişi başına 1 kg'lık atık üretmekte olup, günlük yaklaşık 700 ton katı atığın bertarafını gerçekleştirmekteyiz. Bu bağlamda katı atık birimimizin düzenli olarak verdiği hizmetler;

- Evsel katı atıkların toplanması ve bertarafı
- Yer altı çöp konteyneri planlanması ve montajı
- Yer altı çöp konteyneri bakımı ve tamirati

- Metal çöp konteyneri dağıtılması ve planlanması
- Metal çöp konteyneri tamiri ve değişimi
- Metal ve yer altı çöp konteyneri dezenfeksiyonu

İlçemiz genelinde sayısı üç bine yaklaşan sokaklarımızda günlük 45 araçla yaptığımız seferlerde 3150 adet kendi imalatımız olan yer altında konumlanan, 9700 adet metal çöp konteynerinden toplamı 700 tona ulaşan katı atık toplanıp, İstanbul Büyükşehir Belediyesi atık toplama tesislerine götürülmektedir.

GERİ DÖNÜŞÜM BİRİMİ FAALİYETLERİ

Sağlıklı ve sürdürülebilir bir atık yönetim sistemi, ambalaj atıklarının diğer atıklarla karışmadan kaynağında ayrı toplanması ve organize bir yapı içerisinde geri kazanım sürecinin

gerçekleştirilmesini gerektirmektedir. Bu kapsamda, her bireyin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşaması adına sürdürülebilir kalkınmaya hizmet eden geri dönüşüm sistemine sahip bir Pendik vizyonu ile başlatılan projede toplumun tüm kesimlerinde geri dönüşüm bilincinin oluşturulması, daha sağlıklı temiz bir şehir için toplanan ambalaj atıklarının etkin biçimde geri dönüşüme kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda geri dönüşüm birimimizin düzenli olarak verdiği hizmetler;

- Ambalaj atıklarının toplanması
- Atık yağların, atık camların, atık pillerin toplanması
- Geri dönüşüm ekipmanlarının (ünite, kabin, dorse vb.) dağıtılması
- Geri dönüşüm iç mekan kutusu ve atık pil kutusu dağıtımı
- Okullarda geri dönüşüm eğitimi

verilmesi

- Geri dönüşüm bilgilendirme çalışmaları

Evsel Atık Miktarı:

700 ton/gün (%80 Organik Atık - %20 Ambalaj)

Ambalaj Atık Miktarı:

30 ton/gün

İlçemizde günlük 700 ton evsel atık toplanmaktadır.

Evsel atık içeriğinin %25'ini geri dönüştürülebilir ambalaj atıkları oluşturmaktadır.

Evsel Atık Karakterizasyonu %25 Ambalaj Atığı %75 Organik Atık

Pendik Belediyesi SIFIR ATIK uygulamasını hayata geçirme noktasında, geri dönüştürülebilir ambalaj atıklarının toplanması ve ayrıştırılması sistemini; Çevre

Şehircilik İl Müdürlüğünden 08.12.2017 tarihinde Geçici Faaliyet Belgesini alarak hizmete açtığı Pendik Belediyesi Ambalaj Atıkları Toplama ve Ayırma Tesisi ile hayata geçirmiştir. Ramazanoğlu Mahallesi'ndeki 3 bin metrekarelik alana kurulan tesis, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında gerekli tüm usul ve esasları yerine getirerek 17 Eylül 2018 itibarıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı onayı ile Çevre İzin ve Lisans Belgesi almaya hak kazanarak, Türkiye'de yerel yönetimler bünyesinde kurulmuş olan İLK VE TEK LİSANSLI TAM OTOMOTİK AMBALAJ ATIĞI

TOPLAMA VE AYIRMA TESİSİ olma özelliğine sahiptir. Ayrıca;

- Türkiye'de yerel yönetimler tarafından işletmeye alınan ilk ve tek tam otomatik ambalaj atığı toplama ayırma tesisi olma özelliğine sahiptir.
- Pendik Belediyesinin kendi öz sermayesiyle 3000 m2 alana kurulan, mühendislik ve müteahhitliği %100 yerli olan tesis, saatte 8 ton ambalaj atığı ayrıştırma kapasitesine sahiptir.
- Ayda 2000 tona ulaşan kapasitesiyle her ay en az 17.000

ağacı kesilmekten kurtarılan, 30 bin ailenin bir aylık enerji ihtiyacına eşdeğer elektrik tasarrufu sağlamaktadır.

İlçemiz genelinde ambalaj atıklarının kaynağında ayrıştırılması için, halkımızın talepleri doğrultusunda ve ekiplerimizin belirlediği noktalara uygun atık biriktirme ekipmanı yerleştirdik.

Tesisimizde cinslerine göre ayrıştırılan ambalaj atıkları, yeniden kullanıma hazır hale getirilmek için geri dönüşüm tesislerine gönderilmektedir.

ATIK GETİRME MERKEZİ

31.12.2014 tarih 29222 (4. Mükerrer) Sayılı Atık Getirme Merkezi tebliği kapsamında kurulan Türkiye'nin Bakanlık onaylı ilk 1. Sınıf Atık Getirme Merkezi'ni hizmete açtık.

Atık Getirme Merkezi Faaliyetlerimiz

- Atık Eşyaların Toplanması
- Atık Pil ve Yağların Toplanması
- Tarihi geçmiş atık ilaçların Toplanması
- Atık Getirme Merkezine Getirilen Atıkların Bertarafı
- Atık Getirme Merkezinin Tanıtım Faaliyetleri
- İşletmeler ile Atık Sözleşmeleri İmzalanması
- Sanayi Kuruluşları ile sözleşmeler imzalanması

Vatandaşlarımız tarafından bizlere getirilen veya bizim teslim aldığımız eşyaları malzeme cinsine göre ayrıştırıp, kullanılmayan ahşap kısımları yakacak olarak ihtiyaç sahiplerine verdik.

PENDİK'TE GERİ DÖNÜŞÜM PROJELERİ

"Dönüşüm Seninle Başlar" sloganı ile yola çıktığımız çalışmalarımızda genel amacımız güzel ilçemiz Pendik'te "Geri Dönüşüm Kültürü" oluşturmaktır. Bu kültürü oluşturmak için hedef kitlemizi kadınlar ve çocuklar olarak belirledik. Kültürler önce öğrenilip tatbik edildikten sonra aktarıldığından, evlerimizde atık yönetimini en doğru şekilde gerçekleştirecek, kaynağında ayrıştırarak geri dönüşüm noktalarına ulaşımını sağlayacak hanımlarımıza ve küçük yaşlarından itibaren bu kültürü sahiplenmeleri adına çocuklarımıza ulaşmayı önceleyen çalışmalar yaptık.

SİTELER GERİ DÖNÜŞÜYOR PROJESİ

İlçemiz sınırlarında toplu yaşam alanlarını oluşturan sitelerde ikamet eden hanımlarımıza ve beylere yönelik gerçekleştirdiğimiz sunumlarda, geri dönüşümün önemi ve gerekliliğini anlatmaya çalıştık. Geri dönüştürülebilir ambalaj atıklarının toplanması için uygun ekipmanlar tedarik ederek, toplanan ambalaj atıkları karşılığında site yönetimlerine; kameriye, çöp kovası, oturma bankı, tohum, ağaç vb. teşvik ödülleri verdik.

OKULLAR GELECEĞİMİZE HAYAT VERİYOR GERİ DÖNÜŞÜMÜ DESTEKLİYOR PROJESİ

İlçemizde bulunan okullarda geleceğimizin teminatı çocuklara geri dönüşüm bilincini aşılamak amacıyla eğitimler verdik. Okul bahçelerine yerleştirdiğimiz dorseller ve konteynerlerde toplanan ambalaj atık miktarına göre okul aile birliklerine nakdi yardım gerçekleştirdik.

Hafta içi her sabah bir okulumuzda Okul Aile Birliği Yönetimi ve velilerle

kahvaltı ederek güne başladık. Gerçekleştirdiğimiz toplantılarda sunumlarımızla geri dönüştürmenin ülkemiz ve çocuklarımız için öneminden bahsettik. Her pazartesi gününü GERİ DÖNÜŞÜM GÜNÜ ilan ederek hafta sonu evde biriktirdikleri ambalaj atıklarını okullarımızda bulunan dorselere atmalarını istedik.

Pazartesi günü Mahir İz İlkokulumuzun velilerinden gelen ambalaj atıkları dorsemize sığmadı.

Çocuklarımız Geri Dönüşüm çalışmalarımıza evlerinden getirdikleri ambalaj atıkları ile destek verdi.

GERİ DÖNÜŞÜM ATEŞİ PROJESİ

Belediye personellerimize yönelik gerçekleştirdiğimiz personel bilgilendirme toplantısı sonrasında

her hafta bir müdürlüğümüzü görevlendirerek, personelimizin evlerinde ayrıştırdığı geri dönüştürülebilir ambalaj atıklarını getirerek farkındalıklarını artırmaya çalıştık.

Tüm Belediye yerleşkelerimizde ve ilçemizde bulunan tüm kamu kuruluşlarında Sıfır Atık projesi için gerekli ekipman sayılarını tespit ederek, atık biriktirme noktaları oluşturduk.

KAĞIT YOK E-İMZA VAR

Türkiye’de e-belediyecilik entegrasyonunu sağlayan ilk belediyelerden olmamızın yanında, projeleri E-İmzayla onaylayan ilk belediye olarak, 2012 yılından beri E-İMZA kullanmak kağıt kullanımını minimize etmeye çalıştık.

DİJİTAL ARŞİV

2009 yılında başlatmış olduğumuz uygulama ile arşivlerimizde bulunan 21 milyon evrak dijital ortama aktarılmış, depolama maliyeti yanı sıra 50 ton kağıt tasarrufu sağlanarak yaklaşık 870 adet yetişkin ağaç kesilmekten kurtarılmıştır.

VİA PORT ve DİĞER AVM-MARKETLERLE İŞ BİRLİĞİ

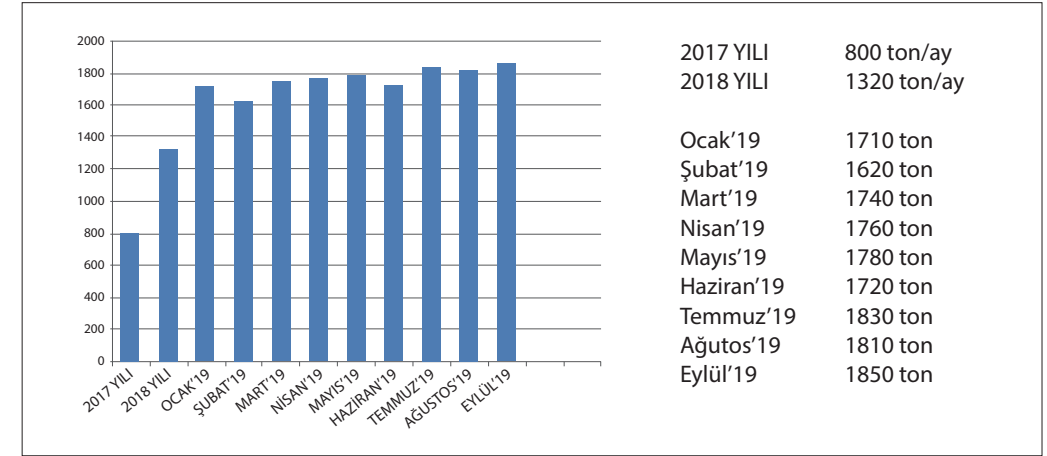
Pendik Belediyesi yönetimi olarak Atık Yönetimi konusundaki çalışmalarına VİAPORT ASIA AVM ile gerçekleştirdiği “Sıfır Atık” iş birliğiyle yeni bir boyut kazandırdık. Crown Plaza’da düzenlenen konferansla birlikte, yılda 20 milyon kişinin ziyaret ettiği AVM’den toplanan atıklar belediyeye ait Ambalaj Atığı Ayrıştırma Tesisi’nde ekonomiye kazandırılmak üzere değerlendirildi.

SABİHA GÖKÇEN HAVALİMANI İLE İŞ BİRLİĞİ

Pendik Belediyesi ile yılda otuz milyonu aşan yolcu sayısına ulaşan Sabiha Gökçen Havalimanı’nın işletmecisi İSG’yle atık toplama anlaşması imzalandı. Anlaşmayla birlikte havalimanından toplanan ayda 600 ton atık belediyenin modern Atık Ayrıştırma Tesisinde ekonomiye kazandırıldı.

TESİSİMİZİ HALKIMIZIN ZİYARETİNE AÇTIK

Sitelerde, okullarda, evlerde, dernek ve sivil toplum kuruluşlarında verdiğimiz eğitimlerin uygulama noktası Pendik Belediyesi Ambalaj Atıkları Ayrıştırma Tesisinde hanımlarımızı ve beylerimizi misafir ettik.

Şekil 1: Toplam Ambalaj Atık Miktarı

Pendik Belediyesi olarak, tesisimizi faaliyete açtığımız ilk günden bu yana geçen süre zarfında vatandaşlarımıza ulaşma, çalışmalarımızı anlatma ve proje paydaşlığı yapma noktasında var gücümüzle gayret ettik.

Geldiğimiz noktada; 2017 yılına kadar günlük ortalama 630 ton olmak üzere yıllık yaklaşık 230 bin ton çöp toplanmakta ve bu miktarın 12 bin tonunu geri dönüştürülebilir ambalaj atığı ihtiva etmekte idi. 2019 yılı Eylül ayı itibarıyla, gerek ilçemiz genelinde yaptığımız bilgilendirme toplantıları, gerekse Pendik Belediyesi sermayesi ve kaynakları ile hizmet veren Ambalaj Atıkları Toplama ve Ayrıştırma Tesisinin faaliyete geçmesi sayesinde, vatandaşlarımızın farkındalık düzeylerinin artarak, SIFIR ATIK projemizi desteklediklerini görmekteyiz. Hemşerilerimizin atıklarını kaynağında ayrıştırmaları ve biriktirmeleri ile birlikte, düzenli depolama sahalarına gönderilen evsel katı atık miktarı günlük ortalama 510 ton seviyelerine düşmüştür. Toplanan ambalaj atığı miktarı ise 2019 yılında aylık ortalama 1800 ton seviyelerine çıkmış olup yıl sonunda toplam 22 bin ton atık toplanacağı öngörülmektedir. Belediyemiz, ilçemizdeki kamu kurumları ve proje paydaşlarımız tarafından gerçekleştirilen geri dönüşüm çalışmaları kapsamında, toplanan geri dönüştürülebilir atık miktarının yıllık 40 bin tona ulaşması ve toplanan çöp miktarı içerisindeki geri dönüştürülebilir atık miktarının azaltılması hedeflenmektedir.

İlk yatırım maliyeti ve işletme maliyeti çerçevesinde değerlendirildiğinde, ambalaj atıklarının satışından elde edilen gelir neticesinde Ambalaj Atıkları Toplama Ayırma Tesisi'nin kamu eliyle yürütülmesinin sürdürülebilir olduğu görülmektedir. Ancak projenin toplumdaki rolünü sadece ekonomik olarak değil sosyal ve çevresel anlamda daha geniş bir açıdan, toplumsal sorumlulukla bağlantılı olarak değerlendirmek gerekmektedir. Bugün tek kullanımlık plastik atıkların oluşturduğu 7. kıtanın varlığından bahsetmeye başladığımız okyanuslarda, kısa süre sonra atık miktarı ile deniz altında yaşayan canlı miktarı eşitlenecek ve birçok insan için hem gelir, hem besin kaynağı olarak görülen deniz canlıları giderek azalacaktır. Esasen dünya genelinde kaynakların azalmaya başlaması ve yaşanan iklim hadiseleri ile doğanın bize alarm vermesiyle, geri dönüşümün önemi anlaşılmış ve geri dönüşüme ihtiyaç, her geçen gün daha da artmıştır.

Ambalaj Atığı Toplama ve Ayrıştırma Tesisi ile oluşturulmuş olan geri dönüşüm ağının faydası yalnızca malzemelerin satılmasından elde edilen gelir ve depolama alanlarından sağlanan tasarruf

değildir. Bunun yanı sıra; sağlıklı ve yaşanabilir kentler inşa etmek ve sürdürülebilir kılmak adına, hava ve su kirliliğinin azaltılması, üretim aşamasında gerekli olan enerji ihtiyacının, su tüketiminin ve ham madde kullanımının azaltılması gibi saymakla bitiremeyeceğimiz bir çok fayda sağlamaktadır.

PEKİ BİZLERE DÜŞEN GÖREV NEDİR?

Geri dönüşüme katkı sunmak istiyorsak eğer, yapacağımız şey aslında çok basit. Öncelikle sıfır atık hareketinin ilk adımı olan, tüketim alışkanlıklarımızı gözden geçirmeli ve yanlışlarımızın farkına varmalıyız. Çünkü geri dönüşüm, sadece ambalaj atıklarını kaynağında ayrıştırmak ve ilgili ekipmanlara teslim etmek değildir. İhtiyacından fazlasını almamak en büyük geri dönüşümdür. Var olanı tamir edip veya bakım yapıp kullanmakta geri dönüşümdür. İhtiyaç duyduğumuz her şey için geri dönüşümü mümkün olan kaynakları seçmek ve tüketmek çok çok önemlidir. Örneğin, ücretli olarak satışına kızdığımız ve doğaya atıldığında çözünmeleri yüzyılları alan plastik poşetlerin kullanımından kaçınmalıyız. Cam şişeler tercih etmek, bazı tüketim ürünlerini evde kendimiz üretmek, ve en

önemlisi İSRAF ETMEMEK... Organik atıkları toprağa gömmek, artık yemeklerimizi sevimli dostlarımızla paylaşmak, tükettiğimiz ürünleri direkt çöpe atmamak ve geri dönüşebilecek şekilde toplayıp sınıflandırmak da bize düşen en basit görevler arasında.

Ülkemizde SIFIR ATIK hareketinin öncü ismi, Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayip Erdoğan'ın Kıymetli Eşi Emine Erdoğan Hanımefendi riyasetinde gerçekleşen çalışmalar ülkemiz ve geleceğimiz için büyük önem teşkil etmektedir. Merkezi hükümet politikaları ve Çevre Şehircilik Bakanlığı tarafından desteklenen uygulamalar, inanıyorum ki ilerleyen zamanlarda daha iyi anlaşılacak zorunluluk olarak değil, gönüllülük esasıyla vatandaşlık vazifesi olarak görülecektir.

TEŞEKKÜR

Bu çalışmayı hazırlama fırsatı veren Sağlıklı Kentler Birliğine, kaynak ve veri paylaşımında bulunan Pendik Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğüne ve Kıymetli Başkanımız Sn. Ahmet CİN Beyefendi'ye teşekkürlerimi sunarım. Saygılarımla...

KAYNAKÇA

- GUNDERSON, R.2016. "The Will to Consume: Schopenhauer and Consumer Society." Critical Horizons 17 (3-4):376-389.
- DURSUN, İnci, "Bilge Tüketicilerle Sürdürülebilir Bir Gelecek", T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınmada Anahtar Verimlilik Dergisi, Sayı 339, Mart 2017, Sayfa 11
- sifiratik.gov.tr
- www.pendik.bel.tr
- http://m.pendik.bel.tr/haber/detay/dev-tesis-lisans-almaya-hak-kazandi
- https://www.nkfu.com/geri-donusum-ile-ilgili-sloganlar/

SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ ÜYE İLETİŞİM BİLGİLERİ

BELEDİYE	TEL	WEB	BELEDİYE	TEL	WEB
Abana Belediyesi / Kastamonu	0366 564 11 65	www.abana.bel.tr	K. Maraş Büyükşehir Belediyesi	0344 223 50 72	www.kahramanmaras.bel.tr
Adalar Belediyesi / İstanbul	0216 382 78 50	www.adalar.bel.tr	Karesi Belediyesi / Balıkesir	0266 243 04 00	www.karesi.bel.tr
Akçadağ Belediyesi / Malatya	0422 417 10 36	www.akcadag.bel.tr	Karşıyaka Belediyesi / İzmir	0232 399 43 03	www.karsiyaka.bel.tr
Altınova Belediyesi / Yalova	0226 461 29 40	www.altinova.bel.tr	Kırıkkale Belediyesi	0318 224 27 61	www.kirikkale-bld.gov.tr
Amasra Belediyesi / Bartın	0378 315 10 81	www.amasra.bel.tr	Kırşehir Belediyesi	0386 213 44 85	www.kirsehir.bel.tr
Antalya Büyükşehir Belediyesi	0242 249 50 00	www.antalya.bel.tr	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	0262 318 10 10	www.kocaeli.bel.tr
Avanos Belediyesi / Nevşehir	0384 511 40 64	www.avanos.bel.tr	Körfez Belediyesi/ Kocaeli	0262 528 23 02	www.korfez.bel.tr
Aydın Büyükşehir Belediyesi	0256 226 63 52	aydin.bel.tr	Malkara Belediyesi /Tekirdağ	0282 427 10 33	www.malkara.bel.tr
Aydıncık Belediyesi/ Mersin	0324 841 30 50	www.mersinaydincik.bel.tr	Menteşe Belediyesi / Muğla	0252 214 48 80	www.mentese.bel.tr
Balçova Belediyesi / İzmir	0232 455 20 00	www.balcova.bel.tr	Merkezefendi Belediyesi/ Denizli	0258 265 38 88	www.merkezefendi.bel.tr
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi	0266 239 15 10	www.balikesir.bel.tr	Mersin Büyükşehir Belediyesi	0324 231 88 80	www.mersin.bel.tr
Bandırma Belediyesi / Balıkesir	0266 711 11 11	www.bandirma-bld.gov.tr	Mezitli Belediyesi /Mersin	0324 358 10 05	www.mezitli.bel.tr
Bayındır Belediyesi / İzmir	0232 581 50 00	www.bayindir.bel.tr	Mudanya Belediyesi / Bursa	0224 544 16 50	www.mudanya.bel.tr
Beşiktaş Belediyesi / İstanbul	0212 236 10 20	www.besiktas.bel.tr	Muğla Büyükşehir Belediyesi	0252 214 18 46	www.mugla.bel.tr
Bilecik Belediyesi	0228 212 11 68	www.bilecik.bel.tr	Muratpaşa Belediyesi / Antalya	0242 444 80 07	www.muratpasa-bld.gov.tr
Burdur Belediyesi	0248 233 53 90	www.burdur-bld.gov.tr	Nilüfer Belediyesi / Bursa	0224 441 16 03	www.nilufer.bel.tr
Bursa Büyükşehir Belediyesi	0224 234 00 87	www.bursa.bel.tr	Odunpazarı Belediyesi / Eskişehir	0222 217 30 30	www.odunpazari.bel.tr
Çankaya Belediyesi / Ankara	0312 488 88 00	www.cankaya.bel.tr	Ordu Büyükşehir Belediyesi	0452 225 01 04	www.ordu.bel.tr
Çankırı Belediyesi / Ankara	0376 212 14 00	www.cankiri.bel.tr	Ortahisar Belediyesi / Trabzon	0462 224 40 71	www.trabzonortahisar.bel.tr
Darende Belediyesi / Malatya	0422 615 25 00	www.darende.bel.tr	Osmancık Belediyesi / Çorum	0364 600 13 00	www.www.osmancik.bel.tr
Denizli Büyükşehir Belediyesi	0258 265 21 37	www.denizli.bel.tr	Osmangazi Belediyesi / Bursa	0224 270 70 70	www.osmangazi.bel.tr
Didim Belediyesi / Aydın	0256 811 26 60	www.didim.bel.tr	Osmaniye Belediyesi	0328 440 00 80	www.osmaniye-bld.gov.tr
Dinar Belediyesi/ Afyon	0272 353 60 53	www.dinar.bel.tr	Pamukkale Belediyesi / Denizli	0258 213 76 67	www.pamukkale.bel.tr
Edirne Belediyesi	0284 213 91 40	www.edirne.bel.tr	Pendik Belediyesi / İstanbul	0212 444 81 80	www.pendik.bel.tr
Erzurum Büyükşehir Belediyesi	0442 233 00 04	www.erzurum.bel.tr	Samsun Büyükşehir Belediyesi	0362 431 60 90	www.samsun.bel.tr
Emet Belediyesi / Kütahya	0274 461 30 10	www.emet.bel.tr	Sandıklı Belediyesi/ Afyon	0272 512 69 46	www.sandikli.bel.tr
Fındıklı Belediyesi / Rize	0464 511 30 10	www.findikli.bel.tr	Serdivan Belediyesi / Sakarya	0264 211 10 50	www.serdivan.bel.tr
Gazipaşa Belediyesi/ Antalya	0262 642 04 30	www.gazipasa.bel.tr	Süleymanpaşa Bel. / Tekirdağ	0282 259 59 59	www.suleymanpasa.bel.tr
Gebze Belediyesi / Kocaeli	0262 642 04 30	www.gebze.bel.tr	Şırnak Belediyesi	0486 216 1205	www.sirnak.bel.tr
Gölcük Belediyesi / Kocaeli	0262 412 10 12	www.golcuk.bel.tr	Tepebaşı Belediyesi / Eskişehir	0222 320 54 54	www.tepebasi.bel.tr
Hatay Büyükşehir Belediyesi	0326 214 91 90	www.hatay.bel.tr	Tirebolu Belediyesi / Giresun	0454 411 40 16	www.tirebolu.bel.tr
İnegöl Belediyesi / Bursa	0224 715 10 10	www.inegol.bel.tr	Toroslar Belediyesi / Mersin	0324 322 72 00	www.toroslar-bld.gov.tr
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	0212 455 14 00 - 01	www.ibb.gov.tr	Trabzon Büyükşehir Belediyesi	0462 322 46 01	www.trabzon.bel.tr
İzmir Büyükşehir Belediyesi	0232 482 11 70	www.izmir.bel.tr	Urla Belediyesi / İzmir	0232 754 10 88	www.urla.bel.tr
Kadıköy Belediyesi / İstanbul	0216 542 50 55	www.kadikoy.bel.tr	Ürgüp Belediyesi / Nevşehir	0384 341 70 76	www.urgup.bel.tr
Kadirli Belediyesi / Osmaniye	0328 718 10 39	www.kadirli.bel.tr	Yalova Belediyesi	0226 813 98 46	www.yalova.bel.tr
			Yenipazar Belediyesi / Aydın	0256 361 30 04	www.yenipazar.bel.tr

Kent Sağlık İndeksi

Hesaplama ve Kullanım İçin Kitap

**Sağlıkta Eşitsizliklerin
Ölçülmesi ve
Haritalanması İçin Çok
Yönlü Bir Yaklaşım**

Kitap istekleriniz için:
bilgi@skb.gov.tr

Bandrol uygulamasına ilişkin usul ve esaslar hakkında yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşınması zorunlu değildir.